PAŃSTWOWY POWIATOWY INSPEKTOR SANITARNY

POWIATOWA STACJA SANITARNO-EPIDEMIOLOGICZNA W JELENIEJ GÓRZE

od 1 stycznia do 31 grudnia 2025 roku

Jelenia Góra, Marzec 2026 roku

I. WSTĘP

Głównym celem Państwowej Inspekcji Sanitarnej jest ochrona zdrowia publicznego. Zgodnie z uprawnieniami i zadaniami określonymi w ustawie o Państwowej Inspekcji Sanitarnej oraz innych przepisach kontynuowano w 2025 roku działania mające na celu zapewnienie bezpieczeństwa sanitarnego ludności. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Jeleniej Górze (PPIS) realizuje nadzór nad bezpieczeństwem żywności, wody pitnej, kąpielisk, środków zastępczych czy kosmetyków. Sprawuje również pieczę nad higieną środowiska, higieną pracy, a także nadzorem nad stanem sanitarnym miejsc, w których realizowane są świadczenia zdrowotne a w szczególności dba o zdrowie dzieci i młodzieży, kontroluje miejsca nauki i wypoczynku oraz sprawuje nadzór nad higieną nauczania i wychowania w placówkach oświatowych.

Wszystkie te działania mają na celu ochronę zdrowia ludzi przed szkodliwymi wpływami środowiskowymi oraz zapobieganie chorobom, w tym zakaźnym i zawodowym.

Populacja na terenie nadzorowanym przez PPIS w 2025 roku wynosiła ogółem **133 467**, z czego **73 849** to mieszkańcy miasta Jeleniej Góry, a **59 618** to ludność powiatu karkonoskiego (stan na 30.06.2025 r.).

Na terenie Jeleniej Góry i powiatu karkonoskiego pod nadzorem Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Jeleniej Górze znajduje się **4542** obiekty.

W ramach prowadzonej działalności kontrolnej oraz zapobiegawczego nadzoru sanitarnego w roku 2025 przeprowadzono ogółem **5334** kontrole w **2287** obiektach. Ich zakres prezentuje poniższa tabela:

Liczba kontroli/wizytacji przeprowadzonych przez PPIS w Jeleniej Górze na terenie miasta Jeleniej Góry i powiatu karkonoskiego oraz liczba skontrolowanych obiektów

Wyszczególnienie	Liczba kontroli/wizytacji			Liczba obiektów poddanych kontroli stan na 31.12.2025 roku		
	Miasto	Powiat	Razem	Miasto	Powiat	Razem
Higiena komunalna	253	455	**708**	232	425	**657**
Bezpieczeństwo żywności i żywienia	515	701	**1216**	388	535	**923**
Higiena pracy ogółem, w tym:	160	123	**283**	136	92	**228**
- w sprawie chorób zawodowych	15	4	19	-	-	-
Nadzór nad chemikaliami ogółem, w tym:	33	9	**42**	15	4	**19**
- nadzór nad kosmetykami	13	1	14	10	1	**11**
Środki zastępcze	2	0	**2**	2	-	**2**
Higiena dzieci i młodzieży	151	212	**363**	94	68	**162**
Epidemiologia ogółem, w tym:	1533	998	**2531**	233	63	**296**
- wywiady epidemiologiczne	1257	888	2145	-	-	-
Zapobiegawczego nadzoru sanitarnego	57	64	**121**	-	-	-
Oświata zdrowotna i promocja zdrowia	43	25	**68**	-	-	-
Ogółem	**2747**	**2587**	**5334**	**1100**	**1187**	**2287**

W prowadzonych postępowaniach administracyjnych wydano **1025** decyzji merytorycznych, **800** decyzji płatniczych, **454** postanowienia, 1 tytuł wykonawczy, nałożono **81** mandatów karnych na ogólną kwotę **28 050,00** zł oraz nałożono 2 kary pieniężne na kwotę **2000,00** zł.

Zakres prowadzonego postępowania administracyjnego przedstawia poniższa tabela:

Istotną rolę w realizowaniu zadań zdrowia publicznego na terenie Jeleniej Góry i powiatu karkonoskiego pełni Oddział Laboratoryjny Powiatowej Stacji w Jeleniej Górze. Wykwalifikowana kadra, której kompetencje potwierdzane są certyfikatem Polskiego Centrum Akredytacyjnego, wykonuje badania o szerokim spektrum, przy odpowiednio przygotowanej infrastrukturze.

Oddział Laboratoryjny Powiatowej Stacji pracuje i wykonuje badania w ramach zintegrowanego systemu badań w województwie dolnośląskim dla miasta Jeleniej Góry i powiatu karkonoskiego, czyli obszaru znajdującego się pod nadzorem PPIS w Jeleniej Górze. Ponadto wykonuje badania na rzecz innych powiatowych stacji w województwie oraz pracuje na podstawie *Krajowego planu poboru próbek żywności, w ramach urzędowej kontroli monitoringu żywności*, opracowanego przez Główny Inspektorat Sanitarny dla całej Polski.

W 2025 roku w Oddziale Laboratoryjnym przeprowadzono ogółem **5199** badań, wykonano **3228** oznaczeń chemicznych, **3399** oznaczeń fizycznych oraz **2976** oznaczeń mikrobiologicznych, z tego:

1) w ramach prowadzonego nadzoru nad jakością wody, środków spożywczych, zdrowia ludności i środowiska pracy **w Jeleniej Górze oraz w powiecie karkonoskim**, przyjęto do badania w Oddziale Laboratoryjnym Powiatowej Stacji **7544** próbki, w tym:
   - **391** próbek wody (131 - Miasto, 260 - Powiat),
   - **590** próbek w kierunku schorzeń jelitowych (377 - Miasto, 213 - Powiat),

     oraz
   - wykonano **6533** pomiary czynników szkodliwych i uciążliwych na stanowiskach pracy (3590 - Miasto, 2973 - Powiat),

     z których przeprowadzono **3838** badań, wykonano **2094** oznaczenia chemiczne, **2648** oznaczeń fizycznych, **2177** oznaczeń mikrobiologicznych.
2) natomiast **299** próbek przekazano, w ramach *Krajowego Planu Poboru Próbek Żywności*, do badania w innych laboratoriach na terenie kraju oraz, w ramach zintegrowanego systemu badań w województwie, do Laboratorium Wojewódzkiej Stacji we Wrocławiu, w tym:
   - **33** próbki wody (5 - Miasto, 28 - Powiat),
   - **266** próbek środków spożywczych (249 - Miasto, 17 - Powiat),

     z których w laboratoriach zewnętrznych przeprowadzono **464** badania w ramach, których wykonano **392** oznaczenia chemiczne, **43** oznaczenia fizyczne, **386** oznaczeń mikrobiologicznych.

Dla pozostałych powiatowych stacji w województwie dolnośląskim przeprowadzono **897** badań, wykonano **742** oznaczenia chemiczne, **708** oznaczeń fizycznych, a także **413** oznaczeń mikrobiologicznych.

Szanowni Państwo,

jako Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Jeleniej Górze, reprezentujący Powiatową Stację Sanitarno-Epidemiologiczną w Jeleniej Górze, przekazuję Państwu opracowanie przedstawiające ocenę stanu bezpieczeństwa sanitarnego miasta Jeleniej Góry i powiatu karkonoskiego w 2025 roku.

Przedstawiona w dalszej części ocena opracowana została na podstawie wyników kontroli obiektów i badań laboratoryjnych oraz okresowych analiz i sprawozdań statystycznych za 2025 rok.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny
w Jeleniej Górze
Lilianna Ślawska

II. Zapobieganie oraz zwalczanie zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi w 2025 r.

1. Choroby zakaźne objęte przez Światową Organizację Zdrowia programami eradykacji i eliminacji (odra, różyczka, poliomyelitis)

1.1. Odra

W 2025 r. oraz w 2024 r. nie odnotowano zachorowań na odrę.

1.2. Różyczka

W 2025 roku zgłoszono 1 przypadek zachorowania na różyczkę. Było to zachorowanie zgłoszone przez lekarza POZ na druku ZLK-1, na podstawie objawów chorobowych. W Powiatowej Stacji wykazany jako przypadek możliwy, nie potwierdzony badaniem laboratoryjnym.

1.3. Poliomyelitis (ostre nagminne porażenie dziecięce)

Na terenie objętym nadzorem PPIS w Jeleniej Górze od wielu lat nie odnotowano zachorowań na polio.

2. Ostre infekcje układu oddechowego (grypa, SARS-CoV-2, RSV)

2.1. Grypa

Zachorowania na grypę wykazywane są dwutorowo, jako zachorowania potwierdzone testem molekularnym PCR lub szybkim testem antygenowym (COMBO). W 2025 roku, jak i w 2024 nie zgłaszano zachorowań na grypę potwierdzonych testem PCR. Wykazane natomiast były zachorowania na grypę potwierdzone szybkim testem antygenowym. Rejestracja odbywała się na podstawie zgłoszeń lekarskich na formularzach ZLK-1, z wpisanymi wynikami testów COMBO. W roku 2024 wykazano 235 takich przypadków, w 2025 r. 784 przypadków.

Miasto Jelenia Góra					
Jednostka chorobowa		2024 r.		2025 r.	
		Ilość zachorowań	Współczynnik zapadalności	Ilość zachorowań	Współczynnik zapadalności
Grypa	ogółem	0	0	0	0
	u dzieci w wieku 0-14 lat	0	0	0	0
Grypa potwierdzona wynikiem szybkiego testu antygenowego		145	194,28	457	618,83
Powiat karkonoski					
Jednostka chorobowa		2024 r.		2025 r.	
		Ilość zachorowań	Współczynnik zapadalności	Ilość zachorowań	Współczynnik zapadalności
Grypa	ogółem	0	0	0	0
	u dzieci w wieku 0-14 lat	0	0	0	0
Grypa potwierdzona wynikiem szybkiego testu antygenowego		90	149,42	327	548,49

2.2. Zakażenia wywołane wirusem SARS-CoV-2

Zakażenia SARS-CoV-2 wykazywane są na podstawie zgłoszeń ZLK, które potwierdzane są szybkim testem antygenowym COMBO. W 2025r. zgłoszono 248 zakażeń, w 2024 r. zarejestrowano 466.

Miasto Jelenia Góra				
Jednostka chorobowa	2024 r.		2025 r.	
	Ilość zachorowań	Współczynnik zapadalności	Ilość zachorowań	Współczynnik zapadalności
Zakażenia Sars-CoV-2	234	313,52	148	200,41
Powiat karkonoski				
Jednostka chorobowa	2024 r.		2023 r.	
	Ilość zachorowań	Współczynnik zapadalności	Ilość zachorowań	Współczynnik zapadalności
Zakażenia Sars-CoV-2	232	385,18	100	167,73

2.3. Zakażenia syncytialnym wirusem oddechowym RSV

Zakażenia wirusem RSV wykazywane są na podstawie zgłoszeń ZLK popartych szybkim testem antygenowym COMBO. W 2024 r. zarejestrowano 113 przypadków, w tym 50 przypadków u dzieci do lat 2. W roku 2025 wykazano 102 przypadki, w tym dzieci do lat 2- 41 przypadków.

Miasto Jelenia Góra					
Jednostka chorobowa		2024 r.		2025 r.	
		Ilość zachorowań	Współczynnik zapadalności	Ilość zachorowań	Współczynnik zapadalności
Zakażenia wirusem RSV	Ogółem	84	112,55	61	82,60
	W tym u dzieci do lat 2	40	19,43	26	3,52
Powiat karkonoski					
Jednostka chorobowa		2024 r.		2025 r.	
		Ilość zachorowań	Współczynnik zapadalności	Ilość zachorowań	Współczynnik zapadalności
Zakażenia wirusem RSV	ogółem	29	48,15	41	68,77
	W tym u dzieci do lat 2	10	1,66	15	2,51

3. Bakteryjne choroby dróg oddechowych

3.1. Zakażenia wywołane paciorkowcami grupy A (Streptococcus pyogenes)

Od kilku lat zachorowania wywołane przez Streptococcus pyogenes utrzymują się na podobnym poziomie. Zachorowania zgłaszane są na podstawie zgłoszeń lekarskich ZLK na podstawie badań w kierunku Streptococcus pyogenes z miejsc, które w warunkach prawidłowych są jałowe. W roku 2024 zgłoszono ogółem 7 przypadków, natomiast w 2025 roku 4 przypadki.

Miasto Jelenia Góra					
Jednostka chorobowa		2024 r.		2025 r.	
		Ilość zachorowań	Współczynnik zapadalności	Ilość zachorowań	Współczynnik zapadalności
Choroba wywołana przez Streptococcus pyogenes	Ogółem	5	6,70	2	2,71
	róża	2	2,68	1	1,35
	Zespół wstrząsu toksycznego	0	0	0	0
	Inna określona i nie określona	3	4,02	1	1,35
	Powiat karkonoski				
Jednostka chorobowa		2024 r.		2025 r.	
		Ilość zachorowań	Współczynnik zapadalności	Ilość zachorowań	Współczynnik zapadalności
Choroba wywołana przez Streptococcus pyogenes	ogółem	2	3,32	2	3,35
	róża	1	1,66	2	3,35
	Zespół wstrząsu toksycznego	0	0	0	0
	Inna określona i nie określona	1	1,66	0	0

3.2. Krztusiec

W roku 2025 nastąpił spadek zachorowań na krztusiec. W 2025 r. zarejestrowano 7 przypadków, w 2024 r. zarejestrowano 27 przypadków.

Miasto Jelenia Góra				
Jednostka chorobowa	2024 r.		2025 r.	
	Ilość zachorowań	Współczynnik zapadalności	Ilość zachorowań	Współczynnik zapadalności
Krztusiec	13	17,42	5	6,77
Powiat karkonoski				
Jednostka chorobowa	2024 r.		2025 r.	
	Ilość zachorowań	Współczynnik zapadalności	Ilość zachorowań	Współczynnik zapadalności
Krztusiec	14	23,24	2	3,35

3.3. Gruźlica

Jest to jednostka chorobowa nie wykazywana w sprawozdaniach MZ-56. Zgłaszane przypadki są opracowywane i rejestrowane w rejestrze gruźlicy. W 2024 r. zarejestrowano 12 przypadków zachorowań, w 2025 r. było to 14 przypadków. Zachorowania utrzymują się na podobnym poziomie. Osoby z kontaktu przekazywano pod nadzór lekarski do lekarzy Podstawowej Opieki Zdrowotnej.

Miasto Jelenia Góra				
Jednostka chorobowa	2024 r.		2025 r.	
	Ilość zachorowań	Współczynnik zapadalności	Ilość zachorowań	Współczynnik zapadalności
Gruźlica	9	12,06	7	9,48
Powiat karkonoski				
Jednostka chorobowa	2024 r.		2025 r.	
	Ilość zachorowań	Współczynnik zapadalności	Ilość zachorowań	Współczynnik zapadalności
Gruźlica	3	4,98	7	11,74

4. Choroby przenoszone drogą pokarmową

4.1. Zakażenia bakteryjne

Wśród przyczyn zatruć pokarmowych odnotowuje się zakażenia wywołane odzwierzęcymi pałeczkami jelitowymi Salmonella. W 2025 r. wykazano 16 przypadków, natomiast w 2024 roku 27 zachorowań, co wskazuje na tendencję spadkową zachorowań salmonellozowych w stosunku do roku ubiegłego. W grupie zakażeń bakteryjnych, zgłaszane były również bakteryjne zakażenia jelitowe wywołane przez Clostridium difficile. Zgłaszalność ich w ostatnich latach utrzymuje się na wysokim poziomie. W 2025 roku zarejestrowano 109 przypadków, w 2024 r. zarejestrowano 91 przypadków zakażeń. Zachorowania rejestrowane są na podstawie zgłoszeń lekarskich popartych badaniami laboratoryjnymi. Zakażenia wywołane przez Campylobacter, od 2025r. zgłaszane są na podstawie izolacji patogennego szczepu Campylobacter lub wykrycia kwasu nukleinowego Campylobacter z materiału klinicznego. Takich zakażeń w roku 2025 nie rejestrowano, natomiast w 2024 r. odnotowano 1. Natomiast przypadki zakażeń wywołanych przez Campylobacter na podstawie dodatniego testu antygenowego, wykazywane są jako bakteryjne zakażenia jelitowe nieokreślone. Takich zakażeń w roku 2025 zgłoszono 10, natomiast w 2024 r. nie były zgłaszane.

Miasto Jelenia Góra					
Jednostka chorobowa		2024 r.		2025 r.	
		Ilość zachorowań	Współczynnik zapadalności	Ilość zachorowań	Współczynnik zapadalności
Salmonelozy	Zatrucia pokarmowe	15	20,10	10	13,54
Inne bakteryjne zakażenia jelitowe	wywołane przez Clostridium difficile	66	88,43	92	124,58
	nieokreślone	0	0	6	8,12
	Wywołane przez Campylobacter	1	1,34	0	0

Powiat karkonoski					
Jednostka chorobowa		2024 r.		2023 r.	
		Ilość zachorowań	Współczynnik zapadalności	Ilość zachorowań	Współczynnik zapadalności
Salmonelozy	Zatrucia pokarmowe	12	19,92	6	10,06
Inne bakteryjne zakażenia jelitowe	wywołane przez Clostridium difficile	25	41,51	17	28,51
	nieokreślone	0	0	4	6,71
	Wywołane przez Campylobacter	0	0	0	0

4.2. Jersinioza

W roku 2025 i 2024 zachorowania nie były zgłaszane.

4.3. Czerwonka bakteryjna (szigeloza)

W roku 2025 i 2024 zachorowania nie były zgłaszane.

4.4. Dur brzuszny i dury rzekome oraz gronkowcowe zatrucia pokarmowe

Od wielu lat nie zgłaszano również durów brzusznych, wywoływanych Gram-ujemnymi pałeczkami Salmonella enterica, serotyp Typhi (Salmonella Typhi) oraz durów rzekomych, za które odpowiedzialne są bakterie Salmonella Paratyphi A, B, C. W roku 2025 i 2024 nie odnotowano również zatruć pokarmowych o etiologii gronkowcowej.

4.5. Kryptosporydioza

W 2025 r. wykazano 1 przypadek pasożytniczego zakażenia wywołanego przez pierwotniaki z rodzaju *Cryptosporidium*. W 2024 r. tego typu zakażeń nie zgłaszano.

Miasto Jelenia Góra				
Jednostka chorobowa	2024 r.		2025 r.	
	Ilość zachorowań	Współczynnik zapadalności	Ilość zachorowań	Współczynnik zapadalności
Kryptosporydioza	0	0	1	1,35
Powiat karkonoski				
Jednostka chorobowa	2024 r.		2025 r.	
	Ilość zachorowań	Współczynnik zapadalności	Ilość zachorowań	Współczynnik zapadalności
Kryptosporydioza	0	0	0	0

4.6. Listerioza

W roku 2025 zgłoszono 1 przypadek listeriozy, w 2024 r. zachorowań nie zgłaszano.

Miasto Jelenia Góra				
Jednostka chorobowa	2024 r.		2025 r.	
	Ilość zachorowań	Współczynnik zapadalności	Ilość zachorowań	Współczynnik zapadalności
Listerioza	0	0	1	1,35
Powiat karkonoski				
Jednostka chorobowa	2024 r.		2025 r.	
	Ilość zachorowań	Współczynnik zapadalności	Ilość zachorowań	Współczynnik zapadalności
Listerioza	0	0	0	0

4.7. Włośnica

Od wielu lat nie odnotowano zachorowań na włośnicę.

4.8. Zatrucie jadem kiełbasianym

W roku 2025 i 2024 zachorowań nie odnotowano.

5. Zakażenia wirusowe

Najważniejsze choroby przenoszone drogą pokarmową o etiologii wirusowej (rotawirusy, norowirusy i WZW A) występują wyłącznie u ludzi, a szerzą się przez kontakt bezpośredni, pośredni lub poprzez wtórne skażenie żywności, w tym często roślinnej.

5.1. Zakażenia rotawirusowe

W 2025 roku w Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Jeleniej Górze zarejestrowano 18 przypadków zachorowań wywołanych przez rotawirusy, natomiast w roku 2024 zarejestrowano 38 przypadków.

5.2. Zakażenia norowirusowe

Inną przyczyną zakażeń pokarmowych o etiologii wirusowej są zakażenia norowirusowe. W 2025 r. zarejestrowano 51 zakażeń, w 2024 r. zarejestrowano 46 przypadków, Liczba zakażeń utrzymuje się na podobnym poziomie.

5.3. Wirusowe zapalenie wątroby typu A

Wirus zapalenia wątroby typu A (*hepatitis A virus* – HAV) powoduje ostre wirusowe zapalenie wątroby typu A (WZW A, zwany także potocznie „żółtaczką pokarmową" lub „żółtaczką typu A"). Zakażenie następuje najczęściej na drodze pokarmowej (przez brudne ręce lub skażoną żywność). W roku 2025 zarejestrowano 2 przypadki zakażeń WZW A, w 2024 r. nie odnotowano zachorowań.

Wyżej wymienione zakażenia wirusowe ujęto w tabelach:

Miasto Jelenia Góra					
Jednostka chorobowa		2024 r.		2025 r.	
		Ilość zachorowań	Współczynnik zapadalności	Ilość zachorowań	Współczynnik zapadalności
wirusowe zakażenia jelitowe	rotawirusowe	27	36,18	11	14,90
	norowirusowe	31	41,53	38	51,46
Wirusowe zapalenie wątroby typu A		0	0	2	2,71
Powiat karkonoski					
Jednostka chorobowa		2024 r.		2025 r.	
		Ilość zachorowań	Współczynnik zapadalności	Ilość zachorowań	Współczynnik zapadalności
wirusowe zakażenia jelitowe	rotawirusowe	11	18,26	7	11,74
	norowirusowe	15	24,90	13	21,81
Wirusowe zapalenie wątroby typu A		0	0	0	0

5.4. Biegunka i zakażenie żołądkowo-jelitowe BNO, o prawdopodobnie zakaźnym pochodzeniu

W roku 2025 odnotowano niewielki wzrost zachorowań, głównie w mieście. W powiecie ilość zachorowań jest porównywalna z rokiem poprzednim. Łącznie w 2025 r. zarejestrowano 154 zakażenia, w 2024 r. 124 zakażenia.

Miasto Jelenia Góra				
Jednostka chorobowa	2024 r.		2025 r.	
	Ilość zachorowań	Współczynnik zapadalności	Ilość zachorowań	Współczynnik zapadalności
Biegunka i zakażenie żołądkowo-jelitowe BNO, o prawdopodobnie zakaźnym pochodzeniu	90	120,59	123	166,56
Powiat karkonoski				
Jednostka chorobowa	2024 r.		2025 r.	
	Ilość zachorowań	Współczynnik zapadalności	Ilość zachorowań	Współczynnik zapadalności
Biegunka i zakażenie żołądkowo-jelitowe BNO, o prawdopodobnie zakaźnym pochodzeniu	34	56,45	31	52,00

6. Choroby krwiopochodne

6.1. Wirusowe zapalenie wątroby typu C

Wirusowe zapalenie wątroby typu C (WZW C), określane jest również jako zakażenie wirusem HCV. W 2025 roku wykazano 11 takich zakażeń, w 2024 r. 20 przypadków i były to zakażenia przewlekłe.

Miasto Jelenia Góra				
Jednostka chorobowa	2024 r.		2025 r.	
	Ilość zachorowań	Współczynnik zapadalności	Ilość zachorowań	Współczynnik zapadalności
Wirusowe zapalenie wątroby typu C	10	13,40	5	6,77
Powiat karkonoski				
Jednostka chorobowa	2024 r.		2025 r.	
	Ilość zachorowań	Współczynnik zapadalności	Ilość zachorowań	Współczynnik zapadalności
Wirusowe zapalenie wątroby typu C	10	16,60	6	10,06

7. Choroby odzwierzęce

7.1. Borelioza

Borelioza z Lyme jest najczęściej występującą chorobą odkleszczową rejestrowaną w Powiatowej Stacji w Jeleniej Górze. W roku 2025 zarejestrowano 67 zachorowań, w tym 4 neuroboreliozy. W roku 2024 wykazano 49 przypadków zachorowań, w tym 1 przypadek neuroboreliozy. Wobec braku dostępnej szczepionki przeciwko boreliozie podstawą jej profilaktyki jest stałe upowszechnianie wiedzy na temat tej choroby oraz edukacja społeczeństwa w zakresie stosowania środków ochronnych oraz właściwego postępowania w przypadku ukłucia przez kleszcza.

Miasto Jelenia Góra					
Jednostka chorobowa		2024 r.		2025 r.	
		Ilość zachorowań	Współczynnik zapadalności	Ilość zachorowań	Współczynnik zapadalności
Borelioza z Lyme	ogółem	21	28,14	25	33,85
	w tym neuroborelioza	1	1,34	2	2,71
Powiat karkonoski					
Jednostka chorobowa		2024 r.		2025 r.	
		Ilość zachorowań	Współczynnik zapadalności	Ilość zachorowań	Współczynnik zapadalności
Borelioza z Lyme	ogółem	28	46,49	42	70,45
	w tym neuroborelioza	0	0	2	3,35

7.2. Kleszczowe zapalenie mózgu - w roku 2025 zgłoszono 2 przypadki zachorowań. W roku 2024 zachorowania nie były zgłaszane.

Miasto Jelenia Góra				
Jednostka chorobowa	2024 r.		2025 r.	
	Ilość zachorowań	Współczynnik zapadalności	Ilość zachorowań	Współczynnik zapadalności
Kleszczowe zapalenie mózgu	0	0	1	1,35
Powiat karkonoski				
Jednostka chorobowa	2024 r.		2025 r.	
	Ilość zachorowań	Współczynnik zapadalności	Ilość zachorowań	Współczynnik zapadalności
Kleszczowe zapalenie mózgu	0	0	1	1,68

7.3. Wścieklizna

W roku 2025 i 2024 r. zachorowania nie były zgłaszane. W szczególnych sytuacjach, po pokąsaniach przez zwierzęta i po konsultacji lekarskiej, podejmowane są szczepienia p/wściekliźnie. W roku 2025 do szczepień zostały zakwalifikowane 34 osoby (Miasto – 18, Powiat – 16). Szczepienia wykonywane są w przychodniach POZ. W roku 2024 do szczepień zakwalifikowano 18 osób (Miasto- 6, Powiat – 12).

7.4. Kryptosporydioza

Choroba pasożytnicza zajmująca jelita ssaków (w tym człowieka), wywoływana przez wewnątrzkomórkowego pasożyta Cryptosporidium parvum. W 2025 r. zarejestrowano 1 przypadek w mieście Jelenia Góra (wsp. zap. 1,35). W latach wcześniejszych nie odnotowano takich zachorowań.

8. Inne zagrożenia związane z chorobami zakaźnymi , w tym o charakterze międzynarodowym

Powiatowa Stacja w Jeleniej Górze od kilku lat monitoruje sytuację epidemiologiczna na podległym terenie w zakresie chorób zakaźnych stanowiących zagrożenie o charakterze międzynarodowym.

8.1. Zakażenia wirusem ospy małpiej (mpox)

W roku 2025 i 2024 r. zachorowania nie były zgłaszane.

8.2. Ogniska grypy ptaków u kotów

W roku 2025 i 2024 r. zachorowania nie były zgłaszane.

8.3. Malaria

Nazywana także zimnicą, jest chorobą pasożytniczą, wywoływaną przez pierwotniaki (zarodźce malarii). Przenoszona jest przez ukłucia komarów w tropikalnych i subtropikalnych strefach klimatycznych. W 2025r. zgłoszono 1 przypadek zachorowania na malarię w mieście Jelenia Góra (wsp. zap. – 1,35). Był to przypadek importowany, do zakażenia doszło na Zanzibarze.

8.4. Choroba wywołana przez wirus Chikungunya (wymawiane ”czikungunia”)

To tropikalna choroba wirusowa, występująca głównie w południowej Azji i wschodniej Afryce, podobna do dengi, przenoszona przez komary. W 2025 r. zgłoszono 1 przypadek, który wykazano w mieście Jelenia Góra (wsp. zap. – 1,35). Był to zachorowanie importowane, do zakażenia doszło na Zanzibarze.

8.5. Nowo wykryte zakażenia HIV

W 2025 r. odnotowano lekki wzrost zakażeń HIV. Łączna ilość wykazanych zakażeń to 14 przypadków (Miasto-14, Powiat-0), w 2024 r. było to 9 przypadków (Miasto-8, Powiat-1).

Miasto Jelenia Góra				
Jednostka chorobowa	2024 r.		2025 r.	
	Ilość zachorowań	Współczynnik zapadalności	Ilość zachorowań	Współczynnik zapadalności
Nowo wykryte zakażenia HIV	8	10,72	14	18,96
Powiat karkonoski				
Jednostka chorobowa	2024 r.		2025 r.	
	Ilość zachorowań	Współczynnik zapadalności	Ilość zachorowań	Współczynnik zapadalności
Nowo wykryte zakażenia HIV	1	1,66	0	0

9. Podsumowanie sytuacji chorób zakaźnych

Analiza zachorowań na choroby zakaźne dokonywana jest w oparciu o współczynnik zapadalności. Określa on prawdopodobieństwo zachorowania osób zdrowych na daną chorobę w określonym przedziale czasowym. Wskaźnik zapadalności liczony jest na 100 tys., dzieci do lat 2 na 10 tys., wg liczby ludności na 30 czerwca 2025 r.

W roku 2025 zarówno w Jeleniej Górze, jak i w powiecie karkonoskim, odnotowano znaczny wzrost zachorowań na grypę potwierdzoną wynikiem szybkiego testu antygenowego, zachorowań na boreliozę oraz szczepień p/wściekliźnie po pokąsaniach przez zwierzęta. W roku 2025 odnotowano zachorowania takie jak wirusowe zapalenie wątroby typu A czy kryptosporydiozę, których nie odnotowano w latach wcześniejszych. Ponadto zarejestrowano 2 przypadki chorób wektorowych przenoszonych przez komary. Były to malaria oraz Chikungunya, choroby importowane z Zanzibaru. W Jeleniej Górze niewielki wzrost nastąpił w przypadku bakteryjnych zakażeń jelitowych wywołanych przez Clostridium difficile, biegunek i zapaleń żołądkowo-jelitowych BNO o prawdopodobnie zakaźnym pochodzeniu oraz zgłoszeń nowo wykrytych zakażeń HIV. Znaczny spadek zachorowań odnotowano w przypadku zakażeń SARS-Cov-2 (COVID-19) i WZW typu C, zachorowań na płonicę, krztusiec i wirusowe zakażenia jelitowe wywołane przez rotawirusy. Zmniejszyła się liczba rejestrowanych zachorowań wywołanych przez Streptococcus pneumoniae, W przypadku ospy wietrznej zachorowania utrzymują się na tym samym poziomie. W roku 2025 łącznie zarejestrowano 296 przypadków (Miasto-118,wsp. zap. 159,79; Powiat-178, wsp. zap. 298,57), w 2024 roku 295 zachorowań

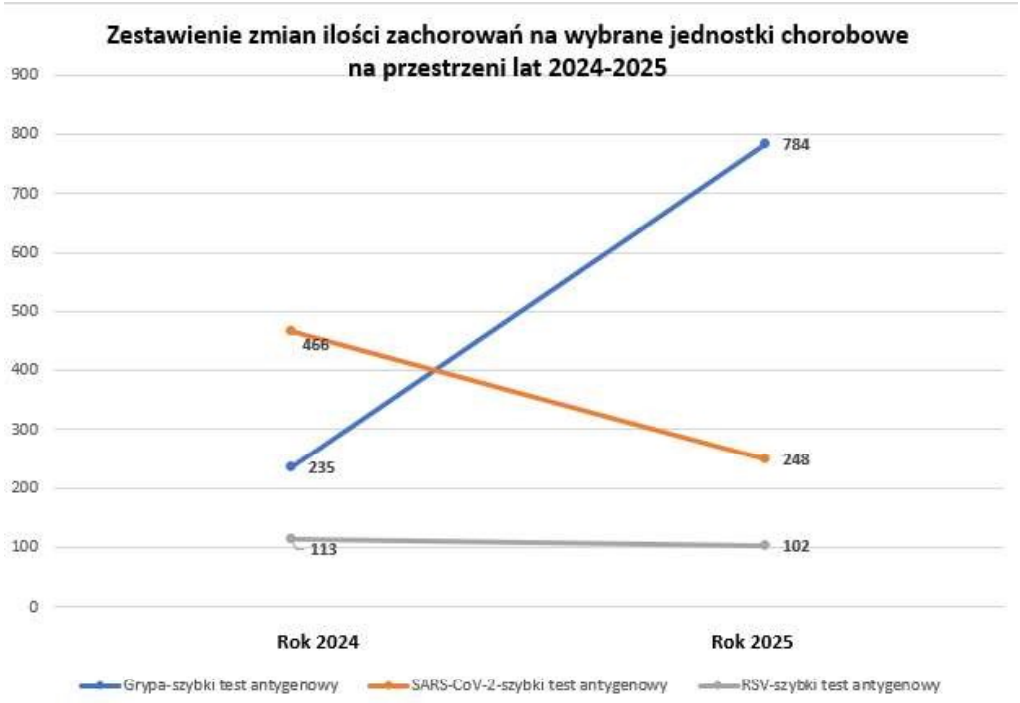
(Miasto-153, wsp. zap. 204,99; Powiat-142, wsp. zap. 235,76). Pozostałe jednostki chorobowe utrzymują się na podobnym poziomie.

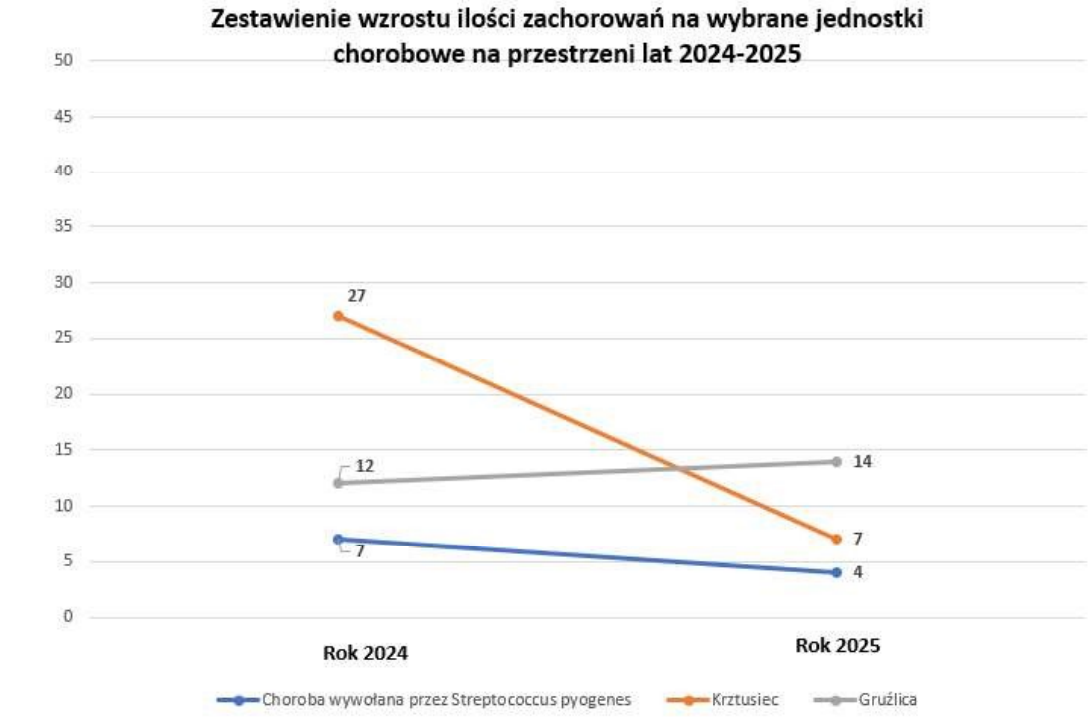
Na terenie Jeleniej Górze oraz w powiecie karkonoskim od lat nie odnotowuje się przypadków wścieklizny u zwierząt. W Powiatowej Stacji opracowywane są również pokąsania ludzi przez zwierzęta, zgłaszane przez podmioty lecznicze, które nie podlegają szczepieniom p/wściekliźnie i nie są wykazywane w sprawozdaniach MZ-56. W roku 2025 opracowano 87 takich przypadków w tym: 42 - miasto, 45 - powiat (w roku 2024 - 101 przypadków w tym: miasto - 48, powiat - 53). Liczba pokąsań przez zwierzęta zmalała w stosunku do roku ubiegłego.

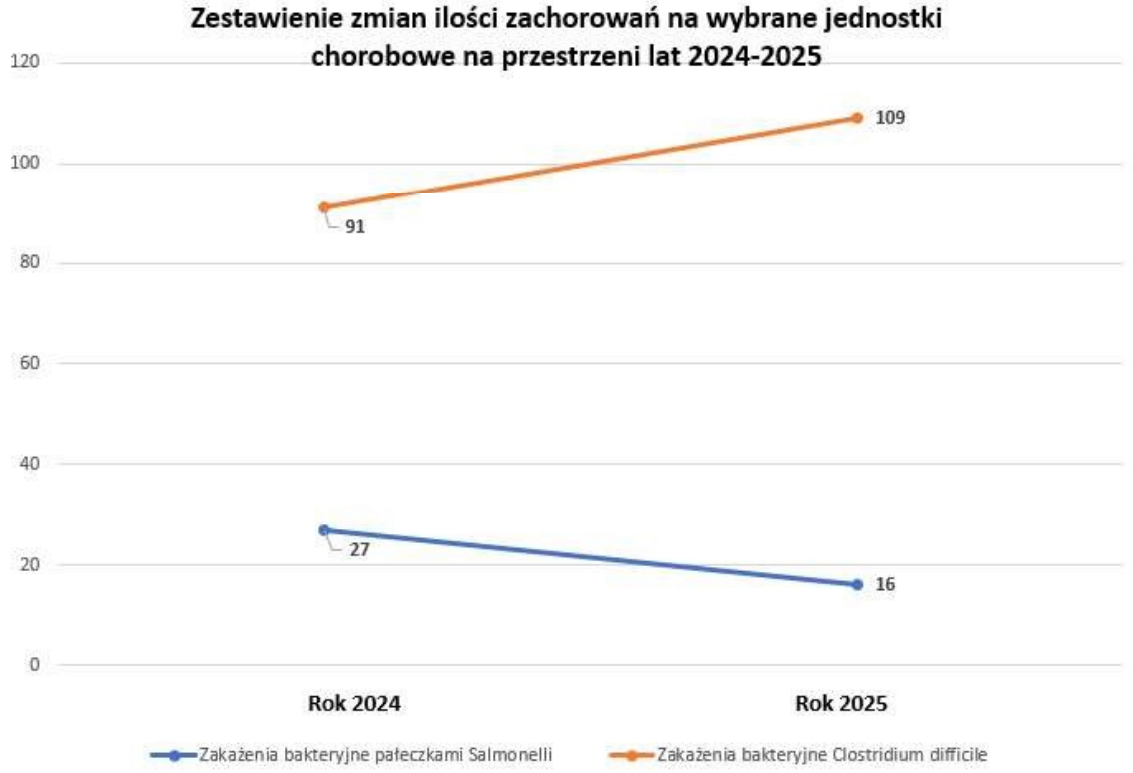
Rejestrowane są również biologiczne czynniki chorobotwórcze zgłaszane na formularzach ZLB-1i ZLB-3 przez laboratoria. W 2025 roku zgłoszono ich łącznie 1165, w 2024r.- 1037. W tym przypadku nastąpił niewielki wzrost zgłoszeń. Czynniki biologiczne, w znacznej ilości powiązywane są ze zgłoszeniami zachorowań na formularzach ZLK-1 oraz opracowywanymi w systemie EPIBAZA wywiadami epidemiologicznymi.

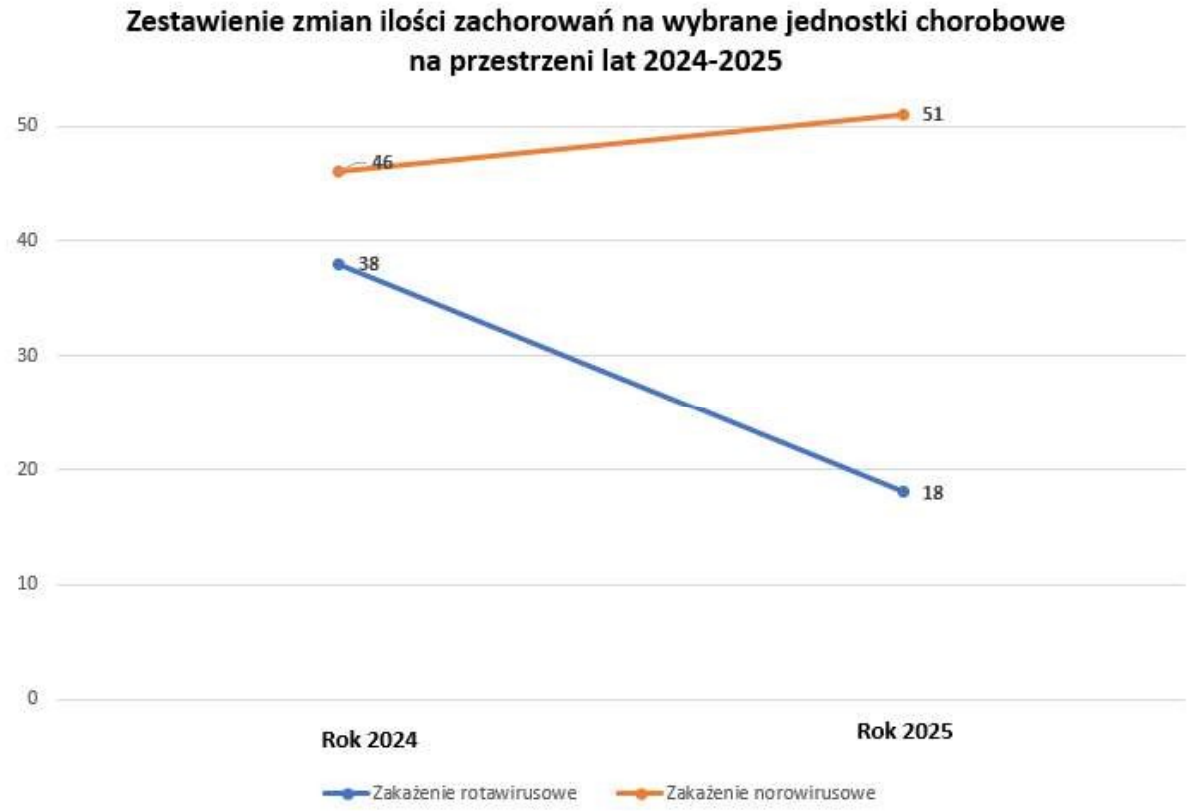
W 2025 roku w Powiatowej Stacji w Jeleniej Górze zarejestrowano jedno zbiorowe ognisko zatrucia pokarmowego. Było to ognisko o etiologii salmonellozowej – 2 osoby. Ognisko wystąpiło w Jeleniej Górze.

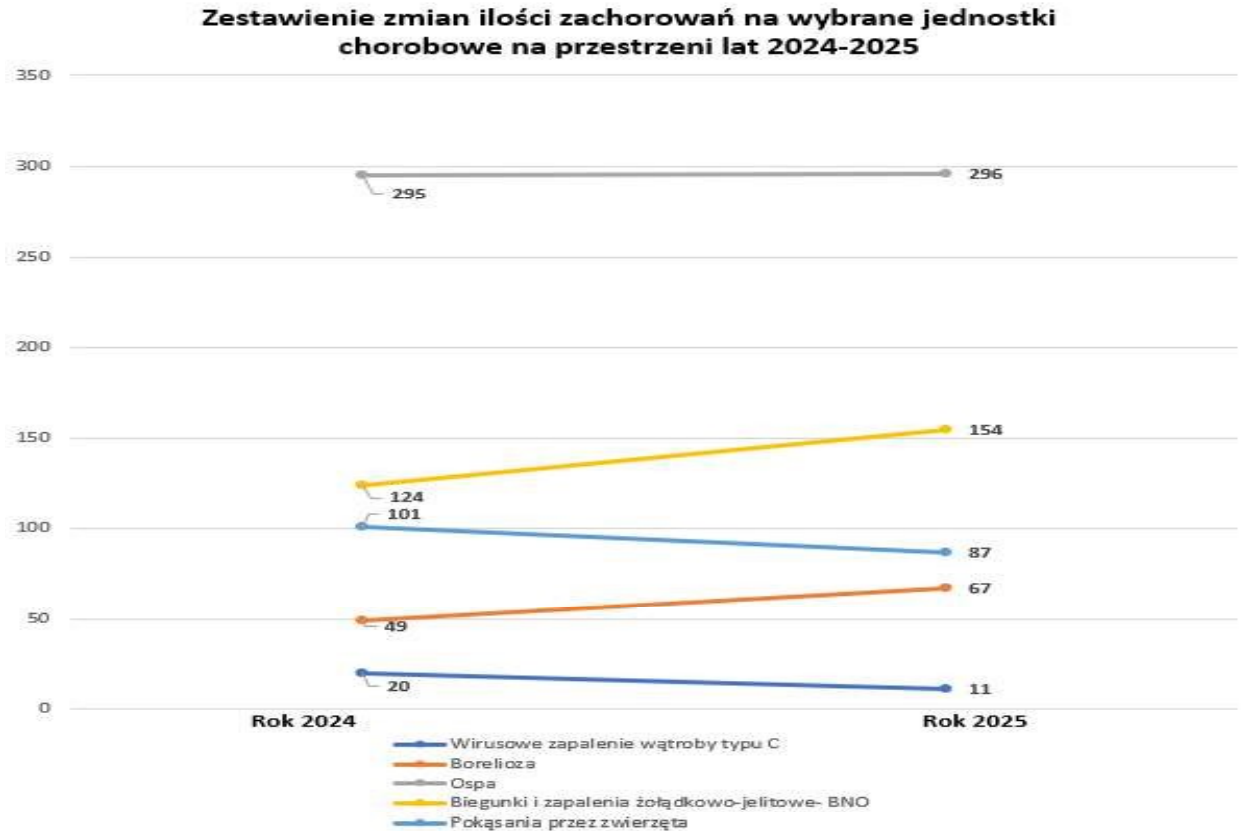
Wykresy zaprezentowane poniżej przedstawiają zmiany ilości zachorowań wybranych jednostek chorobowych na przestrzeni lat 2024-2025

Zestawienie wzrostu ilości zachorowań na wybrane jednostki chorobowe na przestrzeni lat 2024-2025
50
45
40
35
30
25
20
15
10
5
0
27
12
14
7
7
4
Rok 2024
Rok 2025
Choroba wywołana przez Streptococcus pyogenes
Krztusiec
Gruźlica

Zestawienie zmian ilości zachorowań na wybrane jednostki chorobowe na przestrzeni lat 2024-2025
120
100
80
60
40
20
0
109
91
27
16
Rok 2024
Rok 2025
Zakażenia bakteryjne pałeczkami Salmonelli
Zakażenia bakteryjne Clostridium difficile

Zestawienie zmian ilości zachorowań na wybrane jednostki chorobowe na przestrzeni lat 2024-2025
50
40
30
20
10
0
46
51
38
18
Rok 2024
Rok 2025
Zakażenie rotawirusowe
Zakażenie norowirusowe

Zestawienie zmian ilości zachorowań na wybrane jednostki chorobowe na przestrzeni lat 2024-2025
350
300
250
200
150
100
50
0
295
296
124
154
101
87
49
67
20
11
Rok 2024
Rok 2025
Wirusowe zapalenie wątroby typu C
Borelioza
Ospa
Biegunki i zapalenia żołądkowo-jelitowe- BNO
Pokąsania przez zwierzęta

10. Działania Państwowej Inspekcji Sanitarnej w obszarze szczepień ochronnych w 2025 r.

Szczepienia obowiązkowe oraz sczepienia zalecane dzieci i dorosłych są realizowane nieodpłatnie w ramach świadczeń podstawowej opieki zdrowotnej (POZ) finansowanych przez Narodowy Fundusz Zdrowia. Natomiast zakup szczepionek dla realizacji szczepień obowiązkowych jest finansowany w całości z budżetu Ministra Zdrowia.

Punkty szczepień na terenie nadzorowanym przez Powiatową Stację obejmują szczepieniami dzieci i młodzieży do 19-go roku życia, wykonują szczepienia ochronne w ramach szczepień obowiązkowych osób narażonych w szczególny sposób na zakażenie oraz szczepienia zalecane – nie finansowane ze środków publicznych. Punkty szczepień kontynuowały szczepienia dzieci uchodźców zdeklarowanych do POZ lub kwalifikowane jako osoby przyjezdne. Po przeprowadzeniu analizy, na podstawie kontroli bieżących oraz sprawozdań GUS MZ-54, wykonywanych szczepień ochronnych przez świadczeniodawców, należy stwierdzić, że szczepienia prowadzone były systematycznie i zgodnie z obowiązującym programem szczepień ochronnych. W roku 2025 nastąpił nieznaczny wzrost wykonawstwa szczepień ochronnych wśród małych dzieci. Niestety nastąpił spadek ich wykonawstwa u 10-cio i 18-sto latków.

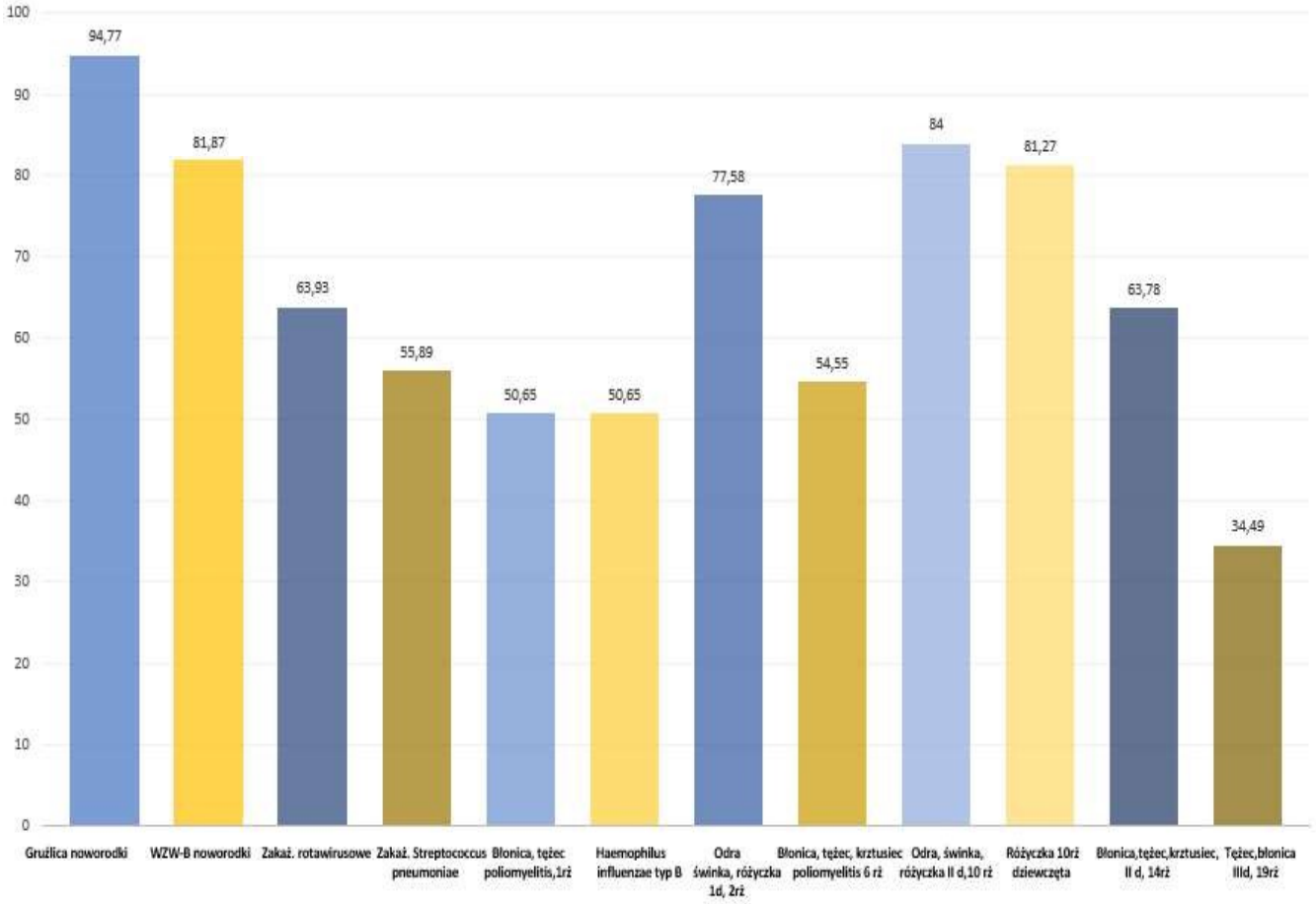
Wszystkie noworodki w Polsce badane są w kierunku 30 chorób wrodzonych w ramach programu polityki zdrowotnej państwa na lata 2019- 2026. Od września 2025 r rozpoczęto pilotażowe badania przesiewowe pod kątem 6 nowych jednostek chorobowych, w tym wrodzonych niedoborów odporności. W związku z tym matki nowonarodzonych dzieci odraczały wykonanie szczepień p/gruźlicy w I dobie życia do czasu uzyskania wyniku, co przyczyniło się do obniżenia ilości wykonania szczepień BCG.

Procentowy stan zaszczepienia w 2023 i 2024 roku w poszczególnych rocznikach

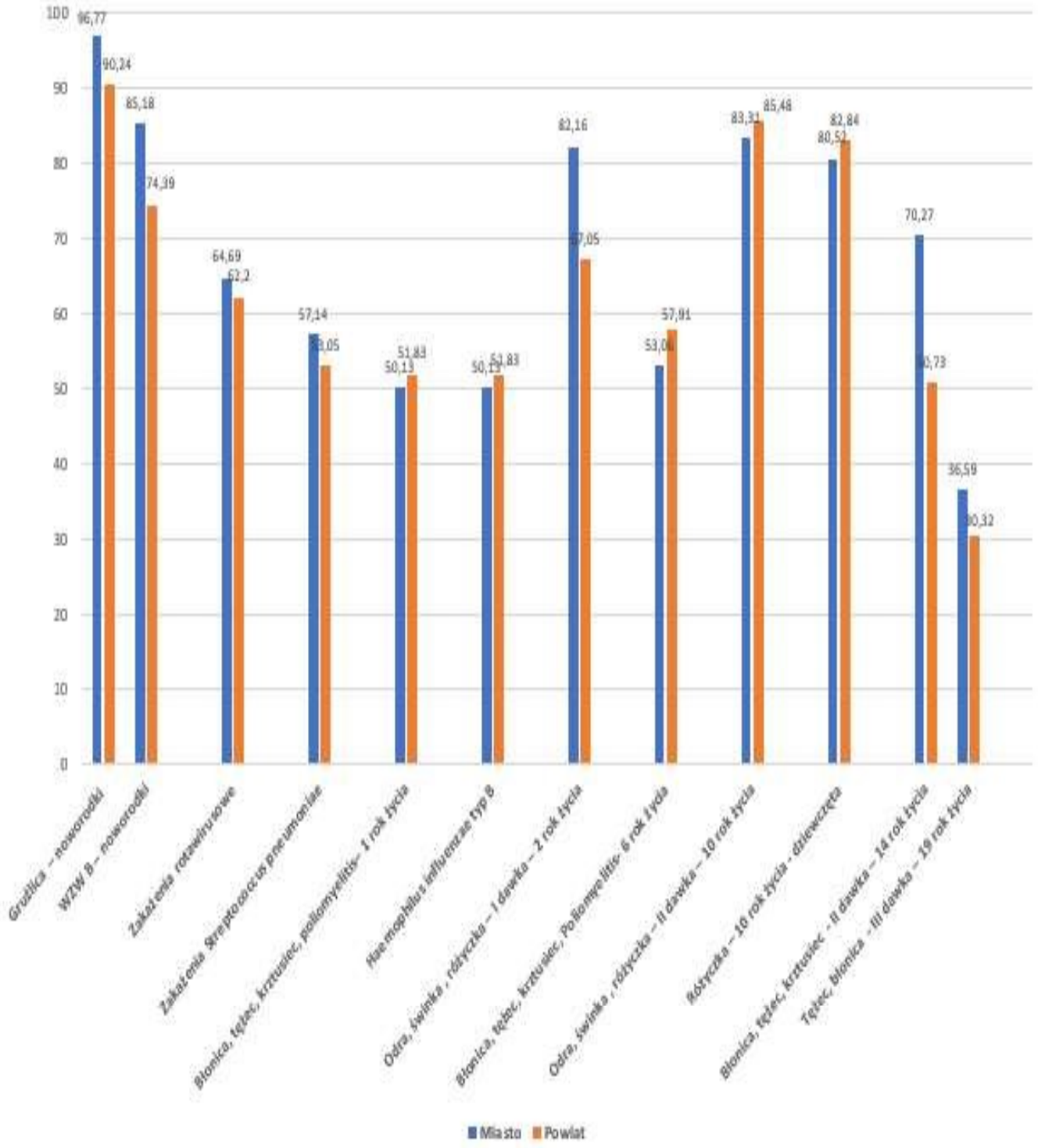
Rodzaj szczepienia, rok urodzenia	**2024**		**2025**	
Gruźlica – noworodki - Ogółem	**97,48**		**94,77**	
M - miasto P - powiat	M 98,08	P 96,00	**M** **96,77**	**P** **90,24**
WZW B – noworodki - Ogółem	**80,39**		**81,87**	
M - miasto P - powiat	M 81,64	P 78,00	**M** **85,18**	**P** **74,39**
Zakażenia rotawirusowe - Ogółem	**56,89**		**63,93**	
M - miasto P - powiat	M 53,70	P 64,67	**M** **64,69**	**P** **62,20**
Zakażenia Streptococcus pneumoniae - 1 rok życia	**55,53**		**55,89**	
M - miasto P - powiat	M 55,53	P 54,00	**M** **57,14**	**P** **53,05**
Błonica, tężec, krztusiec, poliomyelitis– 1 rok życia	**48,74**		**50,65**	
M - miasto P - powiat	M 47,85	P 50,67	**M** **50,13**	**P** **51,83**
Haemophilus influenzae typ B - 1 rok życia	**48,74**		**50,65**	
M - miasto P - powiat	M 47,95	P 50,67	**M** **50,13**	**P** **51,83**
Odra, świnka , różyczka – I dawka – 2 rok życia	**76,09**		**77,58**	
M - miasto P - powiat	M 76,61	P 74,74	**M** **82,16**	**P** **67,05**

Rodzaj szczepienia, rok urodzenia	2024		2025	
Błonica, tężec, krztusiec ac., Poliomyelitis- 6 r ż. ż	54,28		**54,55**	
M - miasto P - powiat	M	P	**M**	**P**
	54,64	53,36	**53,06**	**57,91**
Odra, świnka , różyczka – II dawka – 10 rok życia	**86,42**		**84,00**	
M - miasto P - powiat	M	P	**M**	**P**
	87,65	88,08	**83,31**	**85,48**
Różyczka – 10 rok życia – dziewczęta	**86,94**		**81,27**	
M - miasto P - powiat	M	P	**M**	**P**
	83,66	93,85	**80,52**	**82,84**
Błonica, tężec, krztusiec - II dawka – 14 rok życia	**57,64**		**63,78**	
M - miasto P - powiat	M	P	**M**	**P**
	61,99	47,95	**70,27**	**50,73**
Tężec, błonica - III dawka – 19 rok życia	**42,18**		**34,49**	
M - miasto P - powiat	M	P	**M**	**P**
	46,53	34,30	**36,59**	**30,32**

Procentowy stan zaszczepienia w 2025 roku w poszczególnych rocznikach – ogółem.

Procentowy stan zaszczepienia w 2025 roku w poszczególnych rocznikach- miasto i powiat.

10.1. Sposób przekazywania szczepionek prowadzącym obowiązkowe szczepienia ochronne - dystrybucja szczepionek

Organy Państwowej Inspekcji Sanitarnej zobowiązane są do prowadzenia racjonalnej gospodarki szczepionkami zakupionymi przez Ministerstwo Zdrowia. Preparaty szczepionkowe przekazywane są wyłącznie tym świadczeniodawcom, z którymi Narodowy Fundusz Zdrowia zawarł umowę na prowadzenie szczepień ochronnych. Powiatowa Stacja w Jeleniej Górze do kwietnia każdego roku przygotowuje roczne zapotrzebowanie na preparaty szczepionkowe na kolejny rok kalendarzowy. Sporządza się je na podstawie otrzymanych zapotrzebowań jednostkowych złożonych przez punkty szczepień z terenu działalności Powiatowej Stacji, ilości dzieci i młodzieży podlegających do szczepień w danym roczniku oraz analizowane są dane ze zużycia poszczególnych preparatów szczepionkowych z ostatnich 3 lat. Zapotrzebowania przekazywane są zgodnie z ustalonymi terminami do Wojewódzkiej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej we Wrocławiu. Powiatowa Stacja zapotrzebowuje szczepionki w Wojewódzkiej Stacji zgodnie z zamówieniem i bieżącymi potrzebami. Podmioty lecznicze realizujące szczepienia ochronne na terenie działalności PPIS w Jeleniej Górze, zapotrzebowują preparaty szczepionkowe na bieżąco, na ogólnopolskim wzorze zamówienia na szczepionki i na tej podstawie są one wydawane. Do każdego zapotrzebowania wystawiana jest WZ z wydania w Elektronicznym Systemie Nadzoru nad Dystrybucją Szczepionek (ESNDS). W każdym przypadku transport preparatów szczepionkowych odbywa się z zachowaniem łańcucha chłodniczego. Wszystkie obiekty posiadają opracowaną i wdrożoną instrukcję transportu preparatów szczepionkowych, procedurę identyfikacji i wyodrębnienia/oznaczenia szczepionek o bliskim terminie upływu daty ważności oraz procedurę postępowania na wypadek awarii urządzenia chłodniczego lub przerwy w dostawie energii elektrycznej. W związku z prowadzonym nadzorem nad zużyciem preparatów szczepionkowych, na terenie działalności PSSE Jelenia Góra nie dochodziło do zniszczeń preparatów po terminie ważności. Preparaty nie wykorzystane przez punkty szczepień przekazywane były do zużycia do innych Powiatowych Stacji działających na terenie Województwa Dolnośląskiego przy współpracy z Wojewódzką Stacją.

W roku 2025 powiatowe stacje sanitarno-epidemiologiczne zobowiązane zostały do dystrybucji szczepionki p/COVID-19 do POZ-ów jak również aptek wykonujących szczepienia, które zamawiały preparaty szczepionkowe bezpośrednio na stronach Ministerstwa Zdrowia. Nawiązano współpracę z kierownikami aptek. W roku 2025 wszystkie zamawiane preparaty szczepionkowe odbierane były bezpośrednio po przywiezieniu do Powiatowej Stacji. Nie odnotowano zwrotów oraz zniszczeń nieotwartych opakowań.

Ponadto Powiatowa Stacja w Jeleniej Górze kontynuuje dystrybucję szczepionki przeciwko Wirusowi Brodawczaka Ludzkiego (HPV) w realizowanym od 2023 r. powszechnym programie bezpłatnych szczepień przeciw HPV, kierowanym do dziewcząt i chłopców po ukończeniu 9 roku życia do ukończenia 14 roku życia. Podmioty lecznicze realizujące szczepienia ochronne, zapotrzebowują preparaty szczepionkowe w Powiatowej Stacji na bieżąco. Wszystkie przyjęte na stan oraz wydane preparaty p/HPV wpisywane są w ogólnopolski system rozliczeń szczepionek. Transport prowadzony z zachowaniem łańcucha chłodniczego.

Dla zabezpieczenia prowadzenia ciągłości wykonywania szczepień ochronnych Powiatowa Stacja prowadzi szczegółowy nadzór nad dostarczanymi oraz wydawanymi preparatami szczepionkowymi. Prowadzony jest całodobowy monitoring urządzeń chłodniczych, zabezpieczający zachowanie łańcucha chłodniczego, monitorowane są daty ważności oraz serie szczepionek. W roku 2025 nie zgłoszono przypadków przerwania łańcucha chłodniczego. Wszystkie podmioty lecznicze realizujące szczepienia ochronne posiadają urządzenie chłodnicze do zabezpieczenia łańcucha chłodniczego w czasie przechowywania, monitorowane przez zainstalowane systemy elektroniczne. Pojedyncze obiekty prowadzą monitoring całodobowy ręczny – dotyczy to obiektów pracujących całodobowo.

10.2. Uchylanie się od obowiązku szczepień ochronnych przez osoby prawnie do tego zobowiązane jako czynnik determinujący możliwy spadek stanu zaszczepienia populacji przeciw chorobom zakaźnym – działania organów Państwowej Inspekcji Sanitarnej podejmowane w celu egzekwowania obowiązku szczepień

Obowiązkowe szczepienia ochronne w ramach Programu Szczepień Ochronnych są skuteczną i szeroko akceptowaną społecznie metodą zapobiegania zachorowaniom na choroby zakaźne. Odgrywają zatem istotną rolę w ochronie zdrowia publicznego przed szerzeniem się chorób zakaźnych i zapobieganiu następstwom tych chorób. Skuteczne zapobieganie zachorowaniom na choroby zakaźne jest uwarunkowane m.in. poziomem społecznej akceptacji prawnego obowiązku poddawania się szczepieniom ochronnym.

W związku z powyższym pracownicy Powiatowej Stacji w Jeleniej Górze współdziałają z pracownikami punktów szczepień w zakresie promocji szczepień poprzez podnoszenie świadomości rodziców i opiekunów.

Od III kwartału 2024 wszystkie podmioty lecznicze realizujące szczepienia ochronne, dzieci niezaszczepione, wpisują do systemu SEPIS przez system e-sanepid. Należy zaznaczyć, że wielu rodziców opóźnia wykonanie szczepień motywując to zdrowiem dziecka. W roku 2025 Powiatowa Stacja wszczęła 29 postępowań poprzez wezwania rodziców uchylających się od szczepień do ich uzupełnienia w punkcie szczepień lub przedstawienia zaświadczenia o p/wskazaniach do ich wykonania. Prowadzone były działania promocyjne i edukacyjne poprzez nagranie i wyświetlanie spotów o szczepieniach w regionalnych mediach oraz mediach internetowych Powiatowej Stacji w Jeleniej Górze. Prowadzono działania promujące szczepienia w trakcie Dni Otwartych Inspekcji Sanitarnej, festynów, spotkań dla dyrektorów szkół oraz organizowanych spotkań dla personelu medycznego.

Ponadto w 2025 r. pracownicy Sekcji Epidemiologii Powiatowej Stacji w Jeleniej Górze w ramach ogólnopolskiej akcji oceny realizacji obowiązkowych szczepień ochronnych u osób, które nie ukończyły 19 roku życia (z wyłączeniem rocznika 2025), skontrolowali 25 punktów szczepień, w których zweryfikowano ogółem 21 286 kart szczepień. Dzieci nie zaszczepionych z powodów inne niż medyczne wykazano 3674 oraz 193 osoby niezaszczepione z powodów medycznych. W listopadzie 2025 r. rozpoczęto również II etap kontroli – weryfikacja stanu zaszczepienia wykazanych nieszczepionych. Do końca roku skontrolowano 17 punktów szczepień. Zakończenie II etapu kontroli zaplanowane do końca lutego 2026 r.

11. Krajowy Program Zapobiegania Zakażeniom HIV i Zwalczania AIDS

Krajowy Program Zapobiegania Zakażeniom HIV i Zwalczania AIDS omówiono w części Interwencje Programowe - Program profilaktyki zakażeń HIV i choroby AIDS.

III. Stan sanitarny podmiotów prowadzących działalność leczniczą

1. Informacje podstawowe

Na koniec 2025 roku pod nadzorem Sekcji Epidemiologii Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Jeleniej Górze, znajdowało się ogółem 413 obiektów. W Jeleniej Górze było to 336 obiektów, a w powiecie 77. Były to podmioty lecznicze oraz praktyki zawodowe. W 2025 roku w zakresie nadzoru epidemiologicznego przeprowadzono 386 kontroli w podmiotach leczniczych i praktykach zawodowych: 276 w Jeleniej Górze i 110 w powiecie karkonoskim. Skontrolowano ogółem 296 obiektów w tym: 233 w mieście Jelenia Góra oraz 63 obiekty w powiecie karkonoskim. Kontrole przeprowadzane były zgodnie z rocznym harmonogramem kontroli.

2. Działalność lecznicza wykonywana przez podmioty lecznicze

W ramach podmiotów leczniczych, wydzielone są obiekty stacjonarne i całodobowe, świadczące szpitalne lub inne niż szpitalne świadczenia zdrowotne oraz obiekty ambulatoryjne.

3. Działalność lecznicza realizowana przez podmioty lecznicze, udzielające stacjonarnych i całodobowych oraz ambulatoryjnych świadczeń zdrowotnych

Do obiektów stacjonarnych i całodobowych zaliczane są: szpitale, w tym szpitale uzdrowiskowe, sanatoria, zakłady rehabilitacji leczniczej, zakłady opiekuńczo-lecznicze, hospicja oraz ośrodki leczenia uzależnień. Do grupy obiektów ambulatoryjnych zaliczane są: przychodnie, ośrodki zdrowia, poradnie, zakłady rehabilitacji leczniczej, zakłady badań diagnostycznych, medyczne laboratoria diagnostyczne, zespoły ratownictwa medycznego oraz transport medyczny.

4. Stacjonarne i całodobowe świadczenia zdrowotne

W tej grupie znajdowało się 26 obiektów: 8 w Jeleniej Górze oraz 18 w powiecie karkonoskim i w 2025 r. wszystkie zostały poddane ocenie podczas kontroli. Wykonano ogółem 35 kontroli: w Jeleniej Górze 10 oraz 25 w powiecie karkonoskim. W dalszym ciągu zły stan techniczny utrzymuje się w 3 obiektach. Stan taki został stwierdzony w latach poprzednich i w obiektach tych toczy się postępowanie administracyjne. Nieprawidłowości dotyczyły: złego stanu technicznego powierzchni ścian, podłóg, sufitów, stolarki drzwiowej oraz okiennej, braku warunków do higienicznego mycia rąk, barier architektonicznych dla osób niepełnosprawnych w salach pacjentów oraz pomieszczeniach higieniczno-sanitarnych. Obiekty kontrolowano również pod kątem badań jakości wody ciepłej w zakresie obecności bakterii *Legionella sp.* wywołującej m.in. zachorowania na *legionellozę*. W 2025 roku przekroczenia dotyczące bakterii *legionella sp.* stwierdzono w 4 obiektach. W jednym z nich ponowne badania nie wykazały przekroczeń, w pozostałych wdrożone zostały działania naprawcze. Wobec podmiotów zarządzających prowadzone jest postępowanie administracyjne w zakresie zapewnienia prawidłowej jakości wody ciepłej użytkowej.

5. Ambulatoryjne świadczenia zdrowotne

W tej grupie znajdowało się 122 obiekty: w mieście Jelenia Góra 91, w powiecie karkonoskim 31. W 2025 roku skontrolowano 115 obiektów: 88 w Jeleniej Górze i 27 w powiecie. Wykonano 187 kontroli: 120 w mieście Jelenia Góra oraz 67 w powiecie karkonoskim. Zły stan sanitarno-techniczny stwierdzono w 3 obiektach. W chwili obecnej (termin wykonania obowiązków 31.03.2026 r.) zły stan techniczny pozostaje w przypadku 1 obiektu- nieprawidłowo zorganizowany ciąg technologiczny dekontaminacji narzędzi wielorazowego użytku, a w 2 przypadkach nieprawidłowości zostały usunięte do końca roku sprawozdawczego.

6. Działalność lecznicza wykonywana przez praktyki zawodowe

Działalność lecznicza wykonywana jest także przez praktyki zawodowe, do których należą: praktyki lekarskie, praktyki pielęgniarek i położnych oraz praktyki fizjoterapeutów. Pod nadzorem epidemiologicznym Powiatowej Stacji w grupie praktyk zawodowych znajdowało się 265 obiektów, w tym 235 w mieście oraz 30 w powiecie. W tej grupie obiektów w roku 2025 przeprowadzono 161 kontroli – 142 w mieście oraz 19 w powiecie. Skontrolowano łącznie 155 obiektów: 137 obiektów w mieście oraz 18 w powiecie. Nieprawidłowości stwierdzono w 2 obiektach w Jeleniej Górze. Zostały one usunięte do końca 2025 roku. Przeprowadzono jedną kontrolę interwencyjną w gabinecie stomatologicznym w związku ze zgłoszeniem dotyczącym złego stanu sanitarno-technicznego. W wyniku kontroli stwierdzono bardzo zły stan sanitarny i w związku z tym PPIS podjął decyzję o zamknięciu gabinetu, do czasu usunięcia nieprawidłowości stwierdzonych podczas kontroli. Po piśmie strony przeprowadzono kontrolę sprawdzającą, po której wznowiono działalność gabinetu.

7. Postępowanie z odpadami medycznymi

We wszystkich skontrolowanych obiektach, na koniec roku sprawozdawczego, gospodarka odpadami medycznymi prowadzona prawidłowo. Segregacja odpadów rozpoczyna się w miejscu wytworzenia, zgodnie z klasyfikacją odpadów. W zależności od rodzaju prowadzonej działalności leczniczej podmiotu medycznego, są wytwarzane odpady medyczne o kodach: 180102, 180103, 180104, 180108, 180109 lub 180110 i gromadzone są w workach lub pojemnikach twardościennych na ostre końcówki, o odpowiednich kolorach. Worki i pojemniki twardościenne są wytrzymałe, odporne na działanie wilgoci i środków chemicznych, z możliwością jednokrotnego zamknięcia. Odpady są prawidłowo zabezpieczane i przechowywane są w warunkach zgodnych z wymogami rozporządzenia o odpadach medycznych, w wydzielonych pomieszczeniach lub w urządzeniach chłodniczych, przeznaczonych wyłącznie do magazynowania odpadów medycznych, zaopatrzonych w termometry. Odbierane są do utylizacji przez uprawnione firmy usługowe, z częstotliwością dostosowaną do warunków przechowywania. Worki oraz pojemniki twardościenne do gromadzenia odpadów medycznych są zapełniane do 2/3 objętości oraz prawidłowo oznakowane, zaopatrzone w metryczki, zawierające datę i godzinę otwarcia i zamknięcia worka lub pojemnika, kod wytwarzanego odpadu medycznego oraz nazwę wytwórcy, jego regon i numer księgi rejestrowej.

W roku 2025 w trakcie kontroli w 1 obiekcie stwierdzono nieprawidłowości związane z przechowywaniem odpadów medycznych w nieprawidłowej temperaturze. Nieprawidłowości usunięto do końca roku sprawozdawczego.

8. Podsumowanie

W przypadku stwierdzenia w obiekcie nieprawidłowości, w trakcie kontroli sanitarnych, wystawiano decyzje nakazujące usunięcie tych uchybień oraz decyzje o opłacie. W przypadku obiektów objętych postępowaniem administracyjnym w latach wcześniejszych, wykonanie zaleceń sprawdzano w trakcie kontroli sanitarnych lub, na prośbę strony, po uzasadnieniu, prolongowano termin ich wykonania. Łącznie wystawiono 20 decyzji administracyjnych: 14 w mieście oraz 6 w powiecie, w tym:

– decyzje nakazujące wykonanie obowiązku – 6 (miasto – 4, powiat – 2),
– zmieniające termin wykonania obowiązku – 5 (miasto – 2, powiat – 3),
– płatnicze – 8 (miasto – 7, powiat – 1),
– unieruchamiająca – 1 w mieście.

W roku 2025 do Sekcji Epidemiologii Powiatowej Stacji w Jeleniej Górze wpłynęło 6 wniosków o udostępnienie informacji publicznej. Odpowiedzi udzielono zgodnie z obowiązującymi procedurami administracyjnymi.

W roku 2025 współpraca ze wszystkimi podmiotami wykonującymi działalność leczniczą przebiegała bez zastrzeżeń. Kontrole stanu sanitarno-higienicznego przeprowadzane były w obecności kierownika placówki lub osób do tego upoważnionych. Powiatowa Stacja prowadziła na bieżąco współpracę z zespołami ds. kontroli zakażeń szpitalnych w zakresie analizy problemów, zwłaszcza przypadku zgłaszania patogenów alarmowych. W trakcie analizowania raportów z kontroli wewnętrznych, na bieżąco udzielane były instruktaże w zakresie konieczności wprowadzania zmian w obowiązujących procedurach higienicznych. W obiektach na bieżąco podnoszone są standardy świadczonych usług, poprzez poprawę stanu technicznego oraz doposażania w sprzęt.

IV. Stan sanitarny zakładów żywności, żywienia, materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością

1. Zakres nadzoru sanitarnego

Jednym z głównych zadań Państwowej Inspekcji Sanitarnej w dziedzinie bieżącego nadzoru sanitarnego jest kontrola warunków produkcji, transportu, przechowywania i sprzedaży żywności oraz warunków żywienia zbiorowego, a także warunków produkcji i obrotu materiałami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością

W 2025 r. objęto nadzorem:

- 188 obiektów przetwórstwa spożywczego – skontrolowano 111 zakładów, w których przeprowadzono 148 kontroli.
- 726 obiektów obrotu żywnością, skontrolowano 350, przeprowadzono 452 kontrole,
- 954 obiektów żywienia zbiorowego, przeprowadzono 597 kontroli w 445 obiektach,
- 35 wytwórni i miejsc obrotu materiałami i wyrobami do kontaktu z żywnością, skontrolowano 17 zakładów, przeprowadzono 19 kontroli.

Nałożono 67 mandatów karnych na łączną kwotę 24 150 zł.

W 2025 roku nadzorem obejmowano 1903 zakłady żywnościowo-żywieniowe, w tym 790 zakładów w Jeleniej Górze i 1113 w powiecie karkonoskim.

W 2025 Sekcja Bezpieczeństwa Żywności i Żywienia przeprowadziła łącznie 1216 kontroli sanitarnych.

Liczba zakładów nadzorowanych w zakresie bezpieczeństwa żywności i żywienia w Jeleniej Górze i powiecie karkonoskim w 2025 roku

Lp.	Grupa zakładów	Ilość zakładów na terenie miasta Jeleniej Góry	Ilość zakładów na terenie powiatu karkonoskiego
1.	Zakłady produkcji żywności	72	116
2.	Obrót żywnością	397	329
3.	Zakłady żywienia zbiorowego	292	655
4.	Zakłady usług cateringowych	3	4
5.	Wytwórnie i miejsca obrotu materiałami i wyrobami do kontaktu z żywnością	26	9
Suma		790	1113

2. Ogólna ocena stanu sanitarnego nadzorowanych obiektów (krótka charakterystyka poszczególnych grup zakładów)

2.1. Produkcja żywności

W 2025 r. pod nadzorem znajdowało się 188 zakładów produkcji żywności, w tym 72 w mieście Jelenia Góra i 116 w powiecie karkonoskim. Skontrolowano 111 zakładów. Przeprowadzono w sumie 148 kontroli. W tej grupie obiektów nałożono1 mandat karny na kwotę 400 zł. w zakładzie z grupy automaty do lodów w powiecie karkonoskim za brak zapisów wynikających z GHP/GMP, niewłaściwe przechowywanie środków spożywczych

oraz niewłaściwy stan sanitarny zakładu. Wydano 10 decyzji nakazujących usunięcie nieprawidłowości sanitarno-technicznych, które dotyczyły m.in.

- złego stan sanitarno-techniczny pomieszczeń zakładów, w tym ścian, podłóg, sufitów,
- złego stan sanitarno-techniczny urządzeń, sprzętu i wyposażenia,
- braku aktualnego wyniku badania wody,
- braku aktualizacji i weryfikacji systemu HACCP oraz procedur Dobrej Praktyki Higienicznej (GHP) i Dobrej Praktyki Produkcyjnej (GMP).

W tej grupie obiektów pod nadzorem PSSE znajdują się m.in. takie rodzaje zakładów jak: wytwórnie lodów, automaty do lodów, piekarnie, ciastkarnie, zakłady garmażeryjne, przetwórnie owoców i warzyw, browary, wytwornie napojów bezalkoholowych, wytwórnia wody źródlanej, wytwórnie suplementów diety, producenci żywności w warunkach domowych, producenci pierwotni i Rolniczy Handel Detaliczny oraz inne wytwórnie żywności.

Z grupy zakładów produkcji żywności wybrano trzy przykładowe i opisano poniżej:

a) Zakład produkcyjny Kraina Ciast w Piechowicach

To nowy zakład wpisany do rejestru zakładów w czerwcu 2025 r. prowadzący działalność w zakresie produkcji ciast pieczonych, ciast kremowych oraz drobnej galanterii cukierniczej, w oparciu o surowce niewymagające obróbki wstępnej, dostarczane do odbiorców własnymi środkami transportu. W zakładzie przewiduje się dzienną produkcję ciast na poziomie: ciasta pieczone 2000 kg, ciasta kremowe 2000 kg oraz drobną galanterię cukierniczą 1000 kg, co daje sumaryczną dzienną moc produkcyjną na poziomie 5000 kg. Nie przewiduje się wykorzystania w procesie produkcji warzyw oraz jaj wymagających obróbki wstępnej. W zakładzie planowane jest zatrudnienie ok. 50 osób personelu produkcyjnego, czyli 25 osób na zmianie roboczej, około 15 osób personelu w części biurowej oraz około 7 kierowców. Zakład stanowi wolnostojący budynek i posiada utwardzone drogi dojazdowe. Obiekt składa się z głównej jednonawowej hali produkcyjnej, 3-kondygnacyjnej części biurowo-socjalnej oraz zespołu magazynów. W obiekcie wydzielone są odrębne trakty komunikacji pionowej i poziomej, z podziałem na część dostępną dla pracowników produkcyjnych oraz odrębną dla pracowników biurowych. Zakład jest w posiadaniu 13 środków transportu. Posiada opracowane i wdrożone procedury systemu HACCP.

b) Wytwórnie napojów bezalkoholowych – Zakład produkcji Kombuchy w Jeleniej Górze

Nowy, powstały w 2025 r. zakład prowadzi działalność w zakresie produkcji oraz sprzedaży (hurtowej, detalicznej) napoju fermentowanego na bazie słodzonej herbaty, przy użyciu symbiotycznych kultur bakterii i drożdży. Składniki używane do produkcji to: woda, herbata liściasta (rożne gatunki i rodzaje), cukier. Napój dodatkowo jest gazowany (dwutlenkiem węgla w celu uzyskania musowania) rozlewany będzie do butelek szklanych o pojemności 330 ml. Wyroby gotowe odbierane osobiście przez kupujących (sklepy, restauracje). Zakład spełnia wszystkie wymagania niezbędne do prowadzenia działalności w określonym zakresie. W zakładzie opracowano, wdrożono oraz przedstawiono dokumentację GHP, GMP oraz procedury oparte na zasadach systemu HACCP dostosowane do profilu zakładu oraz jego zakresu działalności.

c) Przetwórstwo warzywno-owocowe Trubiłowicz, Miłków, Ścięgny

Działalność zakładu polega na:

- obróbce wstępnej, rozdrabnianiu, porcjowaniu, pakowaniu/znakowaniu oraz dostarczaniu do 26 państwowych szkół podstawowych warzyw oraz owoców gotowych do spożycia oraz mleka i przetworów mlecznych opakowanych w ramach programu dla szkół.
- produkcji oraz sprzedaży (pod zamówienie) przetworów warzywnych i owocowych (surówek, ogórków kiszonych, kapusty kiszonej) pakowaniu/znakowaniu oraz dostarczaniu do podmiotów gospodarczych w ilości i z częstotliwością określoną w zamówieniu.

Zakład przetwórstwa uczestniczy w programie dla szkół polegającym na dostarczaniu gotowych do spożycia porcji owoców, warzyw, mleka UHT oraz soków w kartonach. Produkty dostarczane są własnym środkami transportu (samochody chłodnie), a dostawy realizowane są do 26 szkół podstawowych (z powiatu karkonoskiego, kamiennogórskiego, wałbrzyskiego oraz zgorzeleckiego) i odbywają się wg ściśle określonego harmonogramu, który określa również rodzaj i ilość warzyw/owoców dostarczonych przez producenta do szkół w trakcie 1 semestru. Warzywa i owoce do bezpośredniego spożycia pakowane są w zakładzie w woreczki polipropylenowe (owoce 150 g, warzywa 90 g). Oznakowanie nadrukowane jest od zewnętrznej strony i zawiera informacje dotyczące:

- danych producenta,
- kraju pochodzenia,
- nazwy żywności,
- masy netto,
- termin przydatności do spożycia,
- informacje o dacie produkcji, która jest jednocześnie oznaczeniem partii produkcyjnej,
- opis warunków przechowywania – w suchym i chłodnym miejscu.

Zakład nadzorowany jest przez Krajowy Ośrodek Wsparcia Rolnictwa. Podmiot prowadzący zakład znajduje się w „Wykazie dostawców zatwierdzonych" do udziału w programie dla szkół na rok szkolny 2024/2025 – pozycja 8 dla województwa dolnośląskiego. Obiekt spełnia wymagania sanitarno-techniczne do prowadzenia działalności ww. zakresie.

2.2. Obrót środkami spożywczymi

W grupie obrotu środkami spożywczymi skontrolowano ogółem 350 obiektów, w tym 173 sklepy, 10 kiosków, 34 apteki, 19 magazynów hurtowych, 10 środków transportu oraz 24 zakłady ruchome i tymczasowe punktów sprzedaży a także 80 innych obiektów obrotu żywnością. Wystawiono 21 decyzji nakazujących wykonanie stwierdzanych nieprawidłowości, takich jak:

- zły stan sanitarno-technicznego pomieszczeń, urządzeń, sprzętu i wyposażenia,
- brak aktualnego wyniku badania wody w zakładzie,
- brak weryfikacji i aktualizacji dokumentacji GHP/GMP oraz systemu HACCP,
- niewłaściwa prezentacja na stronie internetowej suplementów diety.

Wydano również 4 decyzje zakazujące wprowadzania do obrotu środków spożywczych bez identyfikacji lub po upływie terminu przydatności do spożycia, które dotyczyły 3 zakładów z powiatu karkonoskiego (1 sklep i 2 punkty sprzedaży serków) oraz 1 sklepu z miasta Jeleniej Góry. Strony przedstawiły dokumenty potwierdzające odbiór i utylizację produktów objętych ww. decyzjami. W 2025 roku w tej grupie obiektów przeprowadzono 452 kontrole, w tym 22 kontrole interwencyjne. Były to kontrole w związku z informacjami od klientów dotyczącymi nieprawidłowości w zakresie jakości wprowadzanych do obrotu środków spożywczych. W grupie obrotu środkami spożywczymi wystawiono ogółem 24 mandaty na kwotę 7850 zł. (13 w Jelenia Góra na kwotę 4450 zł oraz 11 w powiecie na kwotę 3400 zł) głównie za naruszenie wymagań higieniczno-sanitarnych związanych z brakiem czystości i porządku, brakiem zapisów w rejestrach dotyczących realizacji procedur GHP/GMP i HACCP oraz w związku z brakiem orzeczeń lekarskich do celów sanitarno-epidemiologicznych.

W 2025 roku do Dolnośląskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego we Wrocławiu skierowano wniosek o wymierzenie kary pieniężnej dotyczący obiektu obrotu żywnością tj. sklep z terenu Jeleniej Góry. Postępowanie w tej sprawie toczy się od 2024 roku, kiedy przeprowadzono kontrolę interwencyjną w tym obiekcie, w związku z pismem w sprawie nieprzestrzegania wymagań w zakresie znakowania, w tym prezentacji i reklamy środków spożywczych. W październiku 2025 r. przeprowadzono w obiekcie kontrolę kompleksową. Kontrola wykazała nieprawidłowości w zakresie prezentacji produktów na stronie internetowej sklepu. PPIS w Jeleniej Górze prowadzi postępowanie wyjaśniające w ww. zakresie.

2.3. Zakłady żywienia zbiorowego otwartego, zamkniętego oraz zakłady usług cateringowych

a) Zakłady żywienia zbiorowego otwartego

Nadzorowano ogółem 646 obiektów, w tym 191 obiektów małej gastronomii, 73 zakłady małej gastronomii w obiektach ruchomych i tymczasowych oraz 7 gospodarstw agroturystycznych. W grupie obiektów żywienia zbiorowego otwartego wydano 16 decyzji nakazujących wykonanie stwierdzonych nieprawidłowości, które dotyczyły:

- złego stanu technicznego pomieszczeń, urządzeń, sprzętu i wyposażenia,
- braku wyniku badania wody,
- aktualizacji i weryfikacji procedur GHP, GMP i HACCP.

Wydano również 4 decyzje zakazujące wprowadzania do obrotu środków spożywczych bez identyfikacji lub po upływie terminu przydatności do spożycia, które dotyczyły zakładów z powiatu karkonoskiego. Strony przedstawiły dokumenty potwierdzające odbiór i utylizację produktów objętych ww. decyzjami. Nałożono 30 mandatów na kwotę 10800 (23 w powiecie karkonoskim na kwotę 8600 zł. oraz 7 w mieście Jelenia Góra na kwotę 2200 zł.) m.in. za brak czystości i porządku w zakładzie, brudne urządzenia i sprzęt produkcyjny, brak orzeczeń lekarskich, brak zapisów z realizacji procedur GHP/GMP, stwierdzenie środków spożywczych po upływie daty minimalnej trwałości/terminu przydatności do spożycia.

b) Zakłady usług cateringowych

Pod nadzorem znajduje się 7 zakładów (4 w powiecie karkonoskim i 3 w Jeleniej Górze). Skontrolowano 6 zakładów. Wszystkie zakłady mają opracowane i wdrożone procedury GHP/GMP oraz systemu HACCP. W tej grupie obiektów nie nałożono mandatów karnych ani nie wydano decyzji nakazujących. W 2025r. powstał 1 zakład w Kowarach, prowadzący działalność w zakresie przygotowywania i podawania na miejscu posiłków z wykorzystaniem surowców wymagających obróbki wstępnej oraz przygotowywania i dostarczania do odbiorców zewnętrznych na zasadach cateringu posiłków. Transport posiłków odbywa się 2 środkami transportu należącymi do podmiotu prowadzącego zakład w termo boksach i opakowaniach typu GN oraz torbach termoizolacyjnych. Zakład posiada opracowane i wdrożone procedury GHP/GMP oraz system HACCP.

c) Zakłady żywienia zbiorowego zamkniętego

W tej grupie obiektów w 2025 roku skontrolowano 135 zakładów. Wydano 5 decyzji nakazujących wykonanie obowiązków głównie związanych z poprawą stanu technicznego zakładów oraz nałożono 11 mandatów na kwotę 4900 zł. (2 w Jeleniej Górze, na kwotę 800 zł oraz 9 w powiecie karkonoskim, na kwotę 4100 zł). Mandaty nałożono z uwagi na zły stan sanitarno-higieniczny zakładów i brak zapisów z monitoringu w ramach GHP/GMP i HACCP.

W tej grupie obiektów znajdują się m.in. bloki żywienia w szpitalach i sanatoriach , stołówki szkolne i przedszkolne.

Krótka charakterystyka bloków żywienia w szpitalach.

Pod nadzorem Powiatowej Stacji znajduje się 11 bloków żywienia w szpitalach, w tym 3 prowadzące działalność na zasadach cateringu. Stan techniczny w blokach żywienia w szpitalach jest dobry. W 2025 r. skontrolowano 8 zakładów, w tym 1 w zakresie cateringu. Żywienie pacjentów oceniono we wszystkich skontrolowanych zakładach. Przeprowadzono 2 kontrole interwencyjne w zakresie żywienia pacjentów, w tym 1 w zakładzie z systemem cateringowym.

a) Bloki żywienia:

- blok żywienia w szpitalu MSWiA w Jeleniej Górze - przeprowadzono kontrolę sanitarną, nie stwierdzono nieprawidłowości sanitarno-technicznych, jadłospis oceniono jako prawidłowy;
- blok żywienia w ZOL w Miłkowie – przeprowadzono kontrolę sanitarną, nie stwierdzono nieprawidłowości sanitarno- technicznych, jadłospis oceniono jako prawidłowy;
- w Wojewódzkim Szpitalu Rehabilitacyjnym w Janowicach Wielkich przy ulicy Sudeckiej 15 przeprowadzono kontrolę kompleksową, sposób żywienia pacjentów oceniono jako prawidłowy,
- ZOL w Jeleniej Górze przy ulicy Żeromskiego 2 - przeprowadzono kontrolę sanitarną, nie stwierdzono nieprawidłowości, żywienie pacjentów oceniono jako prawidłowe;
- blok żywienia w WCSKJ w Jeleniej Górze - przeprowadzono kontrolę kompleksową w oparciu o arkusz oceny, stwierdzono nieprawidłowość w zakresie braku aktualizacji i weryfikacji procedur Dobrej Praktyki Higienicznej GHP, wydano decyzję nakazującą; przeprowadzona kontrola sprawdzająca

wykazała usunięcie nieprawidłowości; jadłospis oceniono jako prawidłowy; obiekt spełnia wymagania sanitarno-techniczne w zakresie żywienia pacjentów:

- blok żywienia w szpitalu Wysoka Łąka w Kowarach - przeprowadzono kontrolę kompleksową, która nie wykazała nieprawidłowości, jadłospis oceniono jako prawidłowy.
  Następnie do Powiatowej Stacji wpłynęło zgłoszenie dotyczące złej jakości posiłków w ww. zakładzie. Przeprowadzono kontrolę interwencyjną, która nie wykazała nieprawidłowości w żywieniu pacjentów;
- przeprowadzono kontrolę kompleksową punktu wydawania posiłków w systemie cateringowym w Zakładzie Opiekuńczo-Leczniczym w Szklarskiej Porębie, przeprowadzona kontrola nie wykazała nieprawidłowości, jadłospis oceniono jako prawidłowy.
  We wszystkich obiektach szpitalnych wskazanych wyżej wdrożone są zasady Dobrej Praktyki Higienicznej i Produkcyjnej oraz zasady systemu HACCP.

Bloki żywienia w sanatoriach

Według ewidencji w tej grupie obiektów znajduje się 8 zakładów, w tym 5 w systemie cateringowym. Skontrolowano 5 zakładów, w tym 3 cateringowe. Restauracja Zdrojowa „Edward" w Jeleniej Górze przy Parku Zdrojowym 4 prowadzi pełną produkcję posiłków oraz dostarcza posiłki w formie cateringu do 5 obiektów należących do Polskiej Grupy Uzdrowisk PGU Uzdrowisko Cieplice. W Restauracji „Edward" w 2025 roku przeprowadzono kontrolę sanitarną w związku z wnioskiem Strony o zatwierdzenie dodatkowej działalności tj. sprzedaż lodów porcjowanych na tarasie zewnętrznym w sezonie letnim. Wydano decyzje zatwierdzenia.

Przeprowadzono kontrole kompleksowe w trzech zakładach w systemie cateringowym, tj.:

- „Kuchnia tymczasowa w Domu Zdrojowym" – kontrola wykazała 1 nieprawidłowość dotyczącą złego stanu sanitarno-technicznego ścian i sufitu w miejscu ekspozycji wyrobów gotowych w jadalni. Wszczęto postępowanie administracyjne. Żywienie kuracjuszy oceniono jako prawidłowe.
- „Restauracja Zdrojowa Długi Dom" – przeprowadzona kontrola oraz ocena żywienia pensjonariuszy nie wykazały nieprawidłowości w żywieniu kuracjuszy.
- „Kuchnia cateringowa Lalka" – przeprowadzona kontrola oraz ocena żywienia pensjonariuszy nie wykazały nieprawidłowości w żywieniu kuracjuszy.
- w Centrum Rehabilitacji Rolników KRUS w Szklarskiej Porębie przeprowadzono kontrolę kompleksową, która nie wykazała nieprawidłowości zarówno sanitarnych, jak i w zakresie żywienia kuracjuszy.

W tej grupie zakładów opracowano i wdrożono procedury GMP, GHP oraz procedury oparte na zasadach systemu HACCP. Prowadzony jest stały nadzór nad jakością zdrowotną produkowanej żywności, nad procesem technologicznym, nad jakością wody używanej w zakładach, nad kwalifikacjami oraz higieną pracowników, ochroną zakładu przed zewnętrznymi czynnikami stwarzającymi zagrożenie dla bezpieczeństwa żywności oraz nad prawidłowym żywieniem kuracjuszy.

Stołówki w szkołach i przedszkolach

W zakładach żywienia zamkniętego w obiektach szkolnych i przedszkolnych w roku 2025 znajdowało się pod nadzorem 69 zakładów, w tym 30 w systemie cateringowym. Skontrolowano 35 zakładów, przeprowadzając w nich 38 kontroli. W 2025 roku w tych grupach obiektów nie nałożono mandatów karnych ani nie wydawano decyzji nakazujących.

Podsumowując w 2025 roku dokonano oceny jadłospisów w 25 obiektach, w tym 16 w przedszkolach i 9 stołówkach szkolnych. Nie stwierdzono nieprawidłowości w żywieniu dzieci i młodzieży. Podsumowując w 2025 roku dokonano oceny jadłospisów w 25 obiektach, w tym 16 w przedszkolach i 9 stołówkach szkolnych. Nie stwierdzono nieprawidłowości w żywieniu dzieci i młodzieży.

3. Wytwórnie oraz miejsca obrotu materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością

W 2025 roku pod nadzorem znajdowało się w sumie 35 zakładów produkcji i obrotu materiałami i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością. Skontrolowano 17 zakładów (3 zakłady produkcyjne, 14 sklepów i 1 hurtownię). W jednym zakładzie nałożono mandat karny na kwotę 200 zł za brak wpisu do rejestru zakładów. W zakładzie tym przeprowadzono kontrolę interwencyjną w lutym 2025 r., w związku ze zgłoszeniem konsumenckim dotyczącym wprowadzania do obrotu wyrobów 3D (foremki do ciasta) na portalu Allegro. Kontrola wykazała, że w zakładzie produkowane były wyroby 3D, głównie artykuły ogrodowe oraz niewielkie ilości foremek do ciasta 3D. W trakcie kontroli strona poinformowała, że całkowicie rezygnuje z produkcji przedmiotowych foremek i usunie oferty sprzedażowe z portalu Allegro. W dniu kontroli w zakładzie nie stwierdzono wydruków 3D przeznaczonych do kontaktu z żywnością.

Pod nadzorem Powiatowej Stacji znajdują się 4 hurtownie prowadzące obrót materiałami i wyrobami przeznaczonym do kontaktu z żywnością:

- Hurtownia RAF-PAK w Jeleniej Górze przy ul. Kaczawskiej 4b, która oferuje sprzedaż hurtową materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością, została wpisana do rejestru zakładów w 2025 roku. W zakładzie przeważająca działalność nie jest związana z obrotem materiałami i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością, lecz ze sprzedażą chemii użytkowej.
- Hurtownia JAG w Jeleniej Górze przy ulicy Spółdzielczej 55A, prowadząca działalność w zakresie sprzedaży hurtowej materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością oraz dostarczanie własnymi środkami transportu do odbiorców zgodnie z zamówieniem.
- Hurtownia WIREX w Jeleniej Górze przy ulicy Karola Miarki 54A, prowadząca działalność w zakresie sprzedaży hurtowej materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością oraz dostarczanie własnymi środkami transportu do odbiorców zgodnie z zamówieniem.
- Hurtownia opakowań PIRUM w Jeleniej Górze przy ulicy Czarnoleskiej 25. Zakres jej działalności polega na obrocie artykułami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością, głównie artykułami jednorazowego użytku z papieru, styropianu, plastiku oraz z materiałów naturalnych, takich jak: bambus, drewno, pulpa trzcinowa. Hurtownia realizuje zamówienia własnymi środkami transportu. W październiku 2025 r. w

zakładzie przeprowadzono kontrolę sanitarną. Nie stwierdzono nieprawidłowości. W trakcie kontroli pozytywnie oceniono oznakowanie wybranych materiałów do kontaktu z żywnością, ich deklaracje zgodności. Również pozytywnie oceniono, przy pomocy listy pytań kontrolnych dla zakładów obrotu materiałami i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością, deklarację przedmiotowego produktu.

Pod nadzorem Powiatowej Stacji znajdują się również trzy wytwórnie materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością

- Jelenia Plast w Jeleniej Górze przy ulicy Spółdzielczej 47 zajmuje się głównie produkcją artykułów ogrodowych oraz artykułów gospodarstwa domowego, w tym w niewielkim stopniu materiałami i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością, których produkcja polega na formowaniu wtryskowym i rotacji. W zakładzie zatrudnionych jest łącznie 700 osób. Zakład posiada własne hale produkcyjne o powierzchni 75 000 m2 łącznie. Od 1998 roku Jelenia Plast posiada certyfikaty ISO 9002, ISO 9001: 2015. W kwietniu 2025 r., przy współudziale przedstawiciela Dolnośląskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego we Wrocławiu, przeprowadzono w zakładzie kontrolę kompleksową, podczas której nie stwierdzono nieprawidłowości.
- Huta Szkła Julia w Piechowicach przy ulicy Kryształowej 73, produkuje wyroby szklane ozdobne, użytkowe oraz przeznaczone do kontaktu z żywnością (kieliszki, karafki, szklanki, talerze itp.), z przeznaczeniem na rynek krajowy i eksport. Huta prowadzi sprzedaż hurtową oraz detaliczną swoich produktów. W czerwcu 2025 r. w zakładzie przeprowadzono kontrolę kompleksową, podczas której stwierdzono, że wielkość produkcji na przestrzeni 3 lat ma tendencję spadkową. W zakładzie w ramach „Planu pobierania próbek do badań żywności w ramach urzędowej kontroli i monitoringu dla PIS na 2025" pobrano do badania wyroby pn. „ Szklanka z bezbarwnego szkła, z zewnętrzną fioletową barwą i żłobioną strukturą", w kierunku migracji ołowiu, kadmu. Wynik badań był prawidłowy.
- C-TECH w Kowarach przy ulicy Zamkowej 9. Zakres działalność obejmuje produkcję wyrobów z tworzyw sztucznych przeznaczonych do kontaktu z żywnością. Zakład w 2025 roku nie produkował wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością, o czym strona poinformowała PPIS w Jeleniej Górze.

W 2025 roku nadzór nad materiałami i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością był prowadzony w ramach bieżącego nadzoru w zakładach produkcji żywności, zakładach żywienia zbiorowego oraz obrotu środkami spożywczymi. W czasie urzędowych kontroli sprawdzono:

- czy stosowane materiały i wyroby przeznaczone do kontaktu z żywnością posiadają informację o możliwości stosowania do kontaktu z żywnością (nie stwierdzono nieprawidłowości),
- czy zakłady stosujące materiały i wyroby przeznaczone do kontaktu z żywnością do pakowania środków spożywczych lub podawania posiłków posiadają dokumentację – deklaracje zgodności dla stosowanych wyrobów i materiałów (nie stwierdzono nieprawidłowości),
- czy wyroby i materiały do kontaktu z żywnością są prawidłowo przechowywane, tak aby nie ulegały zanieczyszczeniu,

– czy stosowane materiały i wyroby używane w obiektach są w dobrej kondycji – w tym zakresie stwierdzono nieprawidłowości.

4. Jakość zdrowotna pobranych próbek środków spożywczych

W 2025 roku pobrano 266 próbek, w tym 262 zgodnie z „Planem pobierania próbek do badania żywności w ramach urzędowej kontroli i monitoringu w PIS" na 2025 r.

Pobrano 8 próbek produktów żywnościowych do oznaczania skażeń promieniotwórczych – pomiar zawartości Cs-137 w ramach monitoringu GIS, PAA, GIOŚ badanych w laboratorium Oddziału Higieny Radiacyjnej Wojewódzkiej Stacji we Wrocławiu.

W sklepach spożywczych oraz w hurtowniach pobrano łącznie 196 próbek do badań w kierunku oznaczania: metali, substancji dodatkowych, mikotoksyn, azotanów, zawartości witamin i substancji mineralnych, WWA, skażeń promieniotwórczych, akrylamidu, zanieczyszczeń mikrobiologicznych, kryteriów czystości substancji dodatkowych, pestycydów, alkaloidów pirolizydynowych, nadchloranu, 3MCPD, jodku potasu, GMO, histaminy, aromatów, wykrywania białka orzecha oraz prawidłowości znakowania.

Od producentów, przedsiębiorców z terenu będącego pod nadzorem PPIS w Jeleniej Górze (piekarnie, cukiernie, automaty do lodów, zakłady żywienia zbiorowego otwartego, w tym zakłady małej gastronomii, wytwórnia kryształów, producenci pierwotni, inne wytwórnie żywności) pobrano 52 próbki do badań w kierunku oznaczania: zanieczyszczeń mikrobiologicznych, skażeń promieniotwórczych, metali, migracji ołowiu i kadmu, zawartości formaldehydu, mikotoksyn, wykrywania orzecha/białek orzecha, WWA, kryteriów czystości substancji dodatkowych oraz prawidłowości znakowania.

Wszystkie pobrane próbki w zbadanym zakresie spełniły wymagania zdrowotne żywności.

W 2025 roku również pobrano 5 próbek z grupy materiały i wyroby przeznaczone do kontaktu z żywnością oraz 1 próbkę kosmetyków dla dzieci. Próbki, które zostały pobrane od producenta, ze sklepu oraz z hurtowni, w zakresie badanych parametrów były prawidłowe.

Z aptek pobrano 4 próbki (w tym 1 próbkę lokalnego producenta działającego na zasadach produkcji kontraktowej) do badań w kierunku oznaczania zawartości witamin i składników mineralnych, metali, cytryniny oraz prawidłowości znakowania. Próbki pobrane w aptekach w badanych zakresach spełniały wymagania zdrowotne żywności.

5. Jakość zdrowotna środków spożywczych.

5.1. System RASFF (System Wczesnego Ostrzegania o Niebezpiecznej Żywności i Paszach)

W 2025 roku prowadzony był stały nadzór nad realizacją działań związanych z wycofywaniem z obrotu żywności niebezpiecznej w ramach systemu RASFF. W 2025 roku w ramach tego systemu otrzymano 95 powiadomień, w tym 23 alarmowe.

Przeprowadzono łącznie 48 kontroli, w tym:

– 15 w sklepach spożywczych, w tym 4 w super i hipermarketach,
– 15 w hurtowniach spożywczych,

- 3 w innych obiektach obrotu żywnością
- 9 w zakładach żywienia zbiorowego otwartego i zamkniętego
- 4 w innych miejscach obrotu wyrobami do kontaktu z żywnością,
- 1 w kuchni domowej,
- 1 w piekarni.

Ponadto przeprowadzano 53 postępowania wyjaśniające, m.in. u osób prywatnych, w zakładach żywienia zbiorowego otwartego i zamkniętego, w sklepach i hurtowniach spożywczych.

W sklepach dużych sieci handlowych za procesy wycofywania i utylizacji odpowiadają centrale poszczególnych sieci.

Do systemu RASFF zgłoszono produkty spożywcze:

- najczęściej kwestionowano produkty ze względu na zanieczyszczenia mikrobiologiczne, (w tym obecność Salmonella – dotyczyło to m.in. 8 partii świeżego mięsa drobiowego dystrybuowanego przez lokalną hurtownię)
- ze względu na zanieczyszczenia chemiczne, np. migracja metali ciężkich ołowiu i kadmu
- ze względu na inne zagrożenia, np. obecność ciała obcego.

W 2025 roku Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Jeleniej Górze nie wygenerował żadnego powiadomienia wychodzącego

5.2. Nadzór nad znakowaniem żywności i bezpieczeństwem środków spożywczych dla określonych grup (żywność specjalnego przeznaczenia medycznego, dla niemowląt i małych dzieci, środków spożywczych zastępujących całodzienną dietę do kontroli masy ciała) suplementów diety oraz środków spożywczych wzbogaconych

W 2025 r. podczas przeprowadzanych kontroli sanitarnych, głównie w zakładach produkcji żywności, przeprowadzano oceny znakowania środków spożywczych. Zwracano uwagę na to jakie informacje umieszczane są na etykietach i czy są one zgodne z Rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) NR 1169/2011 z dnia 25 października 2011 r. w sprawie przekazywania konsumentom informacji na temat żywności (...). We wszystkich skontrolowanych zakładach sprawdzano również czy na etykietach oraz w menu/jadłospisach znajdują się informacje o składnikach powodujących alergie lub reakcje nietolerancji zgodnie z ww. rozporządzeniem.

W przypadku suplementów diety oraz środków spożywczych dla określonych grup w 2025 roku w sumie przeprowadzono analizę oznakowania:

- 26 suplementów diety, w tym w 4 produktach dokonano oceny prezentacji na stronie internetowej,
- 19 środków spożywczych dla określonych grup konsumentów, w tym 2 próbki z grupy preparaty do początkowego żywienia niemowląt, mleko początkowe oraz preparaty do dalszego żywienia niemowląt, mleko następne; w tym 15 próbek z grupy środki spożywcze uzupełniające obejmujące

produkty przetworzone i inne środki spożywcze dla niemowląt i małych dzieci w wieku od roku do trzech lat; w tym 2 próbki z grupy żywność specjalnego przeznaczenia medycznego.

Oceniane produkty pochodziły z obrotu, w tym z poboru próbek od przedsiębiorców z terenu będącego pod nadzorem PSSE w Jeleniej Górze oraz produktów oferowanych przez Internet.

W sumie zakwestionowano 6 suplementów diety, w tym 3 w których oceny dokonywano również przez Internet. Skutkiem tego były postępowania administracyjne prowadzone wobec przedsiębiorców z terenu będącego pod nadzorem tutejszej stacji, natomiast w przypadku przedsiębiorców spoza terenu nadzorowanego przez PSSE w Jeleniej Górze powiadamiano odpowiednich Państwowych Powiatowych Inspektorów Sanitarnych.

Produkty dyskwalifikowano m.in. ze względu na nieprawidłowe oznakowanie opakowań jednostkowych środków spożywczych w zakresie m.in. stosowanych oświadczeń oraz za:

- brak wykazu składników,
- brak wskazania porcji produktu zalecanej do spożycia w ciągu dnia,
- niepełne dane producenta – tylko nazwa, bez adresu.

W niektórych przypadkach w oznakowaniu suplementów diety zarówno na opakowaniach jednostkowych jak i prezentacji przez środki przekazu na odległość, nie umieszczano informacji w sprawie składu oraz oznakowania suplementów diety m.in:

- brak ostrzeżenia dotyczącego nieprzekraczania zalecanej porcji do spożycia w ciągu dnia,
- brak stwierdzenia, że suplementy diety nie mogą być stosowane jako substytut (zamiennik) zróżnicowanej diety,
- brak stwierdzenia, że suplementy diety powinny być przechowywane w sposób niedostępny dla małych dzieci.

Ponadto w 2025 roku w ramach urzędowej kontroli i monitoringu żywności pobrano do badań laboratoryjnych w kierunku min. zawartości witamin i składników mineralnych oraz znakowania:

- 13 próbek z grupy suplementy diety,
- 18 próbek z grupy żywność dla określonych grup, w tym:
  - 2 próbki z grupy preparaty do początkowego żywienia niemowląt, w tym mleko początkowe oraz preparaty do dalszego żywienia niemowląt, w tym mleko następne,
  - 15 próbek z grupy środki spożywcze uzupełniające obejmujące produkty przetworzone i inne środki spożywcze dla niemowląt i małych dzieci w wieku od roku do trzech lat,
  - 1 próbka z grupy żywność specjalnego przeznaczenia medycznego

Wszystkie ww. próbki w badanych zakresach spełniały wymagania zdrowotne żywności.

5.3. Nadzór nad obrotem grzybami i przetwórstwem grzybów oraz zatrucia grzybami

W okresie 2025 roku sprawowany był bieżący nadzór nad obrotem grzybami świeżymi, suszonymi, oraz przetworami grzybowymi. W trakcie kontroli w obiektach obrotu żywnością oraz w obiektach żywienia

zbiorowego skupiano się na oznakowaniu grzybów wprowadzanych do obrotu oraz na identyfikacji i ocenie grzybów świeżych/ potraw z grzybami.

W Powiatowej Stacji Sanitarno- Epidemiologicznej w Jeleniej Górze w godzinach urzędowania grzyboznawcy na bieżąco udzielali porad w zakresie określania przynależności gatunkowej grzybów. Udzielono łącznie 31 porad, wydano 7 atestów (w tym 4 na grzyby suszone).

Na terenie miasta Jelenia Góra oraz na terenie powiatu karkonoskiego nie wystąpiły zatrucia po spożyciu grzybów.

5.4. Charakterystyka stanu sanitarnego zakładów żywnościowo-żywieniowych zlokalizowanych w miejscowościach turystycznych

Skontrolowano 728 obiektów w miejscowościach turystycznych. Przeprowadzono w nich 990 kontroli sanitarnych. Wystawiono 63 mandaty karne na kwotę 22 550 zł., głównie za zły stan sanitarno-higieniczny zakładów, brak segregacji w urządzeniach chłodniczych, niewłaściwie prowadzone procesy produkcyjne oraz brak realizacji opracowanych procedur systemu HACCP.

W sezonie 2025 skontrolowano następujące schroniska:

- Schronisko Strzecha Akademicka, W 2025 roku wpłynęło zgłoszenie konsumenckie dotyczące nieprawidłowości sanitarnych i złej jakości potraw. Przeprowadzona kontrola interwencyjna potwierdziła wskazane w zgłoszeniu nieprawidłowości. Nałożono mandat karny. Przeprowadzono kontrolę sprawdzającą, która potwierdziła wyeliminowanie nieprawidłowości.
- Schronisko Dom Śląski. W 2025 r. przeprowadzono kontrolę kompleksową i nie stwierdzono nieprawidłowości.
- Schronisko Na Przełęczy Okraj. W listopadzie 2025 roku wpłynęło zgłoszenie konsumenckie dotyczące niewłaściwego stanu sanitarnego w zakładzie. Przeprowadzono kontrolę interwencyjną, która nie wykazała nieprawidłowości.
- Schronisko Samotnia. W sierpniu 2025 roku przeprowadzono kontrolę interwencyjną w związku ze zgłoszeniem konsumenckim dotyczącym złej jakości posiłków, złego stanu sanitarnego zakładu oraz obecności szkodników. Kontrola nie wykazała nieprawidłowości. W październiku 2025 roku wpłynęło kolejne zgłoszenie konsumenckie dotyczące złej jakości potraw oferowanych w zakładzie oraz niewłaściwego stanu sanitarnego. Kontrola interwencyjna nie potwierdziła ww. nieprawidłowości.
- Stacja Turystyczna Orle. W sierpniu 2025 roku wpłynęło zgłoszenie konsumenckie dotyczące złego stanu sanitarnego w zakładzie oraz niewłaściwej jakości serwowanych posiłków. Przeprowadzona kontrola interwencyjna wykazała szereg nieprawidłowości sanitarnych i technicznych. Nałożono mandat karny. W krótkim czasie przeprowadzono kontrolę sprawdzającą, wszystkie nieprawidłowości sanitarne zostały usunięte. Na usunięcie uchybień sanitarno-technicznych wydano decyzje nakazującą. Kontrola sprawdzająca wykazała usunięcie wszystkich nieprawidłowości.

- Schronisko Kochanówka. W lipcu 2025 roku przeprowadzono kontrolę kompleksową. Kontrola wykazała nieprawidłowość polegającą na braku aktualnego wyniku badania wody z ujęcia indywidualnego. Wydano decyzję nakazującą. Kontrola sprawdzająca wykazała wykonanie ww. zalecenia.
- Bufet Wysoki Kamień. We wrześniu 2025 roku przeprowadzono kontrolę kompleksową. Kontrola nie wykazała nieprawidłowości.
- Schronisko Szrenica. Przeprowadzona kontrola kompleksowa nie wykazała nieprawidłowości.
- Schronisko Hala Szrenicka. Przeprowadzona kontrola kompleksowa nie wykazała nieprawidłowości.

6. Podsumowanie

W trakcie przeprowadzania kontroli sanitarnych związanych z działalnością Sekcji Bezpieczeństwa Żywności i Żywienia zwracano szczególną uwagę na przestrzeganie wymagań sanitarno-higienicznych w zakładach określonych w przepisach prawa żywnościowego. Istotnym elementem postępowań kontrolnych była ocena systemów identyfikowalności środków spożywczych, umożliwiających śledzenie drogi produktu na każdym etapie jego obrotu. Sprawdzano prawidłowość dokumentacji, możliwość szybkiego ustalenia pochodzenia produktów oraz zgodność z wymaganiami dotyczącymi traceability.

Duży nacisk położono także na kontrolę prawidłowego znakowania żywności, w tym poprawność informacji zamieszczonych na etykietach, ich czytelność, zgodność z aktualnymi przepisami prawa żywnościowego oraz brak treści mogących wprowadzać konsumenta w błąd.

W placówkach żywienia zbiorowego zamkniętego kontrolowano jakość i bezpieczeństwo stosowanych surowców, warunki przechowywania żywności oraz prawidłowość sporządzania jadłospisów. Szczególną uwagę zwracano na zapewnienie właściwego żywienia dzieci, młodzieży, pacjentów, kuracjuszy oraz pensjonariuszy, ze szczególnym uwzględnieniem norm żywieniowych, zasad racjonalnego żywienia, a także dostosowania diet do indywidualnych potrzeb i zaleceń zdrowotnych.

Ciągle ważne jest wdrażanie i przestrzeganie procedur GHP/GMP oraz systemu HACCP, które muszą być uaktualniane na bieżąco.

W przypadku zgłoszeń i uwag od konsumentów dotyczących nieprawidłowości w zakładach szybko reagowano i rozpatrywano zgłoszenia bez zbędnej zwłoki.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny współpracuje z innymi inspekcjami zajmującymi się bezpieczeństwem żywności, m.in. z Inspekcją Weterynaryjną w Jeleniej Górze oraz Inspekcją Ochrony Roślin i Nasiennictwa w zakresie nadzoru nad produkcją pierwotną.

V. Jakość wody przeznaczonej do spożycia

1. Zaopatrzenie ludności w wodę

Jednym z ważniejszych zagadnień Inspekcji Sanitarnej jest bezpieczeństwo zdrowotne wody przeznaczonej do spożycia. W roku 2025 pod nadzorem Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Jeleniej Górze znajdowało się 154 obiekty związane z zaopatrzeniem ludności w wodę do spożycia. Były to wodociągi i ujęcia zbiorowego zaopatrzenia w wodę, ujęcia indywidualne oraz studnie publiczne.

1.1. Pobór wody na potrzeby eksploatacji sieci wodociągowej

Aktualnie pod nadzorem PSSE w Jeleniej Górze znajduje się 67 ujęć wody, które zaopatrują sieci wodociągów publicznych (40 głębinowych, 27 powierzchniowych).

W 2025 roku zbadano jakość wody z 8 ujęć powierzchniowych usytuowanych na zbiorniku i ciekach wodnych:

- Zbiornik Sosnówka - kategoria A1 zasila strefę zaopatrzenia „Zbiornik Sosnówka" w Jeleniej Górze.
- Ujęcie Grabarów na rzece Bóbr-kategoria A2 (ze względu na zwiększoną liczbę bakterii grupy coli, *Escherichia coli* i paciorkowców). Ujęcie zasila strefę zaopatrzenia w wodę „Grabarów" w Jeleniej Górze.
- Ujęcie Kamienna Wieża na potoku Sopot-kategoria A2 (ze względu na zwiększoną barwę i zwiększoną liczbę bakterii grupy coli). Ujęcie zasila strefę zaopatrzenia w wodę strefę zaopatrzenia górny Jagniątków w Jeleniej Górze.
- Ujęcie Leśniczówka na Potoku Polskim -kategoria A2 (ze względu na zwiększoną liczbę bakterii grupy coli, *Escherichia coli* i paciorkowców). Ujęcie zasila w wodę dolną część Jagniątkowa i Sobieszów w Jeleniej Górze.
- Potok Kamieńczyk-kategoria A2 (ze względu na zwiększoną liczbę bakterii grupy coli, *Escherichia coli*, paciorkowców i barwę). Ujęcie zasila strefę zaopatrzenia w wodę „Leśny Domek" w Szklarskiej Porębie.
- Ujęcie Kowary Górne na potoku- kategoria A2 (ze względu na zwiększoną liczbę bakterii grupy coli i barwę). Ujęcie zasila w wodę strefę zaopatrzenia „Kowary Górne" w Kowarach.
- Ujęcie Kowary Średnie na potoku Malina-kategoria A2 (ze względu zaniżone pH i zwiększoną liczbę bakterii grupy coli). Ujęcie zasila strefę zaopatrzenia w wodę Kowary Średnie w Kowarach.
- Ujęcie Kowary Wojków na potoku Kalnica-kategoria A2 (ze względu na zwiększoną liczbę bakterii grupy coli). Ujęcie zasila strefę zaopatrzenia Wojków w Kowarach.

Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej z dnia 13 września 2019 roku w sprawie wymagań, jakim powinny odpowiadać wody powierzchniowe wykorzystywane do zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi, wody kategorii A2 wymagają typowego uzdatniania fizycznego i chemicznego oraz dezynfekcji przez chlorowanie końcowe. Uzdatnianie chemiczne wody dobierane jest w zależności od tego jaki parametr jest podwyższony lub zaniżony (jak w przypadku odczynu pH).

1.2. Struktura wodociągów w Jeleniej Górze i powiecie karkonoskim

W roku 2025 pod nadzorem Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Jeleniej Górze znajdowało się 22 wodociągi:

Miasto Jelenia Góra

Do Przedsiębiorstwa Wodociągów i Kanalizacji "Wodnik" Sp. z o. o. należy wodociąg Jelenia Góra, który jest zaopatrywany w wodę z 3 ujęć powierzchniowych i 1 ujęcia infiltracyjnego.

Powiat Karkonoski

Do Karkonoskiego Systemu Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o. o. należy 14 wodociągów:

- Wodociąg Szklarska Poręba (zaopatrywany przez ujęcia powierzchniowe i podziemne),
- Wodociąg Piechowice (zaopatrywany przez ujęcie powierzchniowe),
- Wodociąg Podgórzyn (zaopatrywany przez ujęcia powierzchniowe i podziemne),
- Wodociąg Kowary (zaopatrywany przez ujęcia powierzchniowe i podziemne),
- Wodociąg Mysłakowice (zaopatrywany przez ujęcie podziemne),
- Wodociąg Miłków (zaopatrywany przez ujęcia powierzchniowe i podziemne),
- Wodociąg Michałowice (zaopatrywany przez ujęcia podziemne),
- Wodociąg Kowary Wojków (zaopatrywany przez ujęcia powierzchniowe i podziemne),
- Wodociąg Kowary Podgórze (zaopatrywany przez ujęcie podziemne),
- Wodociąg Bukowiec (zaopatrywany przez ujęcie podziemne),
- Wodociąg Kostrzyca (zaopatrywany przez ujęcie podziemne),
- Wodociąg Zachełmie (zaopatrywany przez ujęcie infiltracyjne),
- Wodociąg Sosnówka (zaopatrywany przez ujęcia powierzchniowe i podziemne),
- Wodociąg Przesieka (zaopatrywany przez ujęcie podziemne).

Do "Miejskiego Przedsiębiorstwa Gospodarki Komunalnej" Sp. z o.o. w Karpaczu należą 2 wodociągi i są to:

- Wodociąg Karpacz (zaopatrywany przez ujęcia powierzchniowe i podziemne),
- Wodociąg Karpacz Górny (zaopatrywany przez ujęcia powierzchniowe i podziemne).

Do Gminnego Systemu Wodociągów i Kanalizacji "Kamienica" Sp. z o.o. należą 2 wodociągi i są to:

- Wodociąg Stara Kamienica-Kromnów (zaopatrywany przez ujęcia podziemne),
- Wodociąg Kopaniec (zaopatrywany przez ujęcie podziemne).

Do Gminy Jeżów Sudecki należą 2 wodociągi i są to:

- Wodociąg Jeżów Sudecki (zaopatrywany przez ujęcia podziemne),
- Wodociąg Czernica (zaopatrywany przez ujęcie podziemne).

Od 1 stycznia 2025 r. wodociągi Gminy Jeżów Sudecki są zarządzane przez Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji „Dolina Bobru" w Bolesławcu Sp. z o.o. ul. Łasicka 17 w Bolesławcu.

Do Gminy Janowice Wielkie należy wodociąg Janowice Wielkie (zaopatrywany w części przez ujęcie podziemne i wodociąg z Gminy Marciszów).

2. Jakość wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Jeleniej Górze, na podstawie przepisów rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 roku w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017, poz. 2294) ocenia jakość wody wodociągów publicznych znajdujących się na terenie miasta Jeleniej Góry i powiatu karkonoskiego.

2.1. Ocena jakości wody dostarczanej przez wodociągi w 2025 roku

W wodociągu Jelenia Góra w 2025 r. stwierdzono przydatność wody do spożycia przez ludzi.

W powiecie karkonoskim funkcjonuje 21 wodociągów publicznych, z czego w 19 stwierdzono przydatność wody do spożycia przez ludzi.

W 2 wodociągach powiatu karkonoskiego stwierdzono warunkową przydatność wody do spożycia przez ludzi.

Były to wodociągi:

– Piechowice, ze względu na zwiększoną zawartość glinu,
– Szklarska Poręba, ze względu na zwiększoną zawartość glinu.

2.2. Analiza przekroczeń parametrów mikrobiologicznych

W wodociągu Jelena Góra pod względem składu mikrobiologicznego w pojedynczej próbce na 127 zbadanych próbek Powiatowej Stacji w Jeleniej Górze i PWiK „Wodnik" stwierdzono niezgodności. Dotyczyły one strefy zaopatrzenia z ujęcia „Grabarów", gdzie stwierdzono zwiększoną ogólną liczbę mikroorganizmów w 22°C po 48 h, przy znikomej zawartości chloru. Zalecono zwiększenie dawki chloru. Badania wykonane po działaniach naprawczych potwierdziły prawidłową jakość wody.

W powiecie karkonoskim na 242 próbki zbadane przez Powiatową Stację i przedsiębiorstwa wodociągowo-kanalizacyjne, pod względem parametrów mikrobiologicznych, przekroczenia stwierdzono w 5 próbkach:

W wodociągach Kostrzyca, Mysłakowice, Piechowice i Szklarska Poręba w pojedynczych próbkach zbadanych w zakresie badań wewnętrznych stwierdzono nadmierną ilość ogólnej liczby mikroorganizmów w 22^{0}C po 48h, przy małej zawartości chloru wolnego. Po korekcie dawki dezynfektanta następne zbadane próbki były prawidłowe.

W wodociągu Stara Kamienica-Kromnów stwierdzono zwiększoną liczbę bakterii grupy coli i Escherichaia coli. Na stronie internetowej Powiatowej Stacji w Jeleniej Górze podano do wiadomości publicznej komunikat dotyczący pogorszenia jakości wody do spożycia w Starej Kamienicy i Kromnowie.

Prawidłowe wyniki badania wody potwierdziły skuteczność podjętych działań przez Gminny System Wodociągów i Kanalizacji „Kamienica". Nie odnotowano przypadków zatruć i chorób wodozależnych.

2.3. Analiza przekroczeń parametrów chemicznych – odstępstwa

W roku 2025 nie przyznawano odstępstw od wymaganej jakości wody.

W Jeleniej Górze Powiatowa Stacja i PWiK „Wodnik" zbadały 128 próbek wody w zakresie parametrów chemicznych. W 2 pojedynczych próbkach stwierdzano zwiększoną zawartość chloroformu i glinu. Prowadzono postępowanie administracyjne. Następne zbadane próbki potwierdziły prawidłową jakość wody.

W powiecie karkonoskim, w zakresie parametrów chemicznych, na 253 próbek zbadanych przez Powiatową Stację w Jeleniej Górze i przedsiębiorstwa wodociągowo-kanalizacyjne zdyskwalifikowano 35 próbek. Najczęściej przekraczanymi parametrami fizykochemicznymi był zaniżony odczyn pH, zwiększona zawartość glinu i chloroformu. W pojedynczych próbkach stwierdzano zwiększoną zawartość THM, żelaza i manganu oraz podwyższoną mętność i utlenialność.

Zwiększona zawartość glinu występowała najczęściej w wodociągu Szklarska Poręba i nieco rzadziej w wodociągu Piechowice.

Dla strefy zaopatrzenia „Leśny Domek" wodociągu Szklarska Poręba, na wniosek Karkonoskiego Systemu Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o., Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Jeleniej Górze wydał zgodę na warunkową przydatność wody do spożycia w zakresie glinu do maksymalnej wartości parametrycznej glinu wynoszącej 900 µg/l.

W strefie zaopatrzenia „Leśny Domek" w ciągu roku stwierdzono w 6 próbkach znaczne przekroczenie wartości parametrycznej glinu, która została określona w decyzji warunkowej. Wszczęte zostało postępowanie egzekucyjne. Następne zbadane próbki mieściły się w granicach dopuszczalnej maksymalnej wartości parametrycznej określonej w decyzji warunkowej.

Dla strefy zaopatrzenia z ujęcia „Górzyniec" wodociągu Piechowice była wydana decyzja na warunkową przydatność wody do spożycia w zakresie glinu do maksymalnej wartości parametrycznej glinu wynoszącej 900 µg/l.

W 2025r. nie stwierdzono przekroczeń zawartości glinu w zakresie wartości parametrycznej określonej w decyzji warunkowej.

Ponadto przedsiębiorstwo KSWiK Sp. z o.o. zostało zobowiązana do przedstawiania comiesięcznych sprawozdań z badań jakości wody w zakresie glinu z obu wodociągów.

2.4. Substancje promieniotwórcze w wodzie przeznaczonej do spożycia przez ludzi

Przedsiębiorstwa wodociągowe przeprowadzają badania wody pod kątem substancji promieniotwórczych w zależności od wyniku analizy ilościowej wcześniejszych wyników badań tych substancji oraz zaleceń Powiatowej Stacji w Jeleniej Górze, która monitoruje zakres i częstotliwość wykonywania tych badań.

Miasto Jelenia Góra

Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji „Wodnik" Sp. z o.o. z/s w Jeleniej Górze corocznie przeprowadza badania radonu w wodzie przeznaczonej do spożycia, pochodzącej z ujęcia „Grabarów". W roku 2025 stwierdzono przekroczenie wartości parametrycznej aktywności radonu tj. 248,0 Bq/l (wartość prawidłowa do 100 Bq/l).

Od roku 2018 odnotowywane są przekroczenia wartości parametrycznej aktywności radonu w wodzie przeznaczonej do spożycia przez ludzi pochodzącej z ujęcia „Grabarów" w granicach od 154,0 Bq/l do 248

Bq/l, ale na przestrzeni ostatnich 3 lat występowały one w szeregu wzrostowym. Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 roku w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi, przy takiej wartości należy dalej badać aktywność radonu z częstotliwością 1 raz w roku, co pozwoli na podjęcie właściwych działań w celu obniżenia aktywności radonu w wodzie przeznaczonej do spożycia.

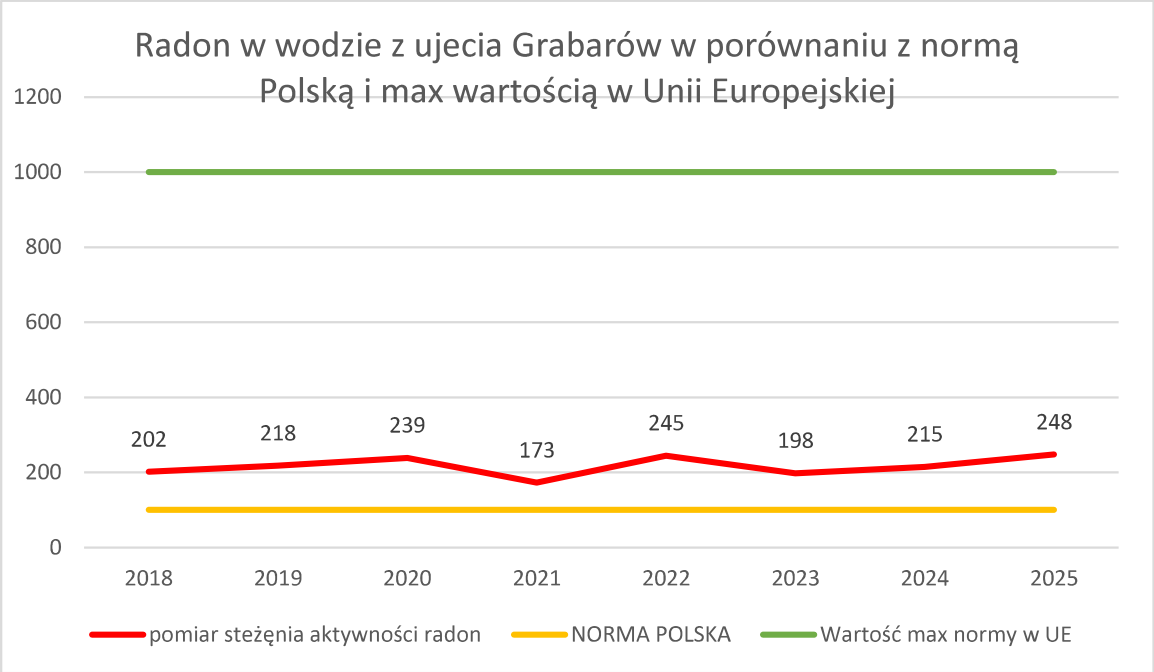
Podstawowym działaniem, które może doprowadzić do usunięcia nadmiaru radonu z ujmowanej wody (szczególnie w razie tendencji wzrostowej stężeń aktywności radonu) jest przebudowa i modernizacja ujęcia i stacji uzdatniania.

W tym celu Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji „Wodnik" wystąpiło o szereg decyzji i pozwoleń umożliwiających rozbudowę i modernizację ZUW Grabarów.

Obecnie planowane są do realizacji w zakresie modernizacji zakładu produkcji wody „Grabarów" następujące działania:

– Budowa zakładu produkcji wody „Grabarów" w Jeleniej Górze wraz z infrastrukturą techniczną. Planowany termin realizacji robót: 2026-2029.
– Budowa rurociągu odprowadzającego popłuczyny z ZPW „Grabarów". Planowany termin realizacji robót: 2027-2028.

Ponadto planowana jest modernizacja ujęć wody zasilających ZPW „Grabarów" pod warunkiem skutecznego pozyskania dofinansowania.

Powiat karkonoski

Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji „Dolina Bobru" Sp. z o.o. w Bolesławcu przeprowadziło badania aktywności radonu w wodzie przeznaczonej do spożycia z ujęć „Jeżów Sudecki", „Siedlęcin" i „Czernica". Aktywność radionuklidu była prawidłowa.

Przedsiębiorstwo KSWiK Sp. z o.o. przeprowadziło badania radonu w wodzie przeznaczonej do spożycia. W próbkach wody pochodzących z ujęć: „Przesieka" i „Droga Chomontowa" stwierdzono przekroczenie wartości parametrycznej aktywności radonu w wodzie przeznaczonej do spożycia przez ludzi tj. odpowiednio: 119,00 Bq/l i 243,00 Bq/l. Zgodnie wymaganiami rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 roku w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi, następne badanie aktywności radonu ma zostać wykonane w roku 2026. Badania aktywności radonu z ujęć „Sosnówka Górna", „Zachełmie" i „Wilcza Poręba I" były prawidłowe.

Wykonane zostały także badania aktywności Radu 226 i Radu 228 z ujęcia „Sosnówka Górna". Wyniki badań były prawidłowe.

W próbkach wody pochodzących z ujęć: „Jutrzenka", „Polanka", „Podziemny" stwierdzono przekroczenie wartości parametrycznej aktywności radonu w wodzie przeznaczonej do spożycia przez ludzi tj. odpowiednio: 481,00 Bq/l, 164,00 Bq/l i 278,00 Bq/l. Zgodnie z wymaganiami rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 roku w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi, przedsiębiorstwo wodociągowe w przypadku przekroczeń wartości parametrycznej radonu ma obowiązek wykonywania badań corocznie. Następne badanie aktywności radonu zostanie wykonane w 2026 r.

Przedsiębiorstwo GSWiK „Kamienica" Sp. z o.o. przeprowadziło badania aktywności Radu 226 i Radu 228 i Trytu w wodzie przeznaczonej do spożycia z ujęcia „Kopaniec". Aktywność radionuklidów była prawidłowa.

2.5. Badania ciepłej wody w kierunku obecności bakterii z rodzaju Legionella w instalacji wewnętrznej budynków użyteczności publicznej

W 2025 roku prowadzony był nadzór nad jakością wody ciepłej poprzez egzekwowanie wykonania badań wody ciepłej w kierunku bakterii *Legionella sp*. na drodze postępowania administracyjnego.

Miasto Jelenia Góra

Na terenie miasta zbadano wodę ciepłą w 58 próbkach wody w 18 obiektach. Stwierdzono złą jakość wody w 4 obiektach.

Badania wody były wykonane w ramach kontroli wewnętrznej jakości wody ciepłej i w ramach badań Powiatowej Stacji w Jeleniej Górze. Prowadzono postępowanie administracyjne, w wyniku którego właściciele obiektów podjęli skuteczne działania naprawcze, co potwierdziły powtórne badania wody. W pozostałych 14 obiektach jakość wody ciepłej była zgodna z normami sanitarnymi.

Powiat Karkonoski

Na 358 próbek zbadane w 135 obiektach, w 6 obiektach stwierdzono złą jakość wody Badania wody były wykonane w ramach kontroli wewnętrznej jakości wody ciepłej i w ramach badań Powiatowej Stacji w Jeleniej Górze. Prowadzono postępowanie administracyjne, w wyniku którego właściciele obiektów podjęli skuteczne działania naprawcze, co potwierdziły powtórne badania wody. W pozostałych 129 obiektach jakość wody ciepłej była zgodna z normami sanitarnymi.

3. Badania laboratoryjne jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi

Badania laboratoryjne wody wykonują akredytowane laboratoria Powiatowej Stacji w Jeleniej Górze i Wojewódzkiej Stacji we Wrocławiu oraz inne laboratoria, które posiadają zatwierdzony przez Państwową Inspekcję Sanitarną system jakości.

Badania wody, w ramach kontroli wewnętrznej przedsiębiorstw wodociągowych, zostały wykonane zgodnie z harmonogramami badań wody, które corocznie są zatwierdzane przez PPIS w Jeleniej Górze, zgodnie z wymaganiami rozporządzenia o jakości wody przeznaczonej do spożycia.

W Jeleniej Górze zbadano ogółem 255 próbek wody z wodociągu publicznego Jelenia Góra, w ramach kontroli wewnętrznej przedsiębiorstwa wodociągowego i badań monitoringowych Powiatowej Stacji w Jeleniej Górze i Wojewódzkiej Stacji we Wrocławiu. Przebadano 127 próbek w zakresie składu mikrobiologicznego i 128 próbek w zakresie składu fizyczno-chemicznego.

W powiecie karkonoskim zbadano ogółem 495 próbek wody z 21 wodociągów publicznych w ramach kontroli wewnętrznej przedsiębiorstw wodociągowych i badań monitoringowych Powiatowej Stacji w Jeleniej Górze oraz Wojewódzkiej Stacji we Wrocławiu. Przebadano 242 próbki w zakresie składu mikrobiologicznego i 253 próbki w zakresie składu fizyczno-chemicznego.

VI. Pływalnie

Pływalnie są to obiekty użyteczności publicznej kryte lub odkryte, z wodą przepływową, przeznaczone głównie do pływania lub kąpieli, posiadające co najmniej jedną nieckę basenową, z trwałym brzegiem i dnem, wyposażone w urządzenia sanitarne, szatnie i natryski, w tym również z funkcjami towarzyszącymi.

W 2025 roku na terenie Jeleniej Góry funkcjonowały 2 pływalnie kryte i 1 pływalnia mieszana (kryto-odkryta).

Na terenie powiatu karkonoskiego funkcjonowało 10 krytych pływalni i 4 mieszane (kryto-odkryte). Wszystkie te obiekty zostały skontrolowane. Obiekty oceniono jako dobre pod względem sanitarno-technicznym.
Wymagania jakim powinna odpowiadać woda na pływalniach zawarte są w obowiązującym Rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 2 grudnia 2015 r. w sprawie wymagań, jakim powinna odpowiadać woda na pływalniach (Dz. U. z 2022 r., poz. 1230).

1. Parametry mikrobiologiczne i fizykochemiczne wody na pływalniach

W 2025 roku w ramach nadzoru sanitarnego Powiatowej Stacji w Jeleniej Górze i badań wewnętrznych pływalni przeprowadzono badania wody basenowej w 17 pływalniach krytych.
W Jeleniej Górze zbadano 247 próbek wody z 3 pływalni, z czego 25 próbek wykazywało odchylenia od wartości parametrycznych w/w rozporządzenia. Dotyczyło to głównie następujących parametrów: ogólna liczba mikroorganizmów w 36°C po 48 h, *Pseudomonas aeruginisa*, chloroform.
W wyniku podjętych działań przez podmioty odpowiedzialne, powtórne badania prób wody wykazywały poprawę jej jakości.

Badania w kierunku bakterii *Legionella sp*. przeprowadzono w nieckach pływalni, w których powstaje aerozol wodno-powietrzny. W 2025 r. zbadano 2 próbki wody w kierunku bakterii *Legionella sp* – obie były prawidłowe.

W powiecie karkonoskim zbadano 1216 próbek wody z 14 pływalni, z czego 293 próbki wykazywały odchylenia od obowiązującej normy, Odchylenia dotyczyły głównie następujących parametrów: ogólna liczba mikroorganizmów w 36°C po 48 h, pojedyncze bakterie Pseudomonas aeruginosa, chloroform, chlor wolny, chlor związany, azotany, mętność. W mniejszej liczbie próbek stwierdzono indeks nadmanganianowy, odczyn pH. W wyniku podjętych działań przez podmioty odpowiedzialne, powtórne badania próbek wody w większości były prawidłowe, co potwierdziło właściwą jakość wody.

W przypadku 3 pływalni prowadzone jest postępowanie administracyjne w zakresie zwiększonej zawartości chloroformu i azotanów.

Badania w kierunku bakterii *Legionella sp*. przeprowadzono w nieckach pływalni, w których powstaje aerozol wodno-powietrzny. W 2025 r. zbadano 22 próbki wody w kierunku bakterii *Legionella sp*. – wszystkie były prawidłowe.

2. Nadzór organów Państwowej Inspekcji Sanitarnej

2.1. Realizacja harmonogramów pobierania próbek wody

W ramach nadzoru and pływalniami skontrolowano 17 czynnych pływalni. Zarządcy pływalni uzgadniali z PPIS w Jeleniej Górze roczne harmonogramy wewnętrznych kontroli jakości wody w poszczególnych nieckach kąpielowych i zgodnie z nimi prowadzili badania. W ramach nadzoru nad tymi obiektami przeprowadzane były kontrole sanitarne, badano jakość wody z niecek pływalni, egzekwowano wykonanie wewnętrznych badań jakości wody.

2.2. Roczna zbiorcza ocena wody na pływalniach

W 2025 roku PPIS w Jeleniej Górze stwierdził, że jakość wody w 17 na 17 ocenianych pływalni spełnia wymagania fizyko-chemiczne i mikrobiologiczne, określone w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 9 listopada 2015r. w sprawie wymagań, jakim powinna odpowiadać woda na pływalniach. W przypadku 3 pływalni w powiecie Karkonoskim ocena pływalni była pozytywna z zastrzeżeniem, że jest prowadzone postępowanie administracyjne w zakresie zwiększonej zawartości chloroformu i azotanów.

VII. Kąpieliska i miejsca okazjonalnie wykorzystywane do kąpieli

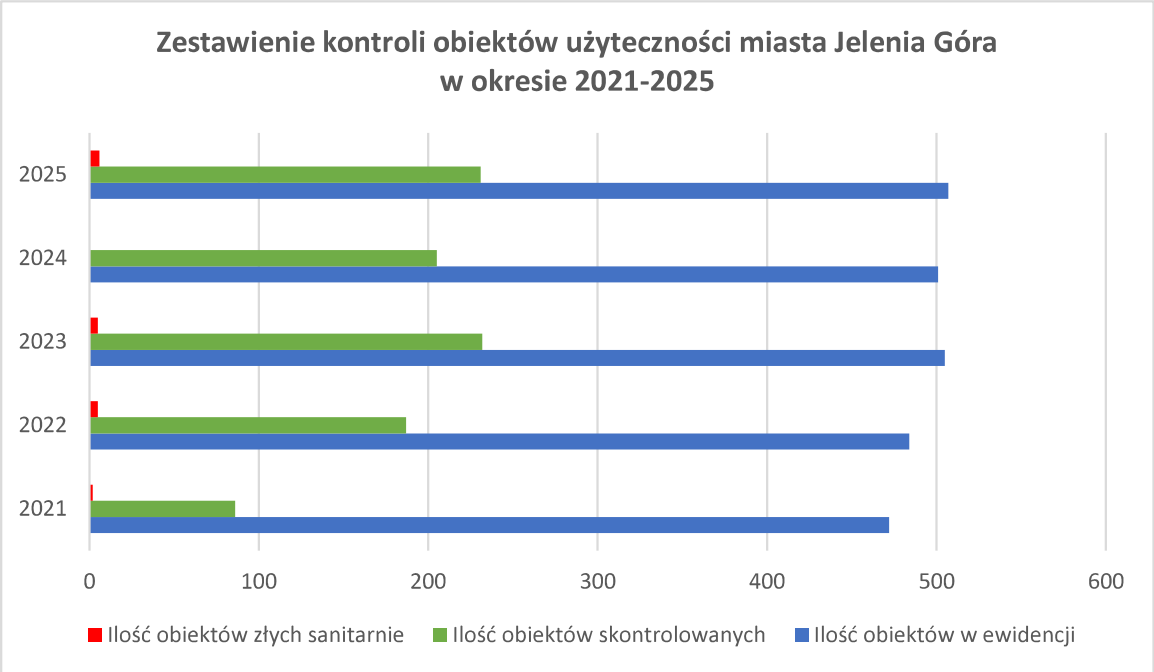
Na terenie nadzorowanym przez Powiatową Stację w Jeleniej Górze nie funkcjonowały miejsca okazjonalnie wykorzystywane do kąpieli.

Na terenie powiatu karkonoskiego w 2025 roku uruchomiono kąpielisko „Wyspa Fun" w Kowarach przy ul. Karkonoskiej 10a. W ramach nadzoru sanitarnego i kontroli wewnętrznej przeprowadzono badania jakości wody. Wykonane badania nie wykazały nieprawidłowości.

VIII. Stan sanitarny obiektów użyteczności publicznej

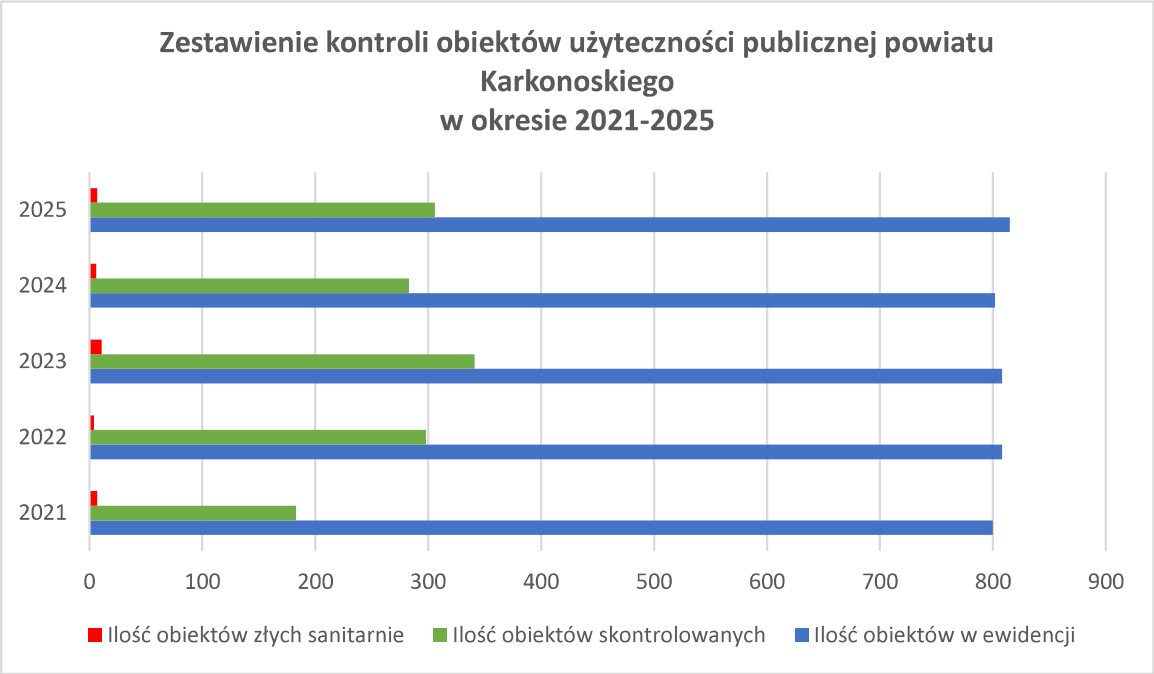
W roku 2025 w ewidencji Powiatowej Stacji w Jeleniej Górze znajdowało się 1322 obiekty użyteczności publicznej zlokalizowane w 5 miastach i w 5 gminach. Były to następujące rodzaje obiektów: zakłady fryzjerskie i kosmetyczne, zakłady odnowy biologicznej, cmentarze, zakłady pogrzebowe, domy przedpogrzebowe, krematoria, toalety publiczne i ogólnodostępne, pływalnie, baseny kąpielowe, hotele, domy wczasowe i wypoczynkowe, pensjonaty, schroniska, pokoje gościnne, noclegownie, domy pomocy społecznej i placówki zapewniające całodobową opiekę, inne jednostki organizacyjne pomocy społecznej, kempingi, tereny rekreacyjne, obiekty sportowe, parkingi, placówki kulturalne, pralnie, stacje paliw, apteki, poczty, obiekty transportu osobowego, przystanki, dworce PKS, dworce i stacje PKP.

W 2025 roku w ewidencji Powiatowej Stacji w mieście Jelenia Góra było 507 obiektów użyteczności publicznej, z czego skontrolowano 231 obiektów.

W 2021 r. skontrolowano 86 obiektów i nałożono 2 mandaty w 2 obiektach.
W 2022 r. skontrolowano 187 obiektów i nałożono 5 mandatów w 5 obiektach.
W 2023 r. skontrolowano 232 obiekty i nałożono 6 mandatów w 5 obiektach.
W 2024 r. skontrolowano 205 obiektów i w żadnym z kontrolowanych obiektów nie było potrzeby nakładania mandatu karnego.
W 2025 r. skontrolowano 231 obiektów i nałożono 6 mandatów w 6 obiektach.

W powiecie karkonoskim wg ewidencji było 815 obiektów użyteczności publicznej, z czego skontrolowano 306 obiektów. Nałożono 7 mandatów karnych w 7 obiektach.

W 2021 r. skontrolowano 183 obiekty i nałożono 7 mandatów w 7 obiektach.
W 2022 r. skontrolowano 298 obiektów i nałożono 4 mandaty w 4 obiektach.
W 2023 r. skontrolowano 341 obiektów i nałożono 13 mandatów w 11 obiektach.
W 2024 r. skontrolowano 283 obiekty i nałożono 6 mandatów w 6 obiektach.
W 2025 r. skontrolowano 306 obiektów i nałożono 7 mandatów w 7 obiektach.

1. Stan sanitarny wybranych obiektów

1.1. Domy pomocy społecznej, placówki zapewniające całodobową opiekę, noclegownie i domy dla bezdomnych, inne jednostki organizacyjne pomocy społecznej

W 2025 r. w ewidencji znajdowało się 13 obiektów tej grupy, z czego 5 w Jeleniej Górze, 8 w powiecie Karkonoskim. W roku 2025 skontrolowano wszystkie 13 obiektów tej grupy. Skontrolowane obiekty oceniono jako dobre.

1.2. Zakłady przedpogrzebowe, domy przedpogrzebowe, krematoria

W 2025 r. w ewidencji znajdowało się:

W Jeleniej Górze – 6 zakładów pogrzebowych i 4 domy przedpogrzebowe, 2 krematoria. Skontrolowano 7 obiektów tej grupy. Skontrolowane obiekty oceniono jako dobre.

W powiecie karkonoskim – 2 zakłady pogrzebowe i 3 domy przedpogrzebowe. Skontrolowano wszystkie obiekty tej grupy. W jednym domu przedpogrzebowym prowadzono postępowanie zobowiązujące do doprowadzenia do właściwego stanu sanitarno-technicznego pomieszczenie do wystawiania zwłok i wózki do transportu zwłok, zapewnić wentylację na stanowisku sekcyjnym. Zalecenia zostały wykonane.

1.3. Zakłady fryzjerskie, kosmetyczne, tatuażu, odnowy biologicznej oraz świadczące łącznie wskazane usługi

W ewidencji Powiatowej Stacji znajdowało się łącznie 339 obiekty w/w grupy. **W Jeleniej Górze** znajduje się 264 obiekty. W roku 2025 skontrolowano w Jeleniej Górze 152 obiekty i przeprowadzono 169 kontroli sanitarnych. W tej grupie 4 obiektów oceniono jako złe. Nałożono 4 mandaty na sumę 1100 zł.

W powiecie Karkonoskim znajduje się 75 obiektów. Skontrolowano 36 obiektów, przeprowadzono 42 kontrole sanitarne. W tej grupie 3 obiekty oceniono jako złe nałożono, 3 mandaty na kwotę 500 zł.

Zostały wydane decyzje administracyjne zobowiązujące do wykonania obowiązków w zakresie doprowadzenia obiektów do prawidłowego stanu oraz przeprowadzano kontrole sprawdzające. Stan sanitarny tej grupy obiektów oceniono jako dobry.

1.4. Obiekty hotelarskie

Obiekty hotelarskie są to hotele, pensjonaty, domy wypoczynkowe, schroniska, kempingi, pokoje gościnne i inne obiekty, w których świadczone są usługi hotelarskie.

Ogółem w ewidencji znajduje się 580 obiektów, z czego w Jeleniej Górze 59, w powiecie karkonoskim 521.

W Jeleniej Górze skontrolowano 15 obiektów. W tej grupie 1 obiekt oceniono jako zły i nałożono 1 mandat na kwotę 500 zł.

W powiecie karkonoskim skontrolowano 148 obiektów. W 3 obiektach, podczas kontroli, stwierdzono niedostateczny stan sanitarny i nałożono 3 mandatów na sumę 800 zł. W wyniku przeprowadzonych kontroli sprawdzających, stwierdzono poprawę stanu sanitarnego. Ponadto 16 obiektów zlokalizowanych na terenie powiatu Karkonoskiego oceniono jako niedostateczne pod względem technicznym. W związku z tym zostały wydane decyzje administracyjne zobowiązujące do wykonania obowiązków w zakresie doprowadzenia obiektów do prawidłowego stanu.

1.5. Dworce autobusowe, dworce i stacje kolejowe, i środki transportu

W roku 2025 przeprowadzono 2 kontrole dworca kolejowego PKP w Jeleniej Górze przy ul. 1 Maja 77- obiekt oceniono jako dobry.

1.6. Inne obiekty użyteczności publicznej

W ewidencji Powiatowej Stacji w Jeleniej Górze znajduje się 326 obiektów, z czego 163 w Jeleniej Górze i 163 w powiecie karkonoskim. Do obiektów tej grupy zaliczono: podziemne trasy turystyczne, apteki, punkty sprzedaży odzieży używanej, parkingi, stacje paliw, przystanki osobowe PKP, zakłady pralnicze, placówki kultury, obiekty sportowe, urzędy pocztowe, składowisko odpadów, baseny kąpielowe, tereny rekreacyjne, ustępy publiczne i ogólnodostępne.

W Jeleniej Górze skontrolowano 19 obiektów. Stan sanitarny tej grupy obiektów oceniono jako dobry.

W powiecie karkonoskim skontrolowano 42 obiekty **–** w 2 obiektach (pralnie) stwierdzono zły stan techniczny. W 1 obiekcie (basen) stwierdzono zły stan sanitarny. Stan sanitarny pozostałych obiektów tej grupy oceniono jako dobry.

Zostały wydane decyzje administracyjne zobowiązujące do wykonania obowiązków w zakresie doprowadzenia obiektów do prawidłowego stanu technicznego.

1.7. Cmentarze

W ewidencji znajdowało się 38 obiektów, z czego 6 w Jeleniej Górze, 32 na terenie powiatu karkonoskiego.

W Jeleniej Górze skontrolowano 5 obiektów. Stan sanitarny tej grupy obiektów oceniono jako dobry.

W powiecie karkonoskim skontrolowano 15 obiektów – 3 obiekty oceniono jako złe pod względem stanu technicznego. Prowadzone jest postępowanie administracyjne. Stan sanitarny tej grupy obiektów oceniono jako dobry.

2. Systematyczna i skuteczna egzekucja przestrzegania przepisów Ustawy z dnia 9 listopada 1995 r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych w miejscach użyteczności publicznej

Podczas kontroli przeprowadzanych w obiektach użyteczności publicznej sprawdzano przestrzeganie przepisów w/w ustawy w miejscach użyteczności publicznej. Stwierdzono, że w kontrolowanych obiektach przepisy ustawy są realizowane. Prowadzone są działania edukacyjne o szkodliwości palenia tytoniu.

3. Podsumowanie

W 2025 roku przeprowadzono:

1) badania jakości wody we wszystkich 22 wodociągach publicznych – oceniono jako dobre;
2) przeprowadzono badania jakości wody i skontrolowano i wszystkie pływalnie zlokalizowane na terenie Jeleniej Góry i powiatu Karkonoskiego. Jakość wody oceniono jako przydatną do kąpieli;
3) w Jeleniej Górze skontrolowano 46% obiektów użyteczności publicznej oraz 38 % obiektów zlokalizowanych w powiecie Karkonoskim. W Jeleniej Górze jako złe pod względem sanitarnym oceniono 6 obiektów, co stanowi ok. 2,5 % obiektów skontrolowanych, w powiecie Karkonoskim 7 obiektów oceniono jako złe sanitarnie co stanowi ok. 2,3 % skontrolowanych obiektów.

IX. Zapobiegawczy nadzór sanitarny

Państwowa Inspekcja Sanitarna w zakresie zapobiegawczego nadzoru sanitarnego wykonuje zadania z zakresu zdrowia publicznego na etapie planowania i realizacji przedsięwzięć strategicznych na szczeblu krajowym i regionalnym (wojewódzkim, powiatowym i gminnym) oraz indywidualnych, wpisując się w ochronę zdrowia ludzkiego przed niekorzystnym wpływem szkodliwości i uciążliwości środowiskowych, zapobieganie powstawaniu chorób, w tym chorób zakaźnych i zawodowych.

Działania zapobiegawczego nadzoru sanitarnego są szczególnie ważne, ponieważ dotyczą zamierzeń wywołujących długofalowe skutki, często o dużym zasięgu terytorialnym oraz szerokim spektrum oddziaływania na środowisko i warunki życia człowieka w miejscu zamieszkania, pracy, wypoczynku i innych aktywności, przez co mają istotny wpływ nie tylko na obecny, ale również na przyszły stan sanitarny miasta i powiatu.

1. Główne cele sprawowania zapobiegawczego nadzoru sanitarnego w zakresie wymagań higienicznych i zdrowotnych:

- Zajmowanie stanowisk w sprawach dotyczących projektów studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, projektów planów ogólnych, projektów planów remediacji historycznego zanieczyszczenia powierzchni ziemi w odniesieniu do zanieczyszczenia w ujęciach wody przeznaczonej do spożycia, warunków przeprowadzenia działań naprawczych w odniesieniu do szkody w środowisku w ujęciach wody przeznaczonej do spożycia i wody w kąpieliskach oraz oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko.
- Wydawanie opinii na wniosek organu administracji lub zainteresowanego podmiotu na poszczególnych etapach realizacji inwestycji, ze szczególnym uwzględnieniem obiektów objętych nadzorem bieżącym przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Jeleniej Górze.

2. Działania Państwowej Inspekcji Sanitarnej w ramach zapobiegawczego nadzoru sanitarnego

- W ramach strategicznej oceny oddziaływania - opiniowanie projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, planów ogólnych;
- W ramach oddziaływania na środowisko - wydawanie postanowień w sprawie raportów o oddziaływaniu przedsięwzięć na środowisko i określanie ich zakresu;
- W ramach postępowania administracyjnego - uzgadnianie dokumentacji projektowej budowy oraz zmiany sposobu użytkowania obiektów budowlanych, uzgadnianie warunków zabudowy i lokalizacji inwestycji dla przedsięwzięć powstających na terenie nie posiadającym aktualnego planu zagospodarowania przestrzennego;
- W ramach odbioru - wydawanie opinii sanitarnych dopuszczających do użytkowania i eksploatacji obiektów budowlanych, modernizowanych, przebudowywanych zakładów lub ich części.

W 2025 roku Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Jeleniej Górze w ramach zapobiegawczego nadzoru sanitarnego wydał:

- 10 pism dotyczących zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko sporządzanej dla projektów ogólnych oraz projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego (4 dla miasta i 6 dla powiatu),
- 3 opinie dotyczące projektów planów ogólnych dla powiatu,
- 16 opinii dotyczących projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego (11 dla miasta i 5 dla powiatu),
- 2 pisma dotyczące odstąpienia od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko dla powiatu,

- 17 opinii dotyczących potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko (5 dla miasta i 12 dla powiatu),
- 5 opinii dotyczące środowiskowych uwarunkowań realizacji przedsięwzięcia (3 dla miasta i 2 dla powiatu),
- 47 postanowień dotyczących projektów decyzji o lokalizacji inwestycji celu publicznego (5 dla miasta i 42 dla powiatu),
- 316 postanowień dotyczących projektów decyzji o warunkach zabudowy (22 dla miasta i 294 dla powiatu),
- 26 uzgodnień dotyczących dokumentacji projektowej (9 dla miasta i 17 dla powiatu),
- 121 opinii dotyczących dopuszczenia do użytkowania obiektów budowlanych oraz spełnienia wymagań higienicznych i zdrowotnych w obiektach (58 dla miasta i 63 dla powiatu),
- 13 opinii w sprawach niewymienionych powyżej dotyczących:
  - możliwości dostosowania lokalu do potrzeb działalności osób ubiegających się o przyznanie dotacji unijnych – 4 opinii sanitarnych (2 dla miasta i 2 dla powiatu);
  - obiektów, które uległy uszkodzeniu w trakcie powodzi we wrześniu 2024 r. – 9 opinii sanitarnych dla miasta.

Ilość wszystkich przeprowadzonych kontroli obiektów budowlanych wynosiła 121 (57 dla miasta i 64 dla powiatu).

3. Podsumowanie

Działania Zapobiegawczego Nadzoru Sanitarnego Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Jeleniej Górze są podejmowane na wniosek organów administracji samorządowej lub inwestorów i mają na celu zapewnienie właściwego stanu sanitarno-higienicznego w realizowanych obiektach, a także usunięcie zagrożeń i uciążliwości zrealizowanych obiektów dla zdrowia ludzi.

W 2025 roku na terenie powiatu i miasta w ramach zapobiegawczego nadzoru sanitarnego zajmowano się przede wszystkim uzgadnianiem warunków zabudowy i lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz przeprowadzaniem kontroli obiektów budowlanych w związku z wydaniem opinii dopuszczenia obiektu do użytkowania.

Uczestniczono w dopuszczeniu do użytkowania głównie obiektów żywieniowych i żywnościowych, obiektów świadczących usługi noclegowe oraz zakładów fryzjerskich i kosmetycznych, nowobudowanych lub adaptowanych.

Działania inwestycyjne na terenie powiatu karkonoskiego i Jeleniej Góry nie spowodowały istotnych zagrożeń dla środowiska i zdrowia ludzi.

Wczesne działania przed powstaniem obiektów stwarzają możliwość ustalenia i egzekwowania wymogów higienicznych i zdrowotnych w celu ochrony zdrowia i życia ludzi.

X. Nadzór nad warunkami sanitarno-higienicznymi w środowisku pracy

1. Działalność kontrolna w ramach bieżącego nadzoru sanitarnego

Do zadań Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Jeleniej Górze należy nadzór nad warunkami higieny środowiska pracy w zakładach pracy.

W ewidencji Powiatowej Stacji w zakresie nadzoru nad warunkami pracy znajdowało się **467** zakłady (**274** w Jeleniej Górze, **193** w powiecie karkonoskim). W zakładach tych zatrudnionych było **17786** osoby, z czego w mieście **– 1 1629** osób, w powiecie **– 6157** osoby.

W roku 2025 przeprowadzono **292** kontroli, z czego:

- **201 –** kontrole podstawowe,
- **76 –** kontroli sprawdzających,
- **15 –** kontrole akcyjne.

W **82** zakładach wszczęto postepowanie administracyjne i objęto decyzjami:

- podstawowymi nakładającymi wykonanie obowiązków **– 63**,
- zmieniającymi termin wykonania obowiązków **– 16**,
- wygaszającymi z art.162 kpa **– 3**.

Decyzjami objęte były następujące nakazy:

- 34 nakazów dotyczyło pomieszczeń pracy i zaplecza socjalnego,
- 50 nakazów dotyczyło wykonania pomiarów czynników szkodliwych i uciążliwych,
- 15 nakazów dotyczyło zaprowadzenia rejestrów i kart pomiarowych czynników szkodliwych i uciążliwych,
- 31 nakazów dotyczyło przeprowadzenie oceny ryzyka na stanowiskach pracy,
- 6 nakazów dotyczyło wykonania badań okresowych pracowników,
- 18 nakazów dotyczyło substancji i mieszanin chemicznych,
- 49 nakazy czynników rakotwórczych,
- 1 nakaz dotyczył podjęcia działań w związku z przekroczeniem progu działania – hałasu.

2. Ocena warunków pracy i narażenia zawodowego pracowników zatrudnionych w zakładach pogrzebowych

Przeprowadzono 4 kontrole w tym 1 kontrolę sprawdzającą w zakładach pogrzebowych. Nie stwierdzono uchybień.

3. Choroby zawodowe

Występujące w środowisku pracy czynniki szkodliwe dla zdrowia w stężeniach i natężeniach przekraczających dopuszczalne normy mogą powodować u zatrudnionych pracowników następstwa zdrowotne w postaci chorób zawodowych.

W roku 2025 otrzymano 44 zgłoszenia podejrzenia chorób zawodowych (z miasta 27, z powiatu 13 zgłoszenia) oraz sporządzono **51** kart oceny narażenia zawodowego.

Ogółem wydano 19 decyzji w sprawach związanych z chorobami zawodowymi, z czego **6** decyzji o stwierdzeniu choroby zawodowej (każda decyzja dotyczyła tylko jednej jednostki chorobowej):

– choroby zakaźne lub pasożytnicze albo ich następstwa – borelioza;
– przewlekłe choroby narządu ruchu wywołane sposobem wykonywania pracy:
  - przewlekłe zapalenie nadkłykcia kości ramiennej;
– przewlekłe choroby narządu głosu spowodowane nadmiernym wysiłkiem głosowym, trwającym co najmniej 15 lat pod postacią:
  - niedowładu mięśni wewnętrznych krtani z wrzecionowatą niedomykalnością fonacyjną głośni i trwałą dysfonią;
– przewlekłe choroby narządu ruchu wywołane sposobem wykonywania pracy:
  - przewlekłe zapalenie okołostawowe barku;
– przewlekłe choroby narządu ruchu wywołane sposobem wykonywania pracy:
  - zespół cieśni w obrębie nadgarstka;

Wydano 13 decyzji o braku podstaw do stwierdzenia choroby zawodowej (każda decyzja dotyczyła tylko jednej jednostki chorobowej).

4. Działalność laboratoryjna Państwowej Inspekcji Sanitarnej w zakresie badań i pomiarów środowiska pracy

W Oddziale Laboratoryjnym Powiatowej Stacji w zakresie badań i pomiarów środowiska pracy wykonano w roku 2025 następujące oznaczenia:

– 6 oznaczeń chemicznych;
– 212 oznaczeń pyłu;
– 675 oznaczeń hałasu;
– 402 oznaczenia drgań;
– 1577 oznaczeń czynników uciążliwych oświetlenia.

5. Ocena warunków pracy zabezpieczenia/usuwania wyrobów zawierających azbest – na podstawie kontroli przeprowadzonych w 2025 r.

W 2025 r. skontrolowano 1 firmę zajmującą się pracami zabezpieczenia/usuwania wyrobów zawierających azbest. Uchybień nie stwierdzono.

6. Radon

W ramach działań kontrolnych, edukacyjno-informacyjnych poinformowano 1115 pracodawców w zakładach pracy o konieczności wykonania pomiarów stężenia radonu lub stężenia energii potencjalnej alfa krótkożyciowych produktów rozpadu radonu, dystrybuując materiały informujące o ogólnych zasadach przeprowadzenia ww. pomiarów, podstawach prawnych i wykazie akredytowanych laboratoriów. W 405 zakładach pracy stwierdzono nieprawidłowości w 1 zakładzie stwierdzono brak aktualizacji oceny ryzyka

zawodowego w związku z narażeniem na radon, które objęto postepowaniem administracyjnym. Ponadto w 315 zakładach pracy stwierdzono bark pomiarów, a w 89 zakładach pracy stwierdzono przekroczenia, które zostały przekazane do Dolnośląskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego we Wrocławiu celem objęcia postepowaniem administracyjnym.

7. Podsumowanie

W roku 2025 Sekcja Higieny Pracy w ramach bieżącego nadzoru nad warunkami pracy przeprowadziła kontrolę:

- w 95 zakładach zatrudniających do 10 pracowników,
- w 76 zakładach zatrudniających od 11 do 50 pracowników,
- w 43 zakładach zatrudniających od 51 do 250 pracowników,
- w 12 zakładach zatrudniających 251 i więcej pracowników.

XI. Działalność kontrolna w ramach bieżącego nadzoru sanitarnego w obszarze chemikaliów

1. Produkty biobójcze

W ramach nadzoru nad produktami biobójczymi przeprowadzono 6 kontroli, uchybień nie stwierdzono.

2. Substancje chemiczne i ich mieszaniny

Przeprowadzono 171 kontrole w ramach nadzoru nad substancjami chemicznymi i ich mieszaninami, podczas których stwierdzono 12? nieprawidłowości.

3. Detergenty

W roku 2025 przeprowadzono 10 kontroli w podmiotach działających w zakresie detergentów (0 kontroli u podmiotów wprowadzających do obrotu) . W jednym obiekcie stwierdzono nieprawidłowość dotyczącą braków na etykiecie. Na podległym terenie brak producentów detergentów.

4. Produkty kosmetyczne

Przeprowadzono 14 kontroli w ramach nadzoru nad produktami kosmetycznymi. Kontrole dotyczyły 2 wytwórców oraz 12 obiektów wprowadzających produkty kosmetyczne do obrotu. W 2 obiegach stwierdzono uchybienia polegające na złym oznakowaniu, które objęto postepowaniem administracyjnym. Produkty nieprawidłowo oznakowane zostały wycofane z obrotu.

5. Prekursory narkotyków kat. 2 i 3

W 2025 roku nie przeprowadzono kontroli w ramach nadzoru nad prekursorami narkotyków kar. 2 i 3. Nie stwierdzono uchybień.

6. Środki zastępcze i nowe substancje psychoaktywne

6.1. Ograniczenie obrotu i dostępności środków zastępczych. Działalność kontrolna.

W 2025 r. prowadzono działalność kontrolną w zakresie przestrzegania zakazu wprowadzania do obrotu środków zastępczych i nowych substancji psychoaktywnych. Przeprowadzono 2 kontrole we współpracy z Policją. Dodatkowo dokonano weryfikacji portali internetowych

6.2. Rejestr zatruć środkami zastępczymi (ŚZ) lub nowymi substancjami psychoaktywnymi (NSP).

W 2025 r. do Systemu Monitorowani Informacji o Dopalaczach (SMIOD) wpisano 204 podejrzenia zatrucia środkami zastępczymi lub nową substancją psychoaktywną na podstawie zgłoszenia od podmiotów leczniczych.

6.3. Ocena ryzyka zagrożeń dla zdrowia lub życia ludzi związanych z używaniem nowych substancji psychoaktywnych

W ramach oceny ryzyka zagrożeń dla zdrowia lub życia ludzi związanych z używaniem nowych substancji psychoaktywnych PPIS w Jeleniej Górze współpracuje zarówno z Policją, jak i z podmiotami wykonującymi działalność leczniczą oraz podmiotami przeprowadzającymi badania pośmiertne, które zobowiązane są do dokonywania drogą elektroniczną zgłaszania podejrzeń zatruć środkami zastępczymi lub nową substancją psychoaktywną najpóźniej w ciągu 48 godzin od wystąpienia lub podejrzenia zatrucia, do właściwego Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego.

XII. Higiena procesów nauczania, wychowania oraz wypoczynku i rekreacji dzieci i młodzieży w roku 2025

Do zadań Sekcji Oświaty Zdrowotnej i Promocji Zdrowia należy bieżący nadzór sanitarny nad placówkami oświatowo-wychowawczymi, szkołami wyższymi i placówkami wypoczynku sezonowego dzieci i młodzieży, zarejestrowanymi na terenie działalności Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Jeleniej Górze. Pracownicy Sekcji dokonują oceny dostosowania mebli do zasad ergonomii w szkołach i przedszkolach, oceny wymogów w stosunku do urządzeń i sprzętu sportowego w szkołach oraz mebli szkolnych, higienicznej oceny rozkładów zajęć lekcyjnych w szkołach podstawowych i ponadpodstawowych oraz oceny realizacji wymogów w zakresie stosowania niebezpiecznych substancji i preparatów chemicznych w szkolnych pracowniach chemicznych.

W 2025 roku pod nadzorem Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Jeleniej Górze znajdowały się 162 stałe placówki oświatowo-wychowawcze.

W centralnej bazie wypoczynku w roku 2025 zgłoszonych zostało 491 turnusów sezonowego wypoczynku dzieci i młodzieży, z których 124 poddano kontroli. Ogółem przeprowadzono 363 kontrole, w tym 150 w palcówkach na terenie Jeleniej Góry, 210 w powiecie karkonoskim. Wydano 9 decyzji administracyjnych w obiektach, w których podczas kontroli stwierdzono braki i uchybienia, mające wpływ na stan sanitarno-higieniczny przedmiotowych placówek (w 7 placówkach w mieście oraz w 2 placówkach w powiecie).

Stałe placówki oświatowo-wychowawcze na terenie Jeleniej Góry i powiatu karkonoskiego

Obiekty	Miasto	Powiat	Razem
Żłobki	7	2	9
Przedszkola	22	12	34
Inne formy wychowania przedszkolnego	0	1	1
Szkoły Podstawowe	11	17	28
Licea ogólnokształcące	2	0	2
Zespoły szkół	9	9	18
Szkoły Policealne	3	0	3
Szkoły Wyższe	3	0	3
Szkoły Specjalne	0	1	1
Domy studenckie	3	0	3
Bursy i internaty	2	3	5
Placówki kształcenia ustawicznego	6	2	8
Młodzieżowe Ośrodki Wychowawcze	0	1	1
Młodzieżowy Ośrodek Socjoterapii	1	0	1
Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy	1	0	1
Placówki opiekuńczo wychowawcze	10	3	13
Domy Pomocy Społecznej	0	2	2
Ochotniczy Hufiec Pracy	0	1	1
Placówki wsparcia dziennego	1	5	6
Młodzieżowy Dom kultury	2	0	2
Pozaszkolne Placówki specjalistyczne	2	2	4
Placówki wychowania pozaszkolnego	7	0	7
Domy Wczasów Dziecięcych	0	2	2
Schroniska Młodzieżowe	2	5	7
Razem	**94**	**68**	**162**

1. **Stan sanitarny budynków lub ich części w których funkcjonują placówki opieki, wychowania i nauczania dla dzieci i młodzieży**

W roku 2025 wydano 9 decyzji, w tym 4 decyzje merytoryczne i 5 decyzji przedłużających terminy wykonania obowiązków na wniosek strony. W jednym zespole szkół i dwóch szkołach podstawowej w Jeleniej Górze wydano decyzje merytoryczne. Decyzje w zakresie złego stanu sanitarno-technicznego ścian sufitów, lamperii w ciągach komunikacyjnych oraz złego stanu sanitarno-technicznego ścian i sufitów w sali gimnastycznej, jak również pomieszczeń przy bloku sportowym.

Ponadto w 2025 roku przeprowadzono łącznie 5 kontroli interwencyjnych w obiektach stałych, które dotyczyły stanu higienicznego oraz stężeń poziomu radonu.

Kontrole higieniczno-techniczne:

- W jednej szkle podstawowej potwierdzono zawilgocenie i obecność pleśni w sali gimnastycznej. Wszczęto postępowanie administracyjne w celu usunięcia uchybień.
- W jednej szkole ponadpodstawowej interwencję uznano za częściowo zasadną. Stwierdzono zacieki na suficie oraz zapleśniałe jedzenie w szafce szkolnej. Nie potwierdzono zgłoszenia dotyczącego złego stanu toalet ani niskiej temperatury w pomieszczeniu sali sportowej. Dyrektor został zobowiązany do usunięcia nieprawidłowości.
- Przeprowadzono kontrolę interwencyjną w jednym z internatów, w którym nie potwierdzono obecności insektów (rybików). Zalecono jedynie intensyfikację prac porządkowych i regularne wietrzenie.

Kontrole poziomu radonu:

- Interwencje przeprowadzone w dwóch obiektach potwierdziły wysokie stężenie radonu na parterach budynków. Podjęto działania optymalizacyjne, a Dolnośląski Wojewódzki Inspektor Sanitarny wydał decyzje merytoryczne nakazujące usunięcie problemu.

2. **Zaplecze sanitarne placówek dla dzieci i młodzieży oraz warunki do utrzymania higieny osobistej**

Na terenie powiatu karkonoskiego i miasta Jelenia Góra wszystkie obiekty oświatowe posiadają wewnętrzną instalację wodną i kanalizacyjną. Nie ma placówek z ustępami zewnętrznymi. Wszystkie skontrolowane obiekty podłączone są do wodociągu miejskiego lub gminnego. Standardy dostępności do urządzeń sanitarnych, zostały zachowane we wszystkich skontrolowanych placówkach.

3. **Higiena procesu nauczania**

W 2025 roku skontrolowano placówki oświatowe, w których dodatkowo prowadzono działania edukacyjno-informacyjne w zakresie wad postawy, wad wzroku jak również higieny osobistej czy dostępu do wody do spożycia. W skontrolowanych placówkach pozostawiono dostępne materiały edukacyjne w tematyce ergonomii, wszawicy czy radonu.

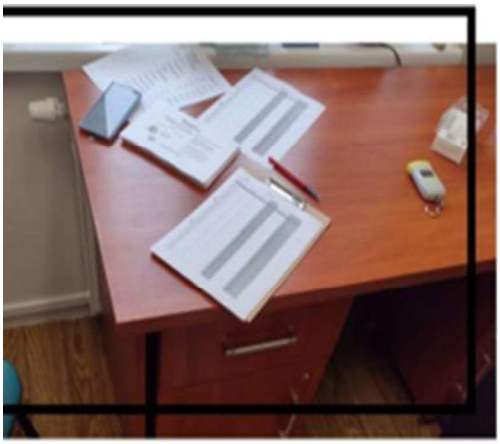
W wybranych placówkach przeprowadzono badania obciążenia uczniów wagą tornistrów szkolnych. Oceny dokonano łącznie w 14 Szkołach Podstawowych tj. w 7 szkołach w mieście Jelenia Góra i 7 szkołach w

powiecie karkonoskim. Łącznie zważono 1120 tornistrów szkolnych i przeprowadzono analizę stosunku ich wagi do wagi ciała ucznia.

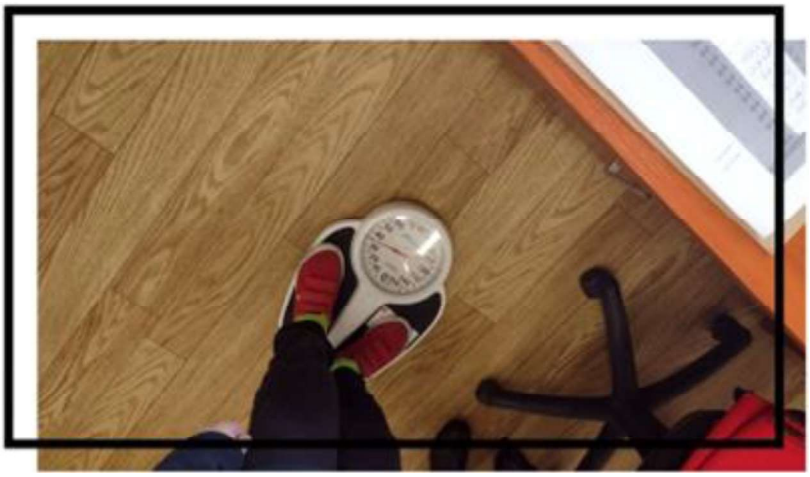
Oceniono ciężar tornistra mieszczący się w 15% wagi ciała ucznia, z którego wynikało, że 145 zmierzonych uczniów nie mieściło się w normie.

Oceniono ciężar tornistra mieszczący się w 10% wagi ciała ucznia, z którego wynikało, że 384 zmierzonych uczniów nie mieściło się w normie.

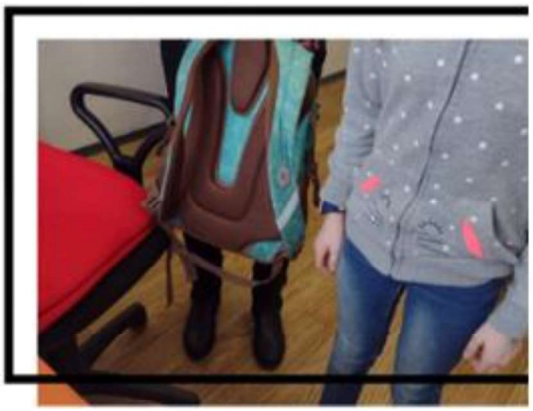
Przeprowadzono instruktaż/pogadankę dot. prawidłowego doboru i obciążenia tornistra, pozostawiono materiały drukowane w tym temacie, zalecano tam gdzie norma została przekroczona analizę składu plecaka dziecka oraz informowano o przepisach prawa w tym zakresie. Każde dziecko otrzymało informację dla rodziców z przebiegu ważenia, o spełnieniu norm oraz na co zwrócić uwagę przy doborze plecaka.

Wszystkie skontrolowane placówki w roku 2025 zapewniły miejsce na pozostawienie w szkole części podręczników i przyborów szkolnych.

W roku 2025 przeprowadzono 58 kontroli w czasie których, udzielono instruktażu właściwego doboru mebli oraz poruszono tematy zagrożeń wynikające z korzystania z nieergonomicznego stanowiska pracy. Oceniono łącznie 220 oddziałów co daje 4353 stanowisk uczniów i przedszkolaków i w zbadanej grupie nieprawidłowości nie stwierdzono.

Podczas kontroli w 48 szkołach dokonano oceny rozkładu zajęć lekcyjnych oraz zapewnienia przerw między lekcjami i w tym zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości. Higieniczną ocenę rozkładów zajęć lekcyjnych dokonano w 216 oddziałach. Wszystkie placówki na nadzorowanym terenie umożliwiły uczniom spędzenie przerw na świeżym powietrzu.

W 45 placówkach zapewniono dostęp do wody przeznaczonej do spożycia. W większości przypadków dostęp ten zapewniony poprzez WODNICZKI – a więc źródło wody miejskiej filtrowanej w postaci zamontowanych punktów z dostępem do wody. Ponadto w części obiektów dostęp do wody zapewniony jest z dystrybutorów z wodą źródlaną lub z wodą butelkowaną. Każda szkoła posiadająca urządzenia typu wodniczek jest zobowiązana do higienizacji i wymiany filtrów zgodzie z zaleceniami producenta. Szkoły posiadają również

dokumentację z przeprowadzonych badań jakości wody do spożycia, zapewniając uczniom dostęp do bezpiecznego korzystania z tych urządzeń.

4. Warunki do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego

Podczas przeprowadzonych kontroli oceniono infrastrukturę do prowadzenia zajęć WF. Spośród 58 obiektów, 51 obiektów posiadało infrastrukturę do prowadzenia zajęć WF, 7 obiektów korzysta z infrastruktury zlokalizowanej w szkołach, które leżą w bezpośrednim sąsiedztwie. Szkolny zespół sportowy posiada 43 placówki oświatowe, z czego z boiskiem 39, a bez boiska 4 obiekty. Jedna placówka posiada salę zastępczą z boiskiem. 17 obiektów korzysta dodatkowo z infrastruktury do zajęć WF poza placówką, z czego w większości jest to basen i stadion sportowy. We wszystkich skontrolowanych placówka nie prowadzi się zajęć WF na korytarzach. Zdecydowana większość szkół posiada przy blokach sportowych natryski nieczynne, z uwagi na brak uczniów korzystających z tych urządzeń. W 3 obiektach wykazano natryski czynne, które również posiadły dokumentację z przeprowadzenia badań z instalacji ciepłej wody w kierunku Legionelli.

5. Warunki sanitarne zorganizowanych form wypoczynku

Prowadzono nadzór nad warunkami wypoczynku dzieci i młodzieży. Spośród 491 zgłoszonych i zarejestrowanych w bazie wypoczynku w roku 2025 skontrolowano 124 turnusy wypoczynku zimowego i letniego. Liczba uczestników na skontrolowanym wypoczynku to 4061 osób łącznie w czasie letniego i zimowego wypoczynku dzieci i młodzieży. Monitorowano warunki zdrowotne i sanitarne obozów, kolonii, czy półkolonii w zakresie zapewnienia odpowiednich standardów higienicznych i sanitarnych. Kontrole dotyczyły zapewnienia dostępu do wody pitnej, dostosowania liczby toalet i innych urządzeń sanitarnych do liczby uczestników, utrzymania higieny w miejscach spożywania posiłków (np. stołówki), a także odpowiednich warunków noclegowych (czyste i odpowiednio wentylowane pomieszczenia). Wyniki kontroli podczas wypoczynku dzieci i młodzieży w 2025 roku pod względem warunków higieniczno-sanitarnych nie wykazały nieprawidłowości. W tym czasie nie odnotowano wniosków i skarg, jak również nie zgłoszono „dzikich" turnusów. Wypoczynek przebiegał spokojnie, a dzieci i młodzież wypoczywała bezpiecznie.

6. Żłobki i kluby dziecięce

Na nadzorowanym terenie w roku 2025 było 9 żłobków w tym 1 obiekt nowopowstały. Łącznie przeprowadzono 9 kontroli, które nie wykazały nieprawidłowości.

7. Nadzór nad placówkami z pobytem całodobowym

W ewidencji w roku 2025 było 27 placówek z pobytem całodobowym, w których łącznie przeprowadzono 25 kontroli sanitarnych. Są to takie obiekty jak domy studenckie, bursy i internaty, placówki opiekuńczo-wychowawcze, domy pomocy społecznej, czy młodzieżowe ośrodki wychowawcze. Dwie nowopowstałe placówki z pobytem całodobowym to placówki opiekuńczo wychowawcze typu rodzinnego, jeden nowopowstały w mieście Jelenia Góra a jeden w powiecie karkonoskim.

8. Podsumowanie

Na terenie działania Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Jeleniej Górze nie występują problemy z przepełnieniem klas. Zauważalnie zwiększa się jakość szkolnej bazy sportowej. Regularnie prowadzone są

prace modernizacyjne, takie jak malowanie i odświeżanie sal gimnastycznych oraz zaplecza sanitarnego i szatni. Niektóre placówki są w trakcie bądź tworzą dokumentację w sprawie termomodernizacji obiektów, która jest dużym przedsięwzięciem i wymaga sporych nakładów finansowych rozłożonych w czasie. Współczesne placówki oświatowe zapewniają przestronność, dostęp do nowoczesnego wyposażenia i komfortowe warunki dla uczniów. Posiadają one procedury ochrony zdrowia i bezpieczeństwa, monitoring w budynkach oraz zapewniają bezpieczeństwo sanitarno-epidemiologiczne. Prowadzimy ciągłą dystrybucję materiałów edukacyjnych podczas bieżącej kontroli w obiektach.

XIII. Programy edukacyjne

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Jeleniej Górze w ramach prowadzonej działalności inicjuje, organizuje, prowadzi, koordynuje i nadzoruje działalność oświatowo-zdrowotną w szkołach i innych placówkach oświatowo-wychowawczych, szkołach wyższych oraz środkach masowego przekazywania, zakładach opieki zdrowotnej, innych zakładach, instytucjach i organizacjach oraz udziela im pomocy w prowadzeniu tej działalności. Realizowane są zadania dotyczących bieżących potrzeb zdrowotnych społeczeństwa wynikających z kompetencji ustawowych, wytycznych GIS, sytuacji epidemiologicznej, zaleceń Światowej Organizacji Zdrowia oraz Komisji Europejskiej.

W roku 2025 zagadnienia problemowe na terenie miasta Jeleniej Góry oraz powiatu karkonoskiego realizowano poprzez następujące interwencje programowe i nieprogramowe.

1. Profilaktyka nadwagi i otyłości

1.1. Program „Skąd się biorą produkty ekologiczne”

Grupa docelowa: dzieci uczęszczające do przedszkoli w wieku 5-6 lat.

Liczba odbiorców: 123

Główne działania w ramach interwencji: Do wszystkich przedszkoli rozesłano materiały edukacyjne potrzebne do realizacji programu, przeprowadzono 3 wizytacje w ramach programu Skąd się biorą produkty ekologiczne, w jednym przedszkolu przeprowadzono prezentację i warsztaty mające na celu zwiększanie świadomości i wiedzy na temat rolnictwa ekologicznego oraz budowanie właściwych nawyków żywieniowych i higienicznych od najmłodszych lat.

1.2. Program „Trzymaj Formę!”

Grupa docelowa: dzieci w szkołach podstawowych w klasach V-VIII

Liczba odbiorców: 693

Główne działania w ramach interwencji: Bieżące przekazywanie informacji w sprawie realizacji programu poprzez zorganizowanie w siedzibie PSSE szkolenia w ramach współpracy z przedstawicielami szkół podstawowych. W ramach programu prowadzimy zajęcia dla dzieci i młodzieży oparte na zdobywaniu wiedzy z zakresu zdrowych nawyków żywieniowych oraz zdrowych i świadomych wyborów. Świadome czytanie etykiet to jedna z kluczowych umiejętności rozwijanych w programie „Trzymaj Formę!”, która pozwala uniknąć pułapek marketingowych i wybierać produkty wspierające zdrowie.

1.3. Kampania EFSA

Grupa docelowa: dzieci i młodzież w wieku przedszkolnym, szkolnym, rodzice, osoby 60+

Liczba odbiorców: 281

Główne działania w ramach interwencji: Przeprowadzono 2 prezentacje przy pomocy lampy szkoleniowej UV dotyczące bezpiecznego wypoczynku: zakażeń bakteryjnych, zagrożeń mikrobiologicznych i chemicznych w żywności, badania pozostałości pestycydów i innych zanieczyszczeń w produktach spożywczych oraz bezpieczeństwa nowych produktów spożywczych i składników przed ich wprowadzeniem na rynek. Działania skupiały uwagę odbiorców social media PSSE Jelenia Góra, informacje dotyczące kampanii umieszczane były w ciągu całego roku 2025.

2. Profilaktyka palenia tytoniu

2.1. Program „Bieg po zdrowie”

Grupa docelowa: dzieci w IV klasie szkoły podstawowej - grupa wiekowa 9-10 lat

Liczba odbiorców: 290

Główne działania w ramach interwencji: Do wszystkich Szkół Podstawowych rozesłano materiały edukacyjne potrzebne do realizacji programu, przeprowadzono 8 wizytacji w ramach programu Bieg po zdrowie, którego celem jest opóźnienie lub zapobiegnięcie inicjacji tytoniowej wśród dzieci i młodzieży, pokazanie atrakcyjności życia w środowisku wolnym od dymu tytoniowego oraz zwiększanie wiedzy i umiejętności uczniów na temat zdrowia w kontekście szkodliwości palenia papierosów.

2.2. Program „Czyste powietrze wokół nas”

Grupa docelowa: dzieci uczęszczające do przedszkoli w wieku 5-6 lat.

Liczba odbiorców: 395

Główne działania w ramach interwencji: Do wszystkich przedszkoli rozesłano materiały edukacyjne potrzebne do realizacji programu, przeprowadzono 6 wizytacji w ramach programu Czyste powietrze wokół nas, którego celem jest ochrona dzieci przed narażeniem na działanie dymu tytoniowego oraz kształtowanie świadomych, asertywnych postaw wśród dzieci dotyczących ochrony własnego zdrowia, w przypadku bezpośredniego kontaktu z osobami palącymi.

2.3. Profilaktyka palenia tytoniu (w tym „Światowy Dzień Bez tytoniu”, „Światowy Dzień Rzucania Palenia”)

Grupa docelowa: ogół społeczeństwa

Liczba odbiorców: 5380

Główne działania w ramach interwencji: Działania w tematyce profilaktyki palenia tytoniu skupiały uwagę odbiorców social media PSSE Jelenia Góra. Docieraliśmy do odbiorców w zorganizowanych imprezach plenerowych w temacie promocji zdrowia oraz poprzez wystawę w siedzibie PSSE w Jeleniej Górze. Profilaktyka palenia tytoniu miała na celu ograniczenie ekspozycji na dym tytoniowy (w odniesieniu do czynnego i biernego palenia tytoniu) w społeczeństwie.

3. Profilaktyka innych uzależnień

3.1. „Profilaktyka używania narkotyków, w tym środków zastępczych"

Grupa docelowa: młodzież i osoby dorosłe

Liczba odbiorców: 9 505

Główne działania w ramach interwencji: Dotarcie do odbiorców w czasie przeprowadzanych czynności kontrolnych, dystrybucja materiałów, instruktarze i pogadanki w temacie zwiększającym poziomu wiedzy w zakresie problematyki uzależnień na przykładzie używania substancji psychoaktywnych oraz dostarczenie narzędzi w zakresie rozpoznawania i właściwego reagowania na zachowania świadczące o pojawieniu się problemów z używaniem substancji psychoaktywnych

4. Profilaktyka zaburzeń zdrowia psychicznego

4.1. Programy „ARS, czyli jak dbać o miłość"

Grupa docelowa: uczniowie szkół ponadpodstawowych

Liczba odbiorców: 759

Główne działania w ramach interwencji: Do wszystkich Szkół Ponadpodstawowych rozesłano materiały edukacyjne potrzebne do realizacji programu, przeprowadzono 6 wizytacji w ramach programu, którego celem jest ograniczenie niekorzystnych następstw zdrowotnych, prokreacyjnych i społecznych związanych z używaniem i nadużywaniem substancji psychoaktywnych przez młodzież wchodzącą w dorosłe życie.

5. Profilaktyka chorób zakaźnych, w tym realizacja programu profilaktyki HIV/AIDS

5.1. Krajowy Program Zwalczania AIDS i Zapobiegania Zakażeniom HIV

Grupa docelowa: uczniowie szkół ponadpodstawowych, osoby dorosłe

Liczba odbiorców: 690

Główne działania w ramach interwencji: Przeprowadzono 8 wizytacji w szkołach ponadpodstawowych, do których również wysyłano materiały w wersji elektronicznej. Celem programu jest ograniczenie rozprzestrzeniania się zakażeń HIV, odpowiedni dostępu do informacji, edukacji i usług w zakresie profilaktyki HIV/AIDS jak również promocja działania w zakresie profilaktyki zakażenia HIV oraz pomocy zakażonym i chorym na AIDS.

5.2. Program „Wybierz Życie Pierwszy Krok"

Grupa docelowa: uczniowie szkół ponadpodstawowych

Liczba odbiorców: 615

Główne działania w ramach interwencji: Do wszystkich Szkół Ponadpodstawowych rozesłano materiały edukacyjne potrzebne do realizacji programu, przeprowadzono 5 wizytacji w ramach programu, którego głównym celem jest zmniejszenie występowania raka szyjki macicy i umieralności na tę chorobę.

5.3. Program „Podstępne WZW”

Grupa docelowa: uczniowie szkół ponadpodstawowych

Liczba odbiorców: 659

Główne działania w ramach interwencji: Do wszystkich Szkół Ponadpodstawowych rozesłano materiały edukacyjne potrzebne do realizacji programu, przeprowadzono 10 wizytacje w ramach programu. Przeprowadzono prelekcje w szkołach ponadpodstawowych, w których przedstawiono zagadnienia zgłębiające wiedzę na temat profilaktyki zakażeń HAV, HBV i HCV ale również kształtujące zachowania zdrowotne, w tym również w zakresie przeciwdziałania chorobom zakaźnym, co stanowi ważny element działań edukacyjnych w szkole.

5.4. Profilaktyka zakażeń HIV i zachorowań na AIDS

Grupa docelowa: uczniowie szkół ponadpodstawowych, osoby dorosłe

Liczba odbiorców: 1538

Główne działania w ramach interwencji: Działania w tematyce zwalczania AIDS i zapobiegania HIV skupiały uwagę odbiorców social media PSSE Jelenia Góra. Docieraliśmy do odbiorców w zorganizowanych imprezach plenerowych w temacie promocji zdrowia oraz w czasie prelekcji w obiekcie MONAR w Mysłakowicach gdzie pacjenci ośrodka mogli zgłębić wiedzę w temacie ograniczenia rozprzestrzeniania się zakażeń HIV. Zapewniono odpowiedni dostępu do informacji, edukacji i usług w zakresie profilaktyki HIV/AIDS. Promowano działania w zakresie profilaktyki zakażenia HIV, pomocy zakażonym i chorym na AIDS.

5.5. Promocja szczepień ochronnych (w tym „Zaszczep w sobie chęć szczepienia", „Europejski Tydzień Szczepień")

Grupa docelowa: ogół społeczeństwa

Liczba odbiorców: 6570

Główne działania w ramach interwencji: Działania w tematyce szczepień ochronnych skupiały uwagę odbiorców social media PSSE Jelenia Góra. Docieraliśmy do odbiorców za pomocą lokalnych mediów w których udostępniono spoty reklamowe w temacie szczepień ochronnych. Spoty promujące szczepienia ochronne w temacie sczepień przeciwko grypie czy covid-19, ale również ogólnopolskich akcji szczepień przeciwko krztuścowi i bezpłatnych szczepień dla kobiet w ciąży oraz sczepień dzieci w wieku od 9 do 14 lat przeciwko wirusowi brodawczaka ludzkiego HPV. W okresie wakacji udostępniono spoty dotyczące szczepień przeciw kleszczowemu zapaleniu mózgu (KZM) jako najskuteczniejsza metoda ochrony przed tą chorobą oraz szczepienia dla osób wyjeżdzających w egzotyczne części świta. Organizowano stoiska edukacyjne zarówno w siedzibie PSSE, ale również w Wojewódzkim Centrum Szpitalnym w Jeleniej Górze, gzie również przeprowadzono prelekcję w temacie szczepień ochronnych w szkole rodzenia. Podczas Dni otwartych zorganizowano stoisko tematyczne na którym można było znaleźć ulotki przygotowane przez pracowników w temacie szczepień ochronnych dla kobiet w ciąży. Udostępniano materiały z GIS na bilbordzie w centrum miasta dzięki współpracy z Książnicą Karkonoską w Jeleniej Górze.

5.6. „Profilaktyka zakażeń bakteryjnych – Czyste rączki!!"

Grupa docelowa: dzieci grup przedszkolnych, dzieci i młodzież w wieku szkolnym

Liczba odbiorców: 4048

Główne działania w ramach interwencji: Interwencja lokalna realizowana w grupach przedszkolnych oraz w szkołach podstawowych w formie prelekcji i warsztatów, których celem jest zapoznanie dzieci z tematem higieny i profilaktyki zakażeń bakteryjnych. A co za tym idzie jest to sposób zwrócenia uwagi na ryzyko wystąpienia infekcji oraz ograniczanie rozprzestrzeniania się bakterii, co przyczynia się do poprawy zdrowia publicznego i jakości życia. Działania te są kluczowe zarówno w środowisku domowym, jak i w miejscach publicznych, takich jak szkoły i przedszkola oraz miejsca pracy.

6. Inne.

6.1. „Laurka dla Mamy - badajcie się Drogie Mamy, bo my Dzieci Was kochamy"

Grupa docelowa: dzieci w wieku przedszkolnym, rodzice, kadra pedagogiczna i personel administracyjny przedszkola

Liczba odbiorców: 6640

Główne działania w ramach interwencji: działania w ramach programu zintensyfikowane były wśród dzieci grup przedszkolnych ale przede wszystkim skupiono się na dotarciu do rodziców tych dzieci oraz kadry pedagogicznej i personelu przedszkola. Zorganizowano w siedzibie PSSE Jelenia Góra spotkanie dyrektorów placówek przedszkolnych z terenu powiatu karkonoskiego i miasta Jeleniej Góry w celu przybliżenia tematyki

związanej z profilaktyką zachorowań na raka szyjki macicy u kobiet poprzez regularne wykonywanie badań cytologicznych. Udostępniono materiały edukacyjne pomocne w realizacji programu oraz zaproponowano możliwości dotarcia do dużych grup odbiorców.

6.2. Program „Znamię! Znam je?"

Grupa docelowa: uczniowie szkół ponadpodstawowych

Liczba odbiorców: 799

Główne działania w ramach interwencji: Do wszystkich Szkół Ponadpodstawowych rozesłano materiały edukacyjne potrzebne do realizacji programu, przeprowadzono 10 wizytacji w ramach programu dążąc do upowszechnienia wiedzy na temat czerniaka, budowania postaw prozdrowotnych u młodzieży ponadgimnazjalnej, nabycia przez uczniów umiejętności rozpoznawania czerniaka, nauczenie regularnego samobadania skóry, przekazania wiedzy o czynnikach podnoszących ryzyko zachorowania na czerniaka oraz zasadach ochrony przed tym nowotworem.

6.3. Program szczepień zalecanych przeciw wirusowi brodawczaka ludzkiego (HPV)

Grupa docelowa: dzieci w wieku 9-14 lat

Liczba odbiorców: 2111

Główne działania w ramach interwencji: Do wszystkich Szkół Podstawowych rozesłano materiały edukacyjne potrzebne do realizacji programu, zorganizowano spotkanie z przedstawicielami jednostek oświatowych na terenie miasta Jelenia Góra oraz z pielęgniarkami zajmującymi się szczepieniem dzieci w jednostkach podstawowej opieki medycznej. Na nadzorowanym terenie trwała stała koordynacja działań pomiędzy szkołami, POZ a PSSE w Jeleniej Górze zarówno działań edukacyjno-informacyjnych jak również dystrybucja i zabezpieczanie odpowiedniej ilości szczepionek. Informacje dotyczące realizacji programu przekazywano podczas imprez edukacyjnych, spotkań z dyrektorami placówek oświatowych oraz podczas bezpośrednich spotkań z dziećmi i młodzieżą w czasie letniego i zimowego wypoczynku na półkoloniach.

6.4. Światowy Dzień Zdrowia

Grupa docelowa: ogół społeczeństwa

Liczba odbiorców: 7552

Główne działania w ramach interwencji: W 2025 roku obchody Światowego Dnia Zdrowia były pod hasłem „Zdrowe początki, pełna nadziei przyszłość". Hasło to podkreślało, że zapewnienie wysokiej jakości opieki medycznej matkom i noworodkom jest fundamentem zdrowego społeczeństwa. Wskazuje, że inwestycja w bezpieczny start życiowy dziecka to najskuteczniejszy sposób na zbudowanie stabilnej i pomyślnej przyszłości dla całych pokoleń. Wszystkie działania skupiały uwagę odbiorców social media PSSE Jelenia Góra. W ramach światowego Dnia Zdrowia zorganizowano Dni Otwarte Inspekcji Sanitarnej promującej hasło „Bezpieczeństwo Zdrowotne wspólna odpowiedzialność", na które zaproszono uczniów szkół ponadpodstawowych, podstawowych oraz lokalną społeczność. W ramach Dni Otwartych zorganizowano stoiska edukacyjno-informacyjne w tematyce szeroko pojętego bezpieczeństwa zdrowotnego oraz profilaktyki, w tym szczepień

ochronnych i chorób nowotworowych. Prowadzono prelekcje w temacie suplementów diety przez specjalistów z zakresu bezpieczeństwa żywności i żywienia.

6.5. Profilaktyka wszawicy

Grupa docelowa: dzieci w grupach przedszkolnych i szkołach podstawowych

Liczba odbiorców: 15 870

Główne działania w ramach interwencji: Dotarcie do odbiorców w czasie przeprowadzanych czynności kontrolnych, dystrybucja materiałów, instruktarze i pogadanki. Celem interwencji jest doprowadzić do powstania właściwych nawyków higienicznych od najmłodszych lat, związanych z korzystaniem z rzeczy osobistych (grzebienie, szczotki do włosów, ozdoby do włosów, itp.), zwłaszcza nakryć głowy.

6.6. Europejski Dzień Wiedzy o Antybiotykach, Światowy Dzień Walki z Antybiotykami

Grupa docelowa: ogół społeczeństwa

Liczba odbiorców: 3463

Główne działania w ramach interwencji: Wszystkie działania skupiały uwagę odbiorców social media PSSE Jelenia Góra, oraz osób odwiedzających siedzibę firmy w czasie Światowego Dnia Wali z Antybiotykami w czasie którego zorganizowano wystawę tematyczną która miała zwrócić uwagę i podnieść świadomość społeczeństwa na temat zjawiska narastania i rozprzestrzeniania się oporności na antybiotyki wśród drobnoustrojów wywołujących zakażenia u człowieka.

6.7. Bezpieczeństwo dzieci podczas wypoczynku letniego i zimowego

Grupa docelowa: dzieci i młodzież wypoczywające podczas kolonii i półkolonii

Liczba odbiorców: 7508

Główne działania w ramach interwencji: Przeprowadzono prezentacje przy pomocy lampy szkoleniowej UV dotyczące bezpiecznego wypoczynku: zakażeń bakteryjnych, zagrożeń mikrobiologicznych i chemicznych w żywności. Podczas trwania wypoczynku w mieście Jelenia Góra przeprowadzono pogadanki o alkoholu i narkotykach, dla dzieci przebywających na półkoloniach. Uczestnicy mieli okazję przekonać się jak szkodliwe działanie na organizm człowieka mają wszelkiego rodzaju używki. W siedzibie PSSE zorganizowano punkt informacyjno-edukacyjny w którym promowano badania profilaktyczne oraz szczepienia ochronne w tym HPV dla dzieci i osób dorosłych. Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Jeleniej Górze uczestniczyła w imprezach plenerowych zorganizowanych na terenie miasta Jelenia Góra i powiatu. Podczas tych wydarzeń mieliśmy okazję poruszyć tematy bezpiecznych wakacji poprzez zabawę z dziećmi przy użyciu lampy szkoleniowej UV, podkreślić rolę czystych rąk. Dzieci i dorośli podczas tych imprez mieli okazję przekonać się jak szkodliwe działanie na organizm człowieka mają wszelkiego rodzaju używki np. narkotyki, dopalacze, papierosy, czy alkohol. Każdy miał możliwość założyć alkogogle, które symulują upojenie alkoholowe. Założenie ich pozwala uświadomić sobie jak ogromnym zagrożeniem jest jazda pod wpływem alkoholu. Na stoiskach można było znaleźć ulotki: bezpieczne korzystanie ze słońca, zagrożenie związane z HIV, bezpieczną żywnością czy szczepieniami ochronnymi.

6.8. Profilaktyka chorób osób starszych oraz promocja aktywnego starzenia się

Światowy Dzień Seniora

Grupa docelowa: seniorzy, osoby starsze

Liczba odbiorców: 391

Główne działania w ramach interwencji: Przeprowadzono prelekcję dla mieszkańców Domu Pogodnej Jesieni w temacie: „Zdrowie na co dzień - jak dbać o siebie w każdym wieku". Zorganizowano imprezę w Domu Pogodnej Jesieni na którą zastali zaproszeni pensjonariusze z okolicznych domów seniora. Tegoroczne obchody przebiegały pod hasłem „Nasze aspiracje, nasze samopoczucie, nasze prawa!" W ramach obchodów Światowego Dnia Seniora odbyła się impreza środowiskowa pod hasłem „Pogotowie Zdrowotne biała sobota" w dniu 04.11.2025r., której głównym organizatorem było Pogotowie Ratunkowe w Jeleniej Górze. PSSE zorganizowało punkt informacyjny w którym prowadzono rozmowy indywidualne, dystrybucję materiałów o tematyce profilaktycznej /grypa, szczepienia ochronne, choroby układu krążenia/. Ponadto w tym dniu mieszkańcy w tym seniorzy mogli skorzystać z badań profilaktycznych /ciśnienia tętniczego, poziomu cukru, badania stomatologicznego i trychologa. Wszystkie informacje związane z obchodami Światowego Dnia Seniora zamieszczone były na stronie internetowej PSSE oraz w socialmediach.

6.9. Wystawa naturalnych okazów grzybów "Grzybowe Królestwo"

Grupa docelowa: dzieci w grupach przedszkolnych oraz dzieci i młodzież w wieku szkolnym

Liczba odbiorców: 868

W 2025 roku podjęliśmy współpracę z Książnicą Karkonoską w Jeleniej Górze z siedzibą w centrum miasta celem zorganizowania ważnego wydarzenia edukacyjnego pod nazwą Festiwal „Grzybowe Królestwo". W dniach 7–9 października 2025 r. mury Książnicy Karkonoskiej zamieniły się w tętniący życiem, leśny ekosystem. Festiwal „Grzybowe Królestwo" okazał się spektakularnym sukcesem edukacyjnym, przyciągając setki dzieci, młodzieży oraz mieszkańców regionu, by w atrakcyjnej formie zgłębiać tajniki mykologii i profilaktyki zdrowotnej.

Sercem wydarzenia była wystawa żywych okazów grzybów. Dzięki współpracy grzyboznawców i pracowników Karkonoskiego Paku Narodowego uczestnicy mogli z bliska podziwiać dary lasu – od szlachetnych borowików, po zwodniczo piękne, lecz śmiertelnie niebezpieczne muchomory.

Uczniowie z Zespołu Szkół Rzemiosł Artystycznych z Jeleniej Góry przygotowali „żywą makietę", przedstawiającą miniaturowy fragmenty lasu. Ta artystyczna instalacja nie tylko pokazała różnorodność gatunkową, ubogaciła jednocześnie całą wystawę ale stała się również tłem dla dyskusji o roli grzybów w ekosystemie.

Festiwal był nie tylko świętem zbieraczy, ale przede wszystkim profesjonalną platformą edukacyjną. Specjalny blok tematyczny „Kleszcz pod lupą – poznaj zagrożenia, chroń zdrowie" cieszył się ogromnym zainteresowaniem.

Pracownicy Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Jeleniej Górze, wykorzystując profesjonalny sprzęt optyczny, odkrywali przed zwiedzającymi świat niewidocznych gołym okiem zagrożeń. Edukacja objęła:

– Profilaktykę: Jak ubrać się na wyprawę do lasu i jakie repelenty stosować.

– Praktykę: Bezpieczne usuwanie kleszcza i rozpoznawanie wczesnych objawów chorób odkleszczowych.
– Fakty i mity: Obalanie popularnych teorii na temat „wykręcania" czy smarowania kleszczy tłuszczem.

Trzy Dni, Trzy Poziomy Edukacji

Wydarzenie zostało precyzyjnie dopasowane do wieku odbiorców:

1 Dzień Najmłodszych: Grupy przedszkolne poprzez zabawę uczyły się zasady „nie znasz – nie ruszaj".

2 Dzień Odkrywców: Uczniowie szkół podstawowych poznawali tajniki bezpiecznego grzybobrania. Mogli zidentyfikować różne gatunki grzybów pod okiem grzyboznawców.

3 Dzień Ekspertów: Młodzież ze szkół ponadpodstawowych brała udział w zaawansowanych warsztatach, łącząc wiedzę z zakresu biologii z praktycznymi umiejętnościami prozdrowotnymi.

Wystawie towarzyszył konkurs pt. „Dzień z życia grzyba". Konkurs skierowany był do uczniów szkół ponadpodstawowych z terenu powiatu karkonoskiego i miasta Jelenia Góra. Zadanie konkursowe polegało na samodzielnym nagraniu i zmontowaniu rolki (reels) na media społecznościowe prezentującej różnorodność grzybów w naszym życiu i otoczeniu, ich pozytywne i negatywne strony. Celem konkursu było kształtowanie postaw proekologicznych i zdrowotnych wśród młodzieży, poszerzenie wiedzy na temat grzybów- ich rozpoznawania, właściwości i roli w środowisku i życiu człowieka oraz rozwijanie kreatywności, wrażliwości przyrodniczej i odkrywanie pozytywnych i negatywnych stron związanych z tematem grzybów. Nadesłane prace były kreatywne, ciekawe i spełniały wszystkie założenia konkursowe. Zostały ocenione przez komisję konkursową, a następnie nagrodzone. Wsparcie sponsorów grupy Helios, czy sklepu Reporter pomogło w ufundowaniu naprawdę ciekawych i wartościowych nagród.

Sukces festiwalu to efekt synergii lokalnych instytucji. Wsparcie Wydziału Edukacji oraz Wydziału Gospodarki Odpadami Urzędu Miasta Jelenia Góra, Powiatu Karkonoskiego, Nadleśnictwa Śnieżka oraz Karkonoskiego Parku Narodowego sprawiło, że „Grzybowe Królestwo" stało się wzorcowym przykładem promocji zdrowego stylu życia i świadomego korzystania z dobrodziejstw natury.

Festiwal pokazał, że edukacja o bezpieczeństwie może być fascynującą przygodą, która zostaje w pamięci na długo po zebraniu ostatniego koszyka grzybów.

ATLAS
GRZYBÓW

XIV. Wnioski końcowe

1. Sytuację epidemiologiczną chorób zakaźnych na terenie miasta Jeleniej Góry i powiatu karkonoskiego należy uznać za stabilną.
2. Jakość wody przeznaczonej do spożycia w wodociągach sieciowych miasta i powiatu była zgodna z obowiązującymi przepisami.
3. Obiekty użyteczności publicznej w większej części spełniały wymagania higieniczne i zdrowotne.
4. Stan sanitarno-techniczny placówek nauczania i wychowania jest dobry i ulega ciągłej poprawie.
5. Stan techniczny obiektów żywnościowo-żywieniowych w wyniku ich modernizacji ulega ciągłej poprawie.
6. Wdrażanie i stosowanie zasad GHP/GMP oraz HACCP zapewnia właściwy poziomu bezpieczeństwa zdrowotnego żywności.
7. Konsumentom zapewniona została rzetelna informacja o środkach spożywczych, dzięki sprawowaniu wzmożonego nadzoru nad ich znakowaniem.
8. Stan sanitarno-techniczny i sanitarno-higieniczny placówek lecznictwa otwartego nie budzi zastrzeżeń.
9. Liczba pracowników zatrudnionych w warunkach przekroczenia stężeń i natężeń czynników szkodliwych dla zdrowia utrzymuje się na podobnym poziomie jak w latach ubiegłych, podobnie jak liczba stwierdzonych chorób zawodowych.
10. Podejmowane działania oświatowo-zdrowotne przyczyniają się do wzrostu zainteresowania społeczeństwa zdrowym stylem życia.

W oparciu o przeprowadzone kontrole, posiadane informacje, dokonane analizy, badania i opracowania stwierdzam, że na terenie miasta Jeleniej Góry i powiatu karkonoskiego zapewnione jest bezpieczeństwo sanitarne.

Spis treści

I. WSTĘP 2
II. Zapobieganie oraz zwalczanie zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi w 2025 r. 5
1. Choroby zakaźne objęte przez Światową Organizację Zdrowia programami eradykacji i eliminacji (odra, różyczka, poliomyelitis) 5
1.1. Odra 5
1.2. Różyczka 5
1.3. Poliomyelitis (ostre nagminne porażenie dziecięce) 5
2. Ostre infekcje układu oddechowego (grypa, SARS-CoV-2, RSV) 5
2.1. Grypa 5
2.2. Zakażenia wywołane wirusem SARS-CoV-2 6
2.3. Zakażenia syncytialnym wirusem oddechowym RSV 6
3. Bakteryjne choroby dróg oddechowych 6
3.1. Zakażenia wywołane paciorkowcami grupy A (Streptococcus pyogenes) 6
3.2. Krztusiec 7
3.3. Gruźlica 7
4. Choroby przenoszone drogą pokarmową 8
4.1. Zakażenia bakteryjne 8
4.2. Jersinioza 9
4.3. Czerwonka bakteryjna (szigeloza) 9
4.4. Dur brzuszny i dury rzekome oraz gronkowcowe zatrucia pokarmowe 9
4.5. Kryptosporydioza 9
4.6. Listerioza 10
4.7. Włośnica 10
4.8. Zatrucie jadem kiełbasianym 10
5. Zakażenia wirusowe 10
5.1. Zakażenia rotawirusowe 10
5.2. Zakażenia norowirusowe 10
5.3. Wirusowe zapalenie wątroby typu A 10
5.4. Biegunka i zakażenie żołądkowo-jelitowe BNO, o prawdopodobnie zakaźnym pochodzeniu 11
6. Choroby krwiopochodne 12
6.1. Wirusowe zapalenie wątroby typu C 12
7. Choroby odzwierzęce 12
7.1. Borelioza 12
7.2. Kleszczowe zapalenie mózgu - w roku 2025 zgłoszono 2 przypadki zachorowań. W roku 2024 zachorowania nie były zgłaszane. 13
7.3. Wścieklizna 13
7.4. Kryptosporydioza 13
8. Inne zagrożenia związane z chorobami zakaźnymi , w tym o charakterze międzynarodowym 13
8.1. Zakażenia wirusem ospy małpiej (mpox) 13
8.2. Ogniska grypy ptaków u kotów 13
8.3. Malaria 13
8.4. Choroba wywołana przez wirus Chikungunya (wymawiane ”czikungunia”) 14
8.5. Nowo wykryte zakażenia HIV 14
9. Podsumowanie sytuacji chorób zakaźnych 14
10. Działania Państwowej Inspekcji Sanitarnej w obszarze szczepień ochronnych w 2025 r. 18
10.1. Sposób przekazywania szczepionek prowadzącym obowiązkowe szczepienia ochronne - dystrybucja szczepionek 21

10.2. Uchylanie się od obowiązku szczepień ochronnych przez osoby prawnie do tego zobowiązane jako czynnik determinujący możliwy spadek stanu zaszczepienia populacji przeciw chorobom zakaźnym – działania organów Państwowej Inspekcji Sanitarnej podejmowane w celu egzekwowania obowiązku szczepień 22
11. Krajowy Program Zapobiegania Zakażeniom HIV i Zwalczania AIDS 23
III. Stan sanitarny podmiotów prowadzących działalność leczniczą 23
1. Informacje podstawowe 23
2. Działalność lecznicza wykonywana przez podmioty lecznicze 23
3. Działalność lecznicza realizowana przez podmioty lecznicze, udzielające stacjonarnych i całodobowych oraz ambulatoryjnych świadczeń zdrowotnych 23
4. Stacjonarne i całodobowe świadczenia zdrowotne 23
5. Ambulatoryjne świadczenia zdrowotne 24
6. Działalność lecznicza wykonywana przez praktyki zawodowe 24
7. Postępowanie z odpadami medycznymi 24
8. Podsumowanie 25
IV. Stan sanitarny zakładów żywności, żywienia, materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością 26
1. Zakres nadzoru sanitarnego 26
2. Ogólna ocena stanu sanitarnego nadzorowanych obiektów (krótka charakterystyka poszczególnych grup zakładów) 26
2.1. Produkcja żywności 26
2.2. Obrót środkami spożywczymi 28
2.3. Zakłady żywienia zbiorowego otwartego, zamkniętego oraz zakłady usług cateringowych 29
3. Wytwórnie oraz miejsca obrotu materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością 32
4. Jakość zdrowotna pobranych próbek środków spożywczych 34
5. Jakość zdrowotna środków spożywczych. 34
5.1. System RASFF (System Wczesnego Ostrzegania o Niebezpiecznej Żywności i Paszach) 34
5.2. Nadzór nad znakowaniem żywności i bezpieczeństwem środków spożywczych dla określonych grup (żywność specjalnego przeznaczenia medycznego, dla niemowląt i małych dzieci, środków spożywczych zastępujących całodzienną dietę do kontroli masy ciała) suplementów diety oraz środków spożywczych wzbogaconych 35
5.3. Nadzór nad obrotem grzybami i przetwórstwem grzybów oraz zatrucia grzybami 36
5.4. Charakterystyka stanu sanitarnego zakładów żywnościowo-żywieniowych zlokalizowanych w miejscowościach turystycznych 37
6. Podsumowanie 38
V. Jakość wody przeznaczonej do spożycia 39
1. Zaopatrzenie ludności w wodę 39
1.1. Pobór wody na potrzeby eksploatacji sieci wodociągowej 39
1.2. Struktura wodociągów w Jeleniej Górze i powiecie karkonoskim 40
2. Jakość wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi 41
2.1. Ocena jakości wody dostarczanej przez wodociągi w 2025 roku 41
2.2. Analiza przekroczeń parametrów mikrobiologicznych 41
2.3. Analiza przekroczeń parametrów chemicznych – odstępstwa 41
2.4. Substancje promieniotwórcze w wodzie przeznaczonej do spożycia przez ludzi 42
2.5. Badania ciepłej wody w kierunku obecności bakterii z rodzaju Legionella w instalacji wewnętrznej budynków użyteczności publicznej 44
3. Badania laboratoryjne jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi 45
VI. Pływalnie 45
1. Parametry mikrobiologiczne i fizykochemiczne wody na pływalniach 45

2. Nadzór organów Państwowej Inspekcji Sanitarnej 46
2.1. Realizacja harmonogramów pobierania próbek wody 46
2.2. Roczna zbiorcza ocena wody na pływalniach 46
VII. Kąpieliska i miejsca okazjonalnie wykorzystywane do kąpieli 46
VIII. Stan sanitarny obiektów użyteczności publicznej 47
1. Stan sanitarny wybranych obiektów 48
1.1. Domy pomocy społecznej, placówki zapewniające całodobową opiekę, noclegownie i domy dla bezdomnych, inne jednostki organizacyjne pomocy społecznej 48
1.2. Zakłady przedpogrzebowe, domy przedpogrzebowe, krematoria 48
1.3. Zakłady fryzjerskie, kosmetyczne, tatuażu, odnowy biologicznej oraz świadczące łącznie wskazane usługi 49
1.4. Obiekty hotelarskie 49
1.5. Dworce autobusowe, dworce i stacje kolejowe, i środki transportu 49
1.6. Inne obiekty użyteczności publicznej 49
1.7. Cmentarze 50
2. Systematyczna i skuteczna egzekucja przestrzegania przepisów Ustawy z dnia 9 listopada 1995 r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych w miejscach użyteczności publicznej 50
3. Podsumowanie 50
IX. Zapobiegawczy nadzór sanitarny 50
1. Główne cele sprawowania zapobiegawczego nadzoru sanitarnego w zakresie wymagań higienicznych i zdrowotnych: 51
2. Działania Państwowej Inspekcji Sanitarnej w ramach zapobiegawczego nadzoru sanitarnego 51
3. Podsumowanie 52
X. Nadzór nad warunkami sanitarno-higienicznymi w środowisku pracy 53
1. Działalność kontrolna w ramach bieżącego nadzoru sanitarnego 53
2. Ocena warunków pracy i narażenia zawodowego pracowników zatrudnionych w zakładach pogrzebowych 53
3. Choroby zawodowe 53
4. Działalność laboratoryjna Państwowej Inspekcji Sanitarnej w zakresie badań i pomiarów środowiska pracy 54
5. Ocena warunków pracy zabezpieczenia/usuwania wyrobów zawierających azbest – na podstawie kontroli przeprowadzonych w 2025 r. 54
6. Radon 54
7. Podsumowanie 55
XI. Działalność kontrolna w ramach bieżącego nadzoru sanitarnego w obszarze chemikaliów 55
1. Produkty biobójcze 55
2. Substancje chemiczne i ich mieszaniny 55
3. Detergenty 55
4. Produkty kosmetyczne 55
5. Prekursory narkotyków kat. 2 i 3 55
6. Środki zastępcze i nowe substancje psychoaktywne 56
6.1. Ograniczenie obrotu i dostępności środków zastępczych. Działalność kontrolna. 56
6.2. Rejestr zatruć środkami zastępczymi (ŚZ) lub nowymi substancjami psychoaktywnymi (NSP). 56
6.3. Ocena ryzyka zagrożeń dla zdrowia lub życia ludzi związanych z używaniem nowych substancji psychoaktywnych 56
XII. Higiena procesów nauczania, wychowania oraz wypoczynku i rekreacji dzieci i młodzieży w roku 2025 56

1. Stan sanitarny budynków lub ich części w których funkcjonują placówki opieki, wychowania i nauczania dla dzieci i młodzieży 58
2. Zaplecze sanitarne placówek dla dzieci i młodzieży oraz warunki do utrzymania higieny osobistej 58
3. Higiena procesu nauczania 58
4. Warunki do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego 61
5. Warunki sanitarne zorganizowanych form wypoczynku 61
6. Żłobki i kluby dziecięce 61
7. Nadzór nad placówkami z pobytem całodobowym 61
8. Podsumowanie 61
XIII. Programy edukacyjne 62
1. Profilaktyka nadwagi i otyłości 62
1.1. Program „Skąd się biorą produkty ekologiczne” 62
1.2. Program „Trzymaj Formę!” 62
1.3. Kampania EFSA 63
2. Profilaktyka palenia tytoniu 63
2.1. Program „Bieg po zdrowie” 63
2.2. Program „Czyste powietrze wokół nas” 63
2.3. Profilaktyka palenia tytoniu (w tym „Światowy Dzień Bez tytoniu”, „Światowy Dzień Rzucania Palenia”) 63
3. Profilaktyka innych uzależnień 64
3.1. „Profilaktyka używania narkotyków, w tym środków zastępczych” 64
4. Profilaktyka zaburzeń zdrowia psychicznego 64
4.1. Programy „ARS, czyli jak dbać o miłość” 64
5. Profilaktyka chorób zakaźnych, w tym realizacja programu profilaktyki HIV/AIDS 64
5.1. Krajowy Program Zwalczania AIDS i Zapobiegania Zakażeniom HIV 64
5.2. Program „Wybierz Życie Pierwszy Krok” 64
5.3. Program „Podstępne WZW” 65
5.4. Profilaktyka zakażeń HIV i zachorowań na AIDS 65
5.5. Promocja szczepień ochronnych (w tym „Zaszczep w sobie chęć szczepienia”, „Europejski Tydzień Szczepień”) 66
5.6. „Profilaktyka zakażeń bakteryjnych – Czyste rączki!!” 66
6. Inne 66
6.1. „Laurka dla Mamy - badajcie się Drogie Mamy, bo my Dzieci Was kochamy” 66
6.2. Program „Znamię! Znam je?” 67
6.3. Program szczepień zalecanych przeciw wirusowi brodawczaka ludzkiego (HPV) 67
6.4. Światowy Dzień Zdrowia 67
6.5. Profilaktyka wszawicy 68
6.6. Europejski Dzień Wiedzy o Antybiotykach, Światowy Dzień Walki z Antybiotykami 68
6.7. Bezpieczeństwo dzieci podczas wypoczynku letniego i zimowego 68
6.8. Profilaktyka chorób osób starszych oraz promocja aktywnego starzenia się 69
6.9. Wystawa naturalnych okazów grzybów "Grzybowe Królestwo" 70
XIV. Wnioski końcowe 73